

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAJ 2016

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W kwietniu 2016 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieznacznie poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Były jednak gorsze niż w końcu roku poprzedniego i przed rokiem o tej porze. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) podniósł się o 0,1 pkt. proc. do 100,0 punktów, był jednak o 0,5 pkt. proc. niższy niż w kwietniu 2015 r. i o 0,2-0,5 pkt. proc. niższy niż pod koniec 2015 r. Zdecydowała o tym poprawa wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. W przeciwnym kierunku działało pogorszenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen. O poprawie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,4 pkt. proc. do 100,5 punktu zdecydował przede wszystkim wzrost wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego o 0,7 pkt. proc. do 101,1 punktu oraz marcowe ożywienie obrotów handlowych z zagranicą produktami rolno-spożywczymi. Potencjalny popyt stymulował także znaczny wzrost wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, który znacząco przewyższył skalę wzrostu cen detalicznych żywności. Wzrost cen detalicznych żywności od początku 2016 r. wyprzedza inflację, co nieco koryguje w dół pozytywne skutki ożywienia potencjalnego popytu na surowce rolnicze.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmniejszył się o 0,2 pkt. proc. do 99,5 punktu i był o 0,2 pkt. proc. niższy niż w kwietniu 2015 r. Równał się także z najniższym poziomem tego wskaźnika w ostatnich sześciu miesiącach, jaki był w styczniu 2016 r. Wpłynęły na to spadki cen skupu prawie wszystkich podstawowych surowców rolniczych, z wyjątkiem trzody chlewnej, które po głębokich obniżkach w czwartym kwartale 2015 r. stopniowo rosną. Wzrost cen skupu trzody chlewnej nie zdołał jednak zrównoważyć obniżek cen, które przeważały w skupie surowców rolniczych. W efekcie bieżący wskaźnik zmian cen koszyka skupu produktów rolniczych zmalał w marcu o 0,8 pkt. proc. do 99,0 punktów. Wyrównany wskaźnik zmian cen skupu od początku roku utrzymuje się w granicach 99,3-99,4 punktu. W tym czasie wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji, mimo relatywnie niewielkiego ożywienia wiosennego wahał się w granicach 99,7-99,8 punktu. Obniżki cen środków produkcji w niewielkim stopniu łagodziły więc konsekwencje głębszych spadków cen skupu podstawowych surowców rolniczych.

Zmiany cen jakie dokonały się w pierwszym kwartale 2016 r. w porównaniu z grudniem 2015 r. nie były korzystne dla rolnictwa, mimo że ceny środków produkcji zmalały o 0,8 pkt. proc., bowiem ceny koszyka skupu spadły w tym czasie o 1,3 pkt. proc. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w marcu 2016 r. 99,5 punktu, podczas gdy przed rokiem o tej porze wynosił 101,0 punktów.

W najbliższym miesiącu uwarunkowania rynkowe rolnictwa nie ulegną większej zmianie przede wszystkim ze względu na niskie ceny na większości światowych rynków rolno-żywnościowych. Relatywnie tani import hamuje wzrost cen na rynku krajowym, mimo znacznie niższych zbiorów praktycznie wszystkich roślin uprawnych w 2015 r. Poprawa sytuacji na rynku pracy oraz wzrost dochodów konsumentów ożywia jednak popyt na żywność, co w dalszej perspektywie może sytuację poprawić. O krajowych cenach surowców rolniczych w większym stopniu decyduje jednak koniunktura na światowym rynku i ceny uzyskiwane w eksporcie.

2. Rekordowe zapasy zbóż na świecie oraz optymistyczne prognozy co do przyszłych zbiorów utrzymują ich ceny na niskim poziomie, mimo znacznie mniejszych zasobów krajowych. Obroty na rynku krajowym są niewielkie w oczekiwaniu przez dużych producentów na wyższe ceny. Nabywcy dysponujący

wystarczającymi zapasami także wstrzymują się z większymi zakupami, licząc na niższe ceny w miarę coraz bardziej pewnych ocen co do przyszłych zbiorów. Do końca sezonu trudno oczekiwać znacniejszego wzrostu cen ze względu na ograniczony popyt krajowy oraz sytuację na światowym rynku zbóż, którą stabilizują bardzo wysokie zapasy a także niskie ceny surowców energetycznych.

3. Ceny skupu żywca wieprzowego nadal są niższe niż przed rokiem, mimo postępujących od początku roku podwyżek. Zdaniem ekspertów sytuacja nie zmieni się do końca III kwartału. Presja podaży także na rynku unijnym sprawia, że dopiero w czwartym kwartale ceny mogą zrównać się lub przekroczyć ceny ubiegłoroczne pod wpływem zmniejszenia pogłowia i produkcji żywca. W tej sytuacji należy spodziewać się dalszego wycofywania się mniejszych i mniej efektywnych producentów z chowu trzody chlewnej.

4. Malejącą produkcją wieprzowiny stopniowo zastępuje produkcja żywca drobiowego, której efektywność jest znacznie wyższa, dzięki dominacji produkcji fermowej funkcjonującej w systemach zintegrowanych. Wysoka konkurencyjność cenowo-kosztowa i rozwijający się eksport stymulują rozwój produkcji żywca drobiowego, który w 2016 r. będzie rósł w tempie nie mniejszym niż w 2015 r.

5. Utrzymuje się wysoka dynamika skupu mleka mimo malejących cen. W marcu dostawy do mleczarni były większe aż o ponad 9% niż przed rokiem. Zapowiada to, że skup mleka będzie nadal rósł pod wpływem sezonowego wzrostu podaży, choć w coraz wolniejszym tempie. Dopiero w czwartym kwartale liczyć się należy ze zmniejszeniem skupu pod wpływem głębszego niż w latach poprzednich sezonowego ograniczenia podaży, jeśli koniunktura na światowym rynku nie ulegnie poprawie. Jak dotychczas brak przesłanek, aby sytuacja na rynku światowym mleka poprawiła się do końca 2016 r.

6. Wiosenne ożywienie na rynku środków produkcji związane z rozpoczęciem nowego sezonu wegetacyjnego jest mniejsze niż w roku poprzednim, co skutkuje niską dynamiką cen środków produkcji. Wpływa na to nie tylko trudna sytuacja dochodowa gospodarstw, ale również niskie ceny surowców energetycznych i minerałów na rynkach światowych. Wobec niskich cen żywności na świecie trudno oczekiwać, że sytuacja zmieni się w kolejnych miesiącach.

7. Po wielu miesiącach relatywnego taniaenia ceny detaliczne żywności od początku 2016 r. rosną szybciej od ogólnego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. W pierwszym kwartale 2016 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych podniosły się o 1,7%, podczas gdy ogólny wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych zmalał o 0,5%. Podobnie może być w najbliższych miesiącach. Jednak dynamika cen żywności będzie hamowana przez sezonowe spadki cen wielu grup żywności.

Jadwiga
Seremak-Bulge

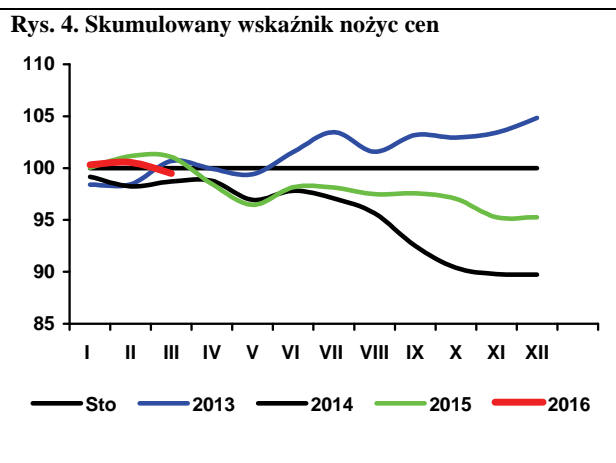
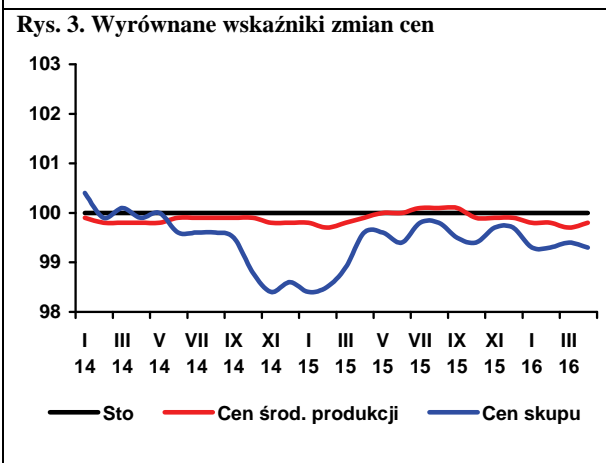
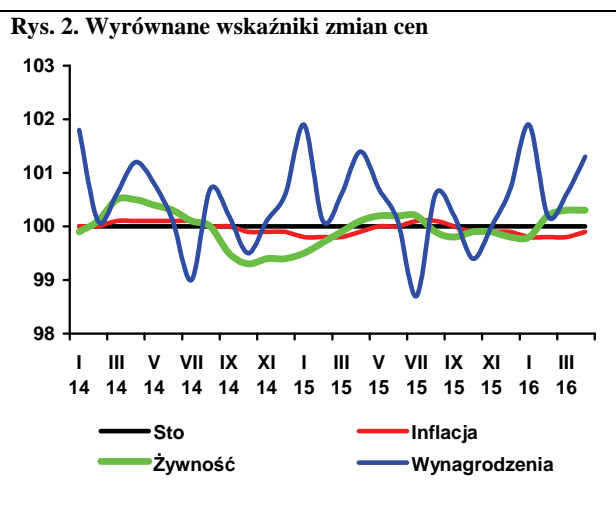
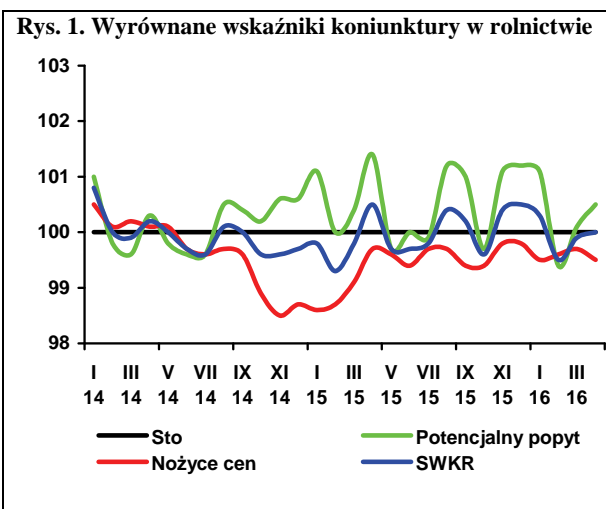
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IV 16	III 16	II 16	I 16	XII 15	XI 15	IV 15
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,0	99,9	99,5	100,3	100,5	100,4	100,5
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,5	100,1	99,4	101,1	101,2	101,1	101,4
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,5	99,7	99,6	99,5	99,8	99,8	99,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,3	99,4	99,3	99,3	99,7	99,7	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,8	99,7	99,8	99,8	99,9	99,9	99,9
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,6	99,5	99,6	100,0	100,0	100,0	99,8
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	101,0	100,3	100,0	102,1	100,9	100,1	101,3
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,1	99,4	98,7	100,6	101,4	102,0	101,8

^a Średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż (bez ryżu) w 2015 r. wyniosły 2,005 mld ton i były o 8 mln ton większe niż podawano miesiąc wcześniej, ale jednocześnie o 2,0% mniejsze od rekordowych zbiorów w 2014 r. Spadek podaży ze zbiorów zrekompensowały jednak rekordowe zapasy początkowe (466 mln ton) i dlatego podaż całkowita praktycznie nie zmieniła się (2,453 mld t). Światowe zużycie w sezonie 2015/16 jest szacowane na 1,988 mld ton (spadek o 1,0% w porównaniu z sezonem 2014/15), a popyt importowy na 323 mln ton (322 mln ton w sezonie 2014/15). Zapasy na koniec sezonu 2015/16 zwiększą się do rekordowych 466 mln ton, tj. najwyższego poziomu od 29 lat.

Zbiory zbóż w 2016 r. przewidywane są na 2,006 mld ton, a podaż całkowita w sezonie 2016/17 na 2,472 mln ton (wzrost o 0,8% w porównaniu z poprzednim sezonem). Zużycie prognozowane jest na poziomie o 0,6% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zapasów końcowych osiągnie kolejny rekordowy poziom (472 mln ton).

Pomimo stabilnej sytuacji rynkowej, doniesienia dotyczące nowych zbiorów mają coraz większy wpływ na zmiany cen. Po wzrostach w połowie kwietnia 2016 r. powodowanych obawami o zbiory kukurydzy w RPA, suszę w Australii, malejący eksport z portów Morza Czarnego oraz działalność funduszy inwestycyjnych (szczególnie na giełdzie w Chicago), w ostatnim tygodniu tego miesiąca notowania zbóż spadły, ale nadal były na wyższym poziomie niż w marcu 2016 r. Indeks GOI² w kwietniu 2016 r., wzrósł o 7,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem, w tym indeks cen pszenicy o 1,8% a kukurydzy o 9,2%. W stosunku do kwietnia 2015 r., index cen pszenicy był niższy o 8,8%, a kukurydzy wyższy o 4,1%.

W Polsce od lipca 2015 r. do marca 2016 r. do skupu trafiło 6,8 mln ton zbóż, tj. o 6% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 4,7 mln ton pszenicy (5,0 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 556 tys. ton żyta (577 tys. ton), 647 tys. ton jęczmienia (665 tys. ton) i 1,3 mln ton kukurydzy (1,5 mln ton). W marcu 2016 r. w skupie za pszenicę płacono 630,4 zł/t (o 2% mniej niż w lutym 2016 r.), za żyto 543,7 zł/t (o 3% mniej), za jęczmień 598,1 zł/t (o 2% mniej), a za kukurydzę 657,1 zł/t (o 3% mniej). Na targowiskach ceny zbóż, z wyjątkiem żyta, były minimalnie wyższe. Pszenica kosztowała 764,5 zł/t (761,5 zł/t w lutym 2016 r.), żyto 593,2 zł/t (593,7 zł/t), a jęczmień 715,6 zł/t (714,0 zł/t). Według danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW w kwietniu 2016 r., w porównaniu z marcem 2016 r., ceny zakupu żyta, jęczmienia i kukurydzy uległy dalszemu obniżeniu. W tym czasie cena pszenicy praktycznie nie uległa zmianie, a owsa i pszenżyta wzrosła. Średnia cena zakupu pszenicy konsumpcyjnej wyniosła

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

650 zł/t (o 0,2% więcej niż w lutym br.), żyta 520 zł/t (o 1% mniej), jęczmienia 561 zł/t (o 2% mniej), owsa 588 zł/t (o 1% więcej) i kukurydzy 657 zł/t (o 2% mniej).

W okresie lipiec 2015 r. – luty 2016 r. z kraju wywieziono 3,6 mln ton ziarna zbóż, o 836,4 tys. ton mniej niż rok wcześniej. Z tego w lutym 2016 r. wyeksportowano 546,4 tys. ton ziarna zbóż wobec 768,7 tys. ton w lutym 2015 r., w tym 409,5 tys. ton pszenicy, 29,6 tys. ton żyta, 26,2 tys. ton jęczmienia i 28,6 tys. ton kukurydzy. Import ziarna wyniósł w tym czasie 845,5 tys. ton i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego sezonu był większy o 8%. W lutym 2016 r., w porównaniu ze styczniem 2016 r., zmniejszył się wywóz mąki pszennej, wyrobów spożywczych i pasz dla zwierząt gospodarskich. W tym czasie mniej sprowadzono mąki pszennej, siodu i pasz dla zwierząt gospodarskich.

Ceny większości zbóż w krajach członkowskich UE zmaleły w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W Niemczech w marcu 2016 r., za pszenicę płacono 157 EUR/t (o 3% więcej niż w lutym 2016 r.), w Czechach 147 EUR/t (o 5% mniej), a na Węgrzech 137 EUR/t (o 6% mniej). Przeciętna cena jęczmienia paszowego w UE-28 była niższa o 4%, w tym w Niemczech o 2%. Średnia cena kukurydzy nie uległa zmianie i wyniosła 155 EUR/t. W porównaniu z marcem 2015 r. ceny większości zbóż w Unii Europejskiej, z wyjątkiem kukurydzy, były niższe o kilkanaście procent.

Ceny krajowe pasz przemysłowych w marcu 2016 r., w porównaniu z lutym 2016 r., były minimalnie niższe. Zdrożała wyłącznie mieszanka dla prosiąt.

1. Grain Market Report nr 465, 28.04.2016 r.

2. **Grains and Oilseeds Index** - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2015	I-XII	672,5	523,6	577,9	613,9	755,9	586,7	707,5	599,4	X
2015	II	706,8	520,0	558,6	618,7	763,8	573,2	713,3	601,7	423,2
	III	693,4	514,9	566,5	606,3	765,7	578,8	731,7	611,6	418,2
	IV	681,9	520,3	566,5	594,8	757,2	582,9	718,8	598,9	408,2
	V	647,2	497,1	551,6	566,4	755,8	573,5	709,1	585,0	413,2
	VI	650,9	525,4	553,1	561,0	729,7	562,0	682,5	571,1	421,4
	VII	666,8	505,5	595,1	608,5	747,0	575,3	693,5	587,8	420,8
	VIII	645,8	503,6	638	631,9	742,0	582,7	686,7	595,8	424,9
	IX	655,8	527,4	574,4	647,2	768,2	609,6	706,1	602,0	427,2
	X	661,0	540,9	541,6	628,0	758,9	603,5	705,8	608,0	430,2
	XI	672,3	541,8	592,6	643,5	760,7	593,6	710,0	611,7	430,6
	XII	678,2	551,2	648,5	628,8	766,1	606,3	714,3	612,2	434,7
2016	I	668,7	565,9	666,0	632,9	774,0	615,4	717,8	620,6	445,1
	II	641,8	557,8	675,8	611,0	761,5	593,7	714,0	607,8	435,0
	III	630,4	543,7	657,1	598,1	764,5	593,2	715,6	622,2	435,0
Zmiana w %										
	III 2016 II 2016	-1,8	-2,5	-2,8	-2,1	0,4	-0,1	0,2	2,4	X
	III 2016 III 2015	-9,1	5,6	16,0	-1,4	-0,2	2,5	-2,2	1,7	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
VII 2012-VI 2013	4320,1	1495,2	829,3	1014,8	632,0	539,4	6802,6	3127,3	2358,2	
VII 2013-VI 2014	5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
2015	II	462,9	147,9	36,8	24,1	17,2	589,9	239,4	86,4	
	III	357,6	129,5	33,1	27,6	22,2	57,6	484,6	125,7	
	IV	370,6	124,6	41,5	32,4	24,6	67,8	517,1	118,6	
	V	329,2	128,7	31,2	25,7	20,5	58,6	448,0	143,5	
	VI	314,3	122,7	33,2	26,6	20,6	52,9	431,9	143,3	
	VII	365,1	108,2	33,5	224,0	91,0	52,9	677,8	270,4	97,0
	VIII	1158,5	421,4	168,5	170,9	56,7	280,1	1805,9	821,9	54,5
	IX	493,2	149,2	72,2	59,8	20,8	106,9	740,6	325,4	178,4
	X	441,2	132,9	59,0	46,5	25,5	92,6	644,3	291,0	480,1
	XI	499,9	176,7	55,7	32,0	17,8	73,9	665,3	302,6	177,1
	XII	511,3	179,6	54,1	36,5	22,6	69,2	674,2	308,0	80,1
2016	I	388,3	116,6	34,0	23,5	16,0	50,0	499,2	197,6	61,5
	II	426,7	139,5	47,5	32,7	25,5	76,9	588,7	265,7	66,9
	III	404,3	138,8	32,0	21,2	14,3	49,3	511,4	221,8	77,4
Zmiana w %										
	III 2016 II 2016	-5,3	-0,6	-32,6	-35,1	-44,1	-35,8	-13,1	-16,5	15,7
	III 2016 III 2015	13,0	7,2	-3,3	-23,1	-35,8	-14,3	5,5	-2,5	-38,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4
2015 ^a	II	159,6	123,5	11,4	74,5	11,6	549,5
	III	171,2	134,1	12,6	82,6	13,9	620,7
	IV	154,3	118,8	12,6	81,1	11,5	658,0
	V	154,2	120,2	11,3	81,5	12,1	627,2
	VI	157,4	121,9	11,7	83,8	12,6	641,6
	VII	175,8	137,7	12,3	86,0	13,0	646,7
	VIII	156,7	123,7	11,0	83,1	11,2	615,6
	IX	175,7	141,5	11,9	85,6	13,9	640,1
	X	178,4	140,3	12,4	88,3	13,6	678,7
	XI	172,2	137,9	11,9	83,0	14,0	626,7
	XII	167,9	123,5	12,3	83,8	14,3	638,2
2016 ^a	I	160,8	125,6	12,4	77,1	13,6	627,9
	II	165,3	128,3	12,4	77,9	12,5	608,9
Zmiana w %							
II 2016 I 2016		2,8	2,2	0,0	1,0	-8,3	-3,0
II 2016 II 2015		3,6	3,9	8,2	4,5	7,5	10,8

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2015	I	290,8	26,4	3,3	52,1	424,8	28,4	0,1	5,6	30,8	72,6
	II	628,2	28,3	8,1	47,5	768,7	35,7	0,2	12,1	20,5	73,4
	III	645,7	33,2	10,9	59,4	810,2	35,4	0,0	6,0	15,3	60,0
	IV	531,8	40,7	3,2	47,7	696,7	55,1	0,03	9,7	12,5	80,3
	V	276,0	27,2	8,4	57,4	409,1	22,2	0,0	13,2	30,0	67,5
	VI	156,1	34,9	13,0	62,7	304,2	22,6	0,2	17,9	8,9	53,0
	VII	255,8	27,2	84,1	66,6	457,8	55,0	0,1	10,6	7,8	75,7
	VIII	143,6	103,4	33,0	66,0	457,0	40,4	1,8	7,1	27,2	79,4
	IX	160,2	65,3	3,7	49,1	368,5	65,3	1,1	10,3	10,1	96,4
	X	224,7	48,4	7,5	81,7	435,0	30,9	0,2	10,2	53,9	107,3
	XI	159,7	55,9	4,5	66,6	346,0	48,6	0,2	6,6	73,5	134,7
	XII	482,0	47,7	5,5	37,5	633,9	38,0	0,3	8,1	91,5	146,1
2016	I	232,4	28,6	4,1	27,3	333,8	26,6	0,1	10,5	77,5	117,7
	II	409,5	29,6	26,2	28,6	546,4	32,7	0,1	10,7	41,4	88,1
Zmiana w %											
II 2016 I 2016		76,2	3,8	535,6	4,9	63,7	23,0	2,4	2,4	-46,6	-25,2
II 2016 II 2015		-34,8	4,8	224,7	-39,7	-28,9	-8,4	-50,5	-11,5	102,1	20,0

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryski granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryski granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2015	I	7,2	1,5	3,9	2,9	4,5	4,3	1,2	1,8	2,7	9,8
	II	7,6	1,8	3,6	2,1	4,6	4,2	1,2	2,2	4,1	9,4
	III	8,6	1,8	3,9	2,3	6,4	4,3	1,3	2,8	3,7	12,4
	IV	8,3	1,3	3,3	2,5	4,0	4,3	1,1	2,2	3,4	19,6
	V	7,4	1,4	3,3	1,9	4,7	3,9	1,1	2,3	2,7	19,0
	VI	8,8	1,5	3,3	2,4	4,8	4,9	1,1	2,3	2,9	18,8
	VII	9,0	1,6	3,5	2,1	5,3	4,2	1,2	2,6	3,0	22,3
	VIII	8,1	1,6	3,3	1,8	6,2	4,3	0,8	2,1	3,5	16,5
	IX	8,8	1,5	3,1	2,2	4,6	4,7	1,5	2,6	3,9	16,7
	X	8,8	1,3	3,2	1,8	5,5	5,1	2,0	2,7	4,1	12,5
	XI	8,8	1,3	3,6	1,7	6,9	5,7	1,2	2,4	4,0	14,6
	XII	7,3	1,2	3,2	1,4	4,9	4,7	1,2	2,7	3,3	15,4
2016	I	8,6	1,3	3,3	1,7	7,3	5,1	0,9	2,9	3,1	15,5
	II	8,1	2,0	3,5	2,1	8,0	5,0	1,3	3,0	3,6	15,4
Zmiana w %											
II 2016 I 2016		-5,1	49,2	6,7	24,2	10,1	-2,3	43,4	3,0	13,8	-0,1
II 2016 II 2015		7,2	6,7	-1,9	1,8	72,3	18,7	6,8	35,9	-12,3	64,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2015	I	2,7	7,8	31,7	10,9	23,1	4,4	1,6	10,0	26,8	14,8
	II	2,4	8,5	32,1	11,3	21,0	5,5	1,7	11,2	24,9	15,0
	III	2,9	9,3	36,6	11,1	22,9	6,1	2,3	11,2	29,9	14,9
	IV	2,3	8,9	32,4	12,8	20,5	5,9	2,3	10,8	27,9	13,5
	V	2,2	8,9	31,5	13,7	18,8	4,6	1,8	10,4	26,1	12,9
	VI	2,5	9,5	35,6	13,8	20,0	5,4	2,1	11,1	27,5	13,7
	VII	2,6	10,1	35,5	17,2	23,6	6,1	2,1	11,3	29,3	14,1
	VIII	2,2	8,6	35,6	17,3	20,8	4,7	1,9	11,8	26,5	13,5
	IX	2,4	9,8	37,0	16,3	23,5	5,9	2,2	12,1	31,2	15,3
	X	2,9	9,5	40,0	16,0	25,0	5,9	2,1	13,7	32,3	16,0
	XI	3,2	9,2	39,3	13,6	24,3	5,6	2,1	11,7	29,5	16,6
	XII	3,0	8,8	35,4	14,2	18,1	7,7	2,6	11,4	32,1	16,8
2016	I	2,9	9,9	31,0	12,9	22,1	4,8	1,4	8,9	29,2	14,4
	II	2,9	8,7	35,8	12,3	23,8	5,5	1,5	9,0	27,8	15,8
Zmiana w %											
II 2016 I 2016		0,4	-12,2	15,2	-4,8	7,6	14,6	1,3	1,6	-4,7	9,5
II 2016 II 2015		23,3	2,8	11,3	8,7	13,7	0,1	-14,5	-19,9	11,8	5,8

^a uzyskane przez sypczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	II	1,11	2,45	2,08	4,38	3,97	4,42	4,98	5,81
	III	1,08	2,41	2,14	4,38	3,97	4,40	4,98	5,80
	IV	1,07	2,42	2,11	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	V	1,08	2,44	2,12	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	VI	1,07	2,43	2,10	4,38	3,98	4,40	4,94	5,79
	VII	1,08	2,38	2,11	4,40	3,97	4,40	4,95	5,81
	VIII	1,09	2,43	2,07	4,42	3,98	4,40	4,95	5,82
	IX	1,07	2,43	2,09	4,40	3,99	4,38	4,96	5,78
	X	1,04	2,43	2,11	4,40	3,98	4,40	4,95	5,79
	XI	1,03	2,43	2,12	4,38	4,00	4,40	4,94	5,78
	XII	1,03	2,38	2,07	4,42	4,00	4,42	4,90	5,80
	2016	I	1,03	2,45	2,19	4,42	3,94	4,44	4,90
II		1,01	2,46	2,24	4,42	3,94	4,42	4,91	5,87
III		0,99	2,40	2,23	4,40	3,94	4,40	4,91	5,86
Zmiana w %									
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>		-2,0	-2,4	-0,4	-0,5	0,0	-0,5	0,0	-0,2
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>		-8,3	-0,4	4,2	0,5	-0,8	0,0	-1,4	1,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2015	II	1665,3	1762,7	2323,5	1371,2	1878,2	1618,7	2641,3
	III	1671,0	1759,5	2327,3	1369,5	1868,2	1613,4	2641,9
	IV	1666,0	1756,8	2347,2	1364,9	1866,6	1612,9	2645,7
	V	1665,8	1778,6	2336,4	1361,4	1861,8	1611,2	2638,5
	VI	1609,0	1793,1	2327,8	1359,6	1865,4	1609,0	2633,4
	VII	1653,3	1784,8	2318,1	1351,8	1865,4	1609,0	2630,0
	VIII	1652,8	1783,2	2308,3	1349,1	1863,1	1611,9	2627,6
	IX	1649,4	1777,9	2314,1	1354,1	1866,1	1612,6	2626,4
	X	1654,9	1766,1	2312,6	1357,1	1865,4	1608,9	2618,4
	XI	1658,2	1757,5	2313,3	1365,3	1861,2	1611,4	2612,9
	XII	1652,4	1757,5	2313,8	1367,6	1860,5	1613,9	2611,7
	2016	I	1654,2	1750,4	2301,9	1363,7	1850,6	1607,5
II		1643,1	1734,4	2295,6	1379,5	1851,7	1602,1	2580,5
III		1635,1	1729,9	2295,7	1369,1	1797,5	1599,3	2554,7
Zmiana w %								
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>		-0,5	-0,3	0,0	-0,8	-2,9	-0,2	-1,0
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>		-2,1	-1,7	-1,4	0,0	-3,8	-0,9	-3,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2014	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,946	2,073
	II	2,392	2,459	4,608	0,725	1,681	3,238	2,076
	III	2,366	2,440	4,564	0,724	1,658	3,198	2,130
	IV	2,342	2,465	4,539	0,699	1,663	3,224	2,052
	V	2,374	2,463	4,601	0,675	1,603	3,107	2,079
	VI	2,419	2,556	4,686	0,686	1,682	3,258	2,171
	VII	2,350	2,497	4,572	0,656	1,677	3,262	2,252
	VIII	2,315	2,511	4,509	0,652	1,666	3,245	2,255
	IX	2,221	2,429	4,308	0,660	1,756	3,405	2,166
	X	2,249	2,458	4,339	0,677	1,673	3,227	2,134
	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	2,808	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	2,972	1,998
	III	2,308	2,351	4,307	0,648	1,644	3,068	2,053

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

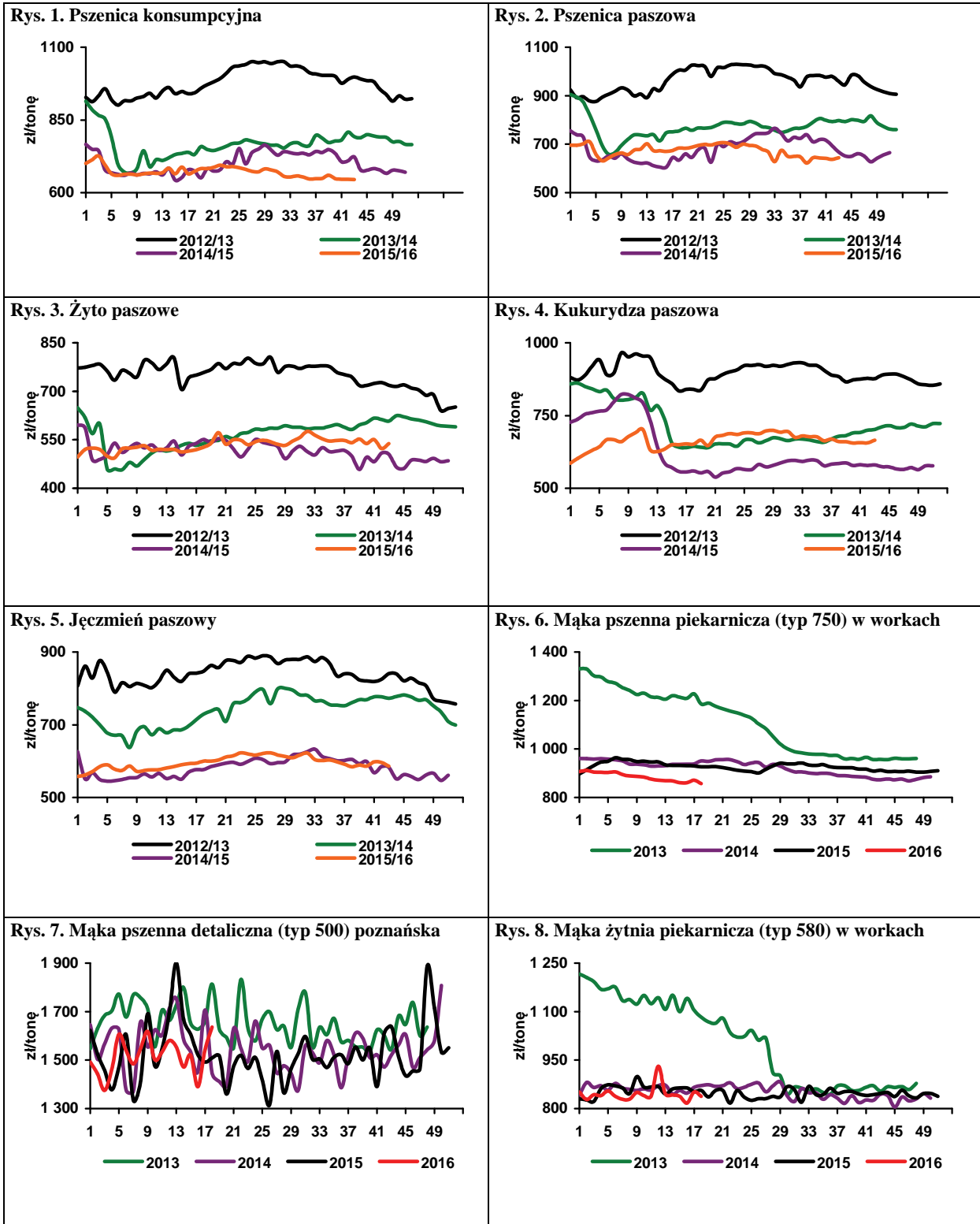
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2014	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
	II	194	172	180	178	172	133	113	132	129
	III	193	172	178	181	169	128	115	136	132
	IV	184	174	171	175	164	.	118	138	130
	V	179	171	155	171	160	129	121	133	129
	VI	190	166	157	185	168	125	127	136	135
	VII	191	168	163	166	166	130	128	147	137
	VIII	178	165	161	156	158	131	125	147	140
	IX	173	164	153	155	157	130	135	142	146
	X	178	160	155	162	162	129	146	149	161
	XI	180	160	163	161	162	132	149	150	159
	XII	174	159	163	152	159	.	157	151	158
2016	I	163	158	156	.	151	126	149	144	156
	II	153	155	145	144	144	127	151	138	146
	III	157	147	137	144	142	123	154	140	.
Zmiana w %										
III 2016	II 2016	2,6	-5,2	-5,5	0,0	-1,4	-3,1	2,0	1,4	x
III 2016	III 2015	-18,7	-14,6	-22,9	-20,6	-16,1	-3,5	34,1	3,1	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w Polsce w 2016 r. wynosi ok. 201 tys. ha i jest o 17% większa niż przed rokiem. Zwiększenie powierzchni zasiewów było spowodowane wymarzeniem upraw ozimych w niektórych regionach kraju oraz większą kontrakcją cukru pozakawotowego przez koncerny cukrownicze. Siewy i wschody roślin przebiegały w korzystnych warunkach pogodowych. Jeżeli plony będą przeciętne i wyniosą ok. 60 ton/ha, to zbiory buraków cukrowych mogą

wynieść ok. 12,1 mln ton. Duża podaż surowca będzie skutkowałą produkcją 1,8-1,9 mln t cukru, która będzie o 400-500 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej (1405,6 tys. ton) i o 100-200 tys. ton od spożycia krajowego.

Buraki cukrowe są kontraktowane po minimalnej cenie skupu 26,29 EUR/tonę. Deprecjacja złotego spowoduje, że minimalna cena skupu wyrażona w walucie krajowej może wynieść 115-116 zł/tonę, wobec 110,88 zł/tonę w 2015 r. Poziom cen skupu będzie uzależniony także od cen cukru w kraju. W przypadku cen cukru wyższych od ceny referencyjnej (404,4 EUR/tonę) koncerny cukrownicze będą mogły podnieść plantatorom ceny skupu. Plantatorzy uzyskają także wsparcie w formie płatności bezpośrednich związanych z produkcją, które są wypłacane do buraków cukrowych przeznaczonych do produkcji „cukru kwotowego”. W 2015 r. stawka wsparcia wynosiła 2138,26 zł/ha. W bieżącym roku Polska może przeznaczyć na ten cel 81,6 mln EUR, a powierzchnia uprawy buraków cukrowych wystarczających do produkcji cukru kwotowego wynosi ok. 170 tys. ha.

Spadek produkcji cukru w kampanii 2015/2016 oraz wzrost cen na światowym rynku przyczyniły się do wzrostu cen w kraju. W marcu br. średnia cena zbytu cukru paczkowanego (2,51 zł/kg) wzrosła o 1,1% w porównaniu do lutego oraz była o 33,5% wyższa niż w marcu 2015 r. Średnia cena zbytu cukru workowanego wyniosła 2,21 zł/kg i była o 1,8% niższa niż przed miesiącem oraz o 22,1%

wyższa niż przed rokiem. Wzrost cen zbytu przyczyni się do poprawy wyników finansowych przemysłu cukrowniczego w 2016 r. Niskie ceny cukru w 2015 r. spowodowały, że zysk netto przemysłu cukrowniczego spadł do 280 mln zł, z 562 mln zł w 2014 r. Wskaźnik rentowności netto branży zmniejszył się do 6,4%, wobec 10,7% przed rokiem. W handlu detalicznym także utrzymuje się wzrostowa tendencja, a średnia cena w marcu br. wyniosła 2,70 zł/kg i była o 4,7% wyższa niż w lutym oraz o 28,6% wyższa niż przed rokiem.

W okresie styczeń-luty 2016 r. eksport cukru wyniósł 48 tys. ton, w tym 35 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (15 tys. ton) oraz Litwa, Łotwa i Włochy (po 4 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 500 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (23 tys. ton) i Kazachstanu (3 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich były niższe (ok. 370 EUR/tonę).

Import wyniósł 44 tys. ton cukru, w tym 16 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy (7 tys. ton) i Szwecja (4 tys. ton). Średnia cena importowałą wyniosła 478 EUR/tonę. Krótka kampania cukrownicza 2015/2016 spowodowała, że koncerny cukrownicze już w lutym rozpoczęły rafinację cukru surowego. W lutym sprowadzono z Zimbabwe 25 tys. ton cukru surowego po średniej cenie 370 EUR/t.

Według szacunków F.O. Licht światowa produkcja cukru w sezonie 2015/2016 zmniejszyła się o 6,8% do 171,1 mln ton. Spadek podaży przy niewielkich zmianach popytu skutkowałą zmniejszeniem zapasów końcowych i niewielkim wzrostem cen. W kwietniu 2016 r. światowe ceny cukru wykazywały niewielkie zmiany w porównaniu z marcem. Ceny cukru białego wynosiły ok. 440 USD/tonę, a ceny cukru surowego ok. 330 USD/tonę.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2014	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69
	VIII	486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08
	IX	467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49
	2015	I	418,23	449,93	363,18	497,83	481,41
II		432,52	458,84	377,32	558,15	580,54	498,67
III		418,88	448,83	377,79	587,24	579,84	624,72
IV		418,65	447,31	357,69	402,81	463,29	394,23
V		431,56	467,14	369,83	562,91	537,05	873,91
VI		456,64	487,82	384,08	539,13	499,07	796,00
VII		467,22	492,98	398,91	399,14	468,33	370,65
VIII		489,97	506,89	371,80	526,93	510,64	796,97
IX		507,03	510,43	360,53	518,72	498,14	720,85
X		436,04	492,24	341,48	619,91	574,85	819,99
XI		403,76	460,38	354,66	500,21	471,58	815,77
XII		423,34	477,10	371,56	551,77	525,34	700,66
2016	I	474,25	514,92	370,79	534,28	502,10	761,83
	II	459,72	486,54	373,59	412,12	469,22	389,31

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

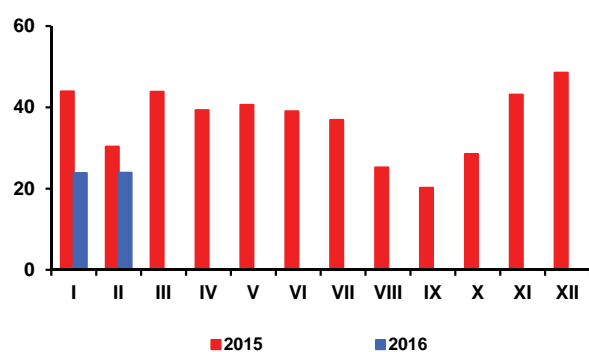
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	Workowany	paczkowany			
2014	II	2,44	2,33	1,69	2,99
	III	2,32	2,15	1,70	2,87
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65
	V	2,08	1,98	1,69	2,58
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30
	IX	1,94	1,83	1,69	2,23
	X	1,88	1,76	1,70	2,19
	XI	1,80	1,68	1,71	2,12
	XII	1,78	1,67	1,71	2,07
	2015	I	1,81	1,74	1,69
II		1,83	1,86	1,67	2,06
III		1,81	1,88	1,67	2,10
IV		1,81	1,84	1,63	2,12
V		1,80	1,81	1,70	2,13
VI		1,85	1,88	1,68	2,10
VII		1,91	2,04	1,71	2,19
VIII		1,97	2,14	1,71	2,29
IX		1,99	2,16	1,72	2,39
X		2,03	2,11	1,73	2,43
XI		2,06	2,12	1,72	2,44
XII		2,10	2,16	1,73	2,50
2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46
	II	2,25	2,48	1,78	2,58
	III	2,21	2,51	1,74	2,70

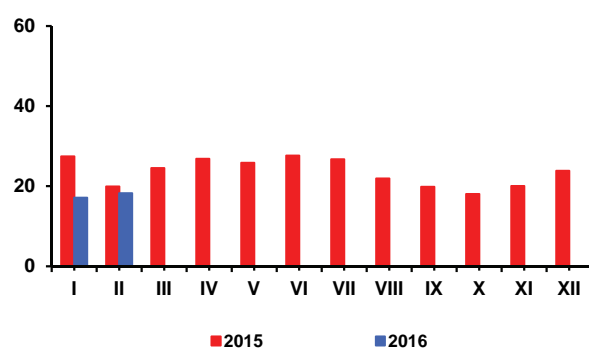
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

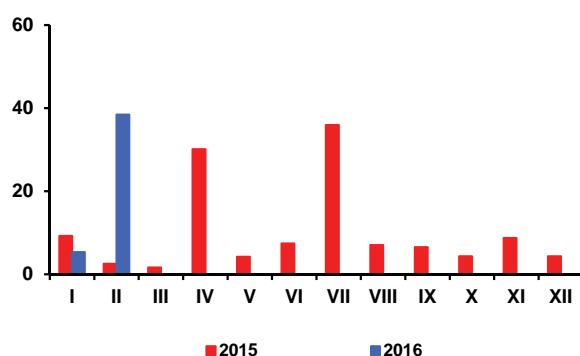
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

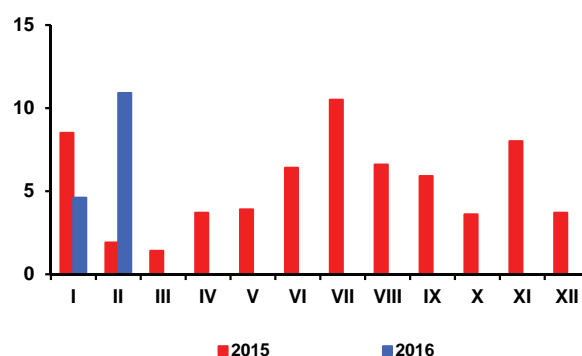
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

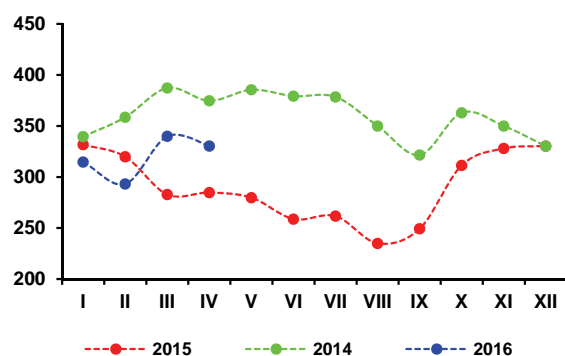
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

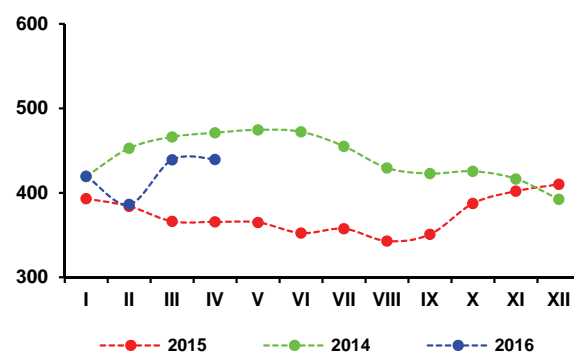
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS

Francuska firma analityczna Strategie Grains w kwietniowym raporcie zmniejszyła szacunki światowych zbiorów rzepaku w sezonie 2016/17 i oceniła je na 65,6 mln ton (o 0,2 mln ton mniej niż przed miesiącem). W wyniku spodziewanego spadku zbiorów u wszystkich wiodących producentów (z wyjątkiem Indii i Australii) i mniejszych niż przed rokiem zapasów na początku sezonu (4,8 mln ton, wobec 6,3 mln ton przed rokiem), światowe zasoby rzepaku zmniejszą się do 70,4 mln ton (o 2,6 mln ton). Zużycie rzepaku obniży się do 66,0 mln ton (o 2,1 mln ton), a jego globalne zapasy na koniec sezonu zmniejszą się do 4,4 mln ton (o 0,4 mln ton). Relacja zapasów do zużycia rzepaku wyniesie 6,7% wobec 7,0% przed rokiem i 8,9% przed dwoma laty.

Tegoroczne zbiory rzepaku w UE zmniejszą się prawdopodobnie do 21,4 mln ton (o 0,5 mln ton), w wyniku spadku areálu uprawy z 6,5 mln ha do 6,3 mln ha i średnich plonów z 3,40 t/ha do 3,38 t/ha. W grupie czterech kluczowych producentów przewidywany jest wzrost zbiorów w Niemczech (z 5,0 mln ton do 5,2 mln t), stabilizacja we Francji (5,3 mln ton), natomiast spadek w Polsce (z 2,8 mln ton do 2,6 mln ton) i w Wielkiej Brytanii (z 2,5 mln ton do 2,1 mln ton). Produkcja nasion słonecznika może wzrosnąć do 8,5 mln ton (o 0,9 mln ton), w wyniku wzrostu areálu uprawy z 4,1 mln ha do 4,2 mln ha i plonów z 1,85 t/ha do 2,00 t/ha, a zbiory soi mogą zwiększyć się do 2,5 mln ton (o 0,3 mln ton) również w następstwie wzrostu areálu uprawy z 0,85 tys. ha do 0,92 tys. ha i plonów z 2,61 t/ha do 2,71 t/ha.

Na rynku europejskim ceny nasion oleistych i produktów ich przerobu w kwietniu były wyższe niż przed miesiącem. Za rzepak płacono średnio 422 USD/tonę, tj. o 7,1% więcej niż przed miesiącem i o 4,5% więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 811 USD/tonę i był o 5,6% droższy niż przed miesiącem i o 9,3% droższy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 238 USD/tonę, tj. o 9,7% więcej niż przed miesiącem, ale nadal o 9,2% mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w kwietniu wyniosła wg notowań MRiRW 1695 zł/t i była o 1,4% wyższa niż przed miesiącem i o 10,4% wyższa niż przed rokiem. Cena rafinowanego oleju rzepakowego (3277 zł/t) wzrosła o 2,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem, a cena śruty rzepakowej (806 zł/t) o 0,4%. W porównaniu z kwietniem 2015 r. za olej rzepakowy płacono o 13,3% więcej, natomiast za śrutę rzepakową o 9,8% mniej.

W lutym krajowy przerób rzepaku zmalał w relacji do stycznia, ale był większy niż w lutym poprzedniego roku. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały w pierwszych dwóch miesiącach br. 167 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 24% mniej w porów-

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

naniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, z tego rafinowały 116 tys. ton, tj. o 3% mniej. Produkcja margaryn w pierwszych dwóch miesiącach br. wyniosła 48 tys. ton i była o 24% mniejsza niż przed rokiem.

Obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych w lutym wzrosły. Mniejszy niż w styczniu był tylko eksport nasion i śrut oleistych. W pierwszych dwóch miesiącach br. wywieziono łącznie: 65 tys. ton nasion oleistych, w tym 58 tys. ton rzepaku (o 41% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 88 tys. ton olejów roślinnych, w tym 79 tys. ton oleju rzepakowego (o 9% mniej), 96 tys. ton śrut oleistych, w tym 88 tys. ton śruty rzepakowej (o 32% mniej) i 20 tys. ton margaryn (poniżej 1% więcej). Przywieziono: 566 tys. ton śrut oleistych (o 5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 84 tys. ton olejów roślinnych (o 13% więcej), w tym 13 tys. ton oleju rzepakowego (o 71% więcej), 41 tys. ton nasion oleistych (o 4% mniej), w tym 9 tys. ton rzepaku (o 2% więcej) oraz 13 tys. ton margaryn (o 8% mniej).

Po niewielkim wzroście w styczniu i lutym, w marcu ponownie spadły ceny detaliczne tłuszczów roślinnych. Potaniały zarówno margaryny, jak i oleje roślinne. Kontynuowane były też spadki cen tłuszczów zwierzęcych. W marcu za margaryny płacono o 1,5% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 0,1% więcej. W tym czasie ceny masła zmalały o 1,2%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) o 2,1%. Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych w I kwartale br. był o 2,5% niższy, a tłuszczów zwierzęcych o 8,0% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W porównywanych okresach ceny wszystkich towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się o 0,9%, ale ceny całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi zwiększyły się o 0,4%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 II	106 160	37 476	46 819	96 817	2,51	44,1	109,7
III	119 880	42 530	51 088	111 322	2,89	42,6	107,7
IV	110 359	37 632	50 582	97 409	2,53	45,8	113,3
V	104 168	45 357	49 474	100 051	2,60	47,5	104,1
VI	89 473	52 303	47 490	94 286	2,45	53,1	94,9
VII	45 894	50 688	31 935	64 647	1,68	69,6	71,0
VIII	118 543	42 298	31 368	129 473	3,36	26,5	91,6
IX	117 991	46 919	40 797	124 113	3,22	34,6	95,1
X	118 326	52 203	47 501	123 028	3,19	40,1	96,2
XI	108 690	45 874	50 751	103 813	2,69	46,7	104,7
XII	84 998	42 283	34 672	92 609	2,40	40,8	91,8
2016 I	78 220	38 410	39 175	77 455	2,01	50,1	101,0
II	88 445	41 251	43 037	86 659	2,25	48,7	102,1
Zmiany w %							
<u>II 2016</u> I 2015	13,1	7,5	14,2	9,6	9,9	x	x
<u>II 2016</u> II 2015	-16,7	16,8	0,0	-11,8	-11,6	x	x
<u>II 2016</u> XII 2015	4,1	3,5	35,0	-7,8	-7,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 II	106 160	4 384	46 201	64 343	1,67	43,5	165,0
III	119 880	6 051	50 024	75 907	1,97	41,7	157,9
IV	110 359	5 506	49 807	66 058	1,71	45,1	167,1
V	104 168	13 161	48 504	68 825	1,79	46,6	151,4
VI	89 473	16 937	46 358	60 052	1,56	51,8	149,0
VII	45 894	14 973	30 667	30 200	0,78	66,8	152,0
VIII	118 543	8 895	30 657	96 781	2,51	25,9	122,5
IX	117 991	10 593	39 308	89 276	2,32	33,3	132,2
X	118 326	10 934	46 279	82 981	2,15	39,1	142,6
XI	108 690	7 197	49 456	66 431	1,72	45,5	163,6
XII	84 998	5 488	33 785	56 701	1,47	39,7	149,9
2016 I	78 220	5 993	38 191	46 022	1,19	48,8	170,0
II	88 445	7 414	40 724	55 135	1,43	46,0	160,4
Zmiany w %							
<u>II 2016</u> I 2015	13,1	23,7	6,6	19,8	20,2	x	x
<u>II 2016</u> II 2015	-16,7	69,1	-11,9	-14,3	-14,4	x	x
<u>II 2016</u> XII 2015	4,1	35,1	20,5	-2,8	-2,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	674 634	4 386 546	35,7	43,0
2015 II	159 240	205 533	66 558	298 215	41,8	53,4
III	179 820	202 426	75 478	306 768	42,0	58,6
IV	165 539	263 550	82 887	346 202	50,1	47,8
V	156 252	270 555	51 744	375 063	33,1	41,7
VI	134 210	259 788	49 610	344 388	37,0	39,0
VII	68 841	367 469	23 007	413 303	33,4	16,7
VIII	177 815	264 237	78 007	364 045	43,9	48,8
IX	176 987	279 291	113 465	342 813	64,1	51,6
X	177 489	211 703	73 660	315 532	41,5	56,3
XI	163 035	169 189	62 390	269 834	38,3	60,4
XII	127 497	290 808	51 615	366 690	40,5	34,8
2016 I	117 330	278 522	49 748	346 104	42,4	33,9
II	132 668	287 583	46 006	374 245	34,7	35,4
Zmiany w %						
II 2016 / I 2015	13,1	3,3	-7,5	8,1	x	x
II 2016 / II 2015	-16,7	39,9	-30,9	25,5		
II 2016 / XII 2015	4,1	-1,1	-10,9	2,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2014 I-XII	1 887 200	71 267	351 836	1 606 631	18,6	117,5
2015 II	159 240	5 675	62 532	102 383	39,3	155,5
III	179 820	5 221	71 280	113 761	39,6	158,1
IV	165 539	3 345	78 757	90 127	47,6	183,7
V	156 252	3 473	49 418	110 307	31,6	141,7
VI	134 210	3 096	45 644	91 662	34,0	146,4
VII	68 841	5 061	19 072	54 830	27,7	125,6
VIII	177 815	7 080	74 589	110 306	41,9	161,2
IX	176 987	5 943	110 937	71 993	62,7	245,8
X	177 489	4 958	71 872	110 575	40,5	160,5
XI	163 035	2 668	60 931	104 772	37,4	155,6
XII	127 497	2 807	50 194	80 110	39,4	159,2
2016 I	117 330	6 507	46 806	77 031	39,9	152,3
II	132 668	3 396	41 346	94 718	31,2	140,1
Zmiany w %						
II 2016 / I 2015	13,1	-47,8	-11,7	23,0	x	x
II 2016 / II 2015	-16,7	-40,2	-33,9	-7,5	x	x
II 2016 / XII 2015	4,1	21,0	-17,6	18,2	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 II	31 639	7 180	9 856	28 963	0,75	31,2	109,2
III	36 441	8 722	11 773	33 390	0,87	32,3	109,1
IV	28 599	6 398	10 674	24 323	0,63	37,3	117,6
V	32 576	6 735	11 524	27 787	0,72	35,4	117,2
VI	33 729	6 689	10 926	29 492	0,77	32,4	114,4
VII	26 727	6 271	9 534	23 464	0,61	35,7	113,9
VIII	30 117	6 462	8 721	27 858	0,72	29,0	108,1
IX	32 284	7 106	10 541	28 849	0,75	32,7	111,9
X	39 480	8 533	16 193	31 820	0,83	41,0	124,1
XI	36 692	8 510	12 250	32 952	0,86	33,4	111,3
XII	30 171	8 087	11 646	26 612	0,69	38,6	113,4
2016 I	23 084	5 875	9 767	19 192	0,50	42,3	120,3
II	24 894	6 770	9 876	21 788	0,57	39,7	114,3
Zmiany w %							
<u>II 2016</u> <u>I 2015</u>	7,8	15,2	1,1	13,5	14,0	x	x
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>	-21,3	-5,7	0,2	-24,8	-24,0	x	x
<u>II 2016</u> <u>XII 2015</u>	-17,5	-16,3	-15,2	-18,1	-17,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2013 I-XII	1473	797	1,85
2014 I-XII	1320	683	1,93
2015 III	1544	693	2,23
IV	1536	682	2,25
V	1552	647	2,40
VI	1618	651	2,49
VII	1459	667	2,19
VIII	1462	646	2,26
IX	1526	656	2,33
X	1594	661	2,41
XI	1605	672	2,39
XII	1667	678	2,46
2016 I	1683	669	2,52
II	1671	642	2,60
III	1673	630	2,65
Zmiany w %			
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	0,1	-1,8	x
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	8,4	-9,1	x
<u>III 2016</u> <u>XIII 2015</u>	0,4	-7,0	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

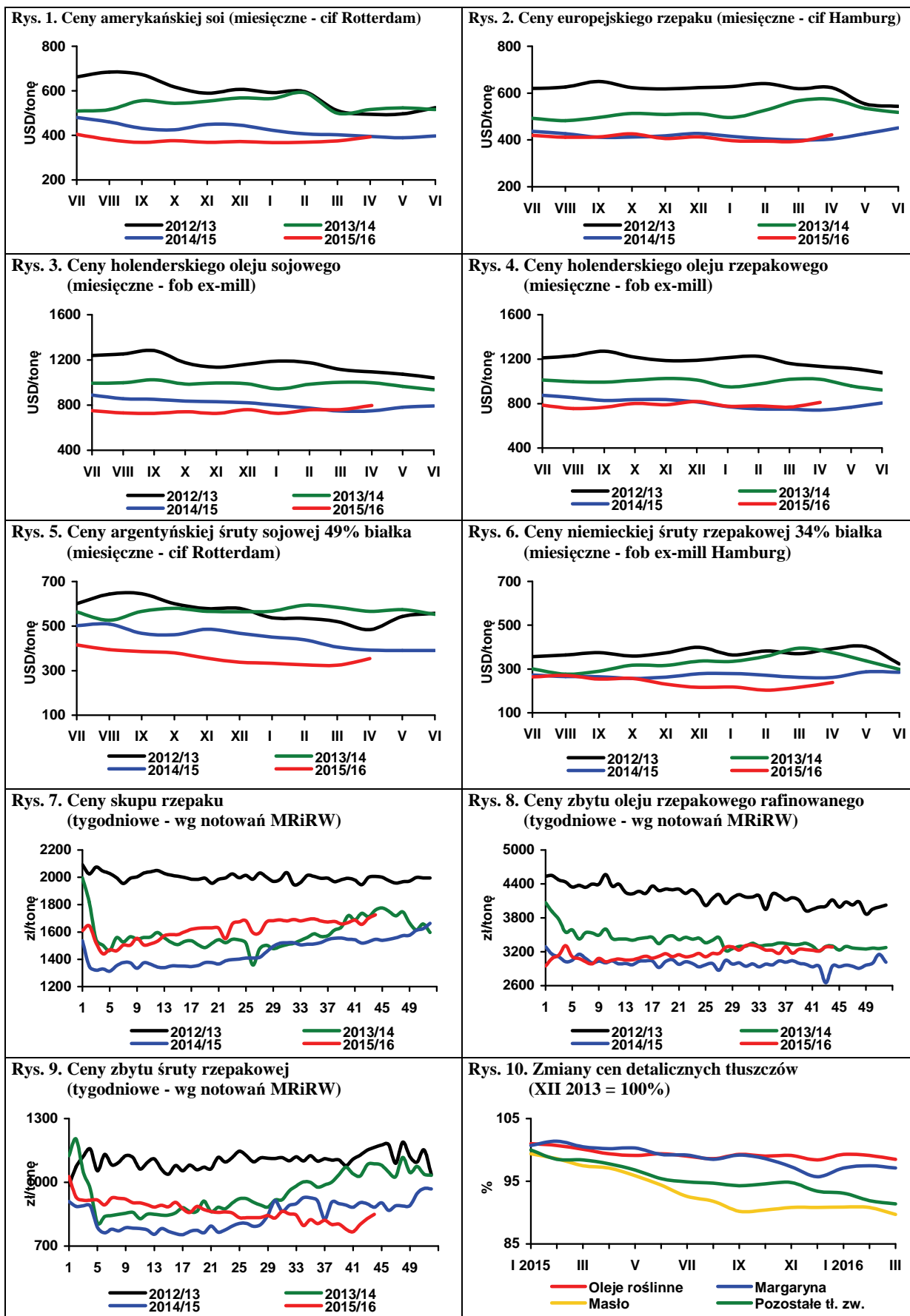
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2015 III	5,48	6,37	15,71	5,81	6,02	13,53	21,40	6,96
IV	5,48	6,24	15,44	5,75	5,96	13,48	21,30	6,92
V	5,65	6,33	14,86	5,75	5,85	13,40	21,05	6,92
VI	5,56	6,44	14,85	5,73	8,91	13,05	20,75	6,84
VII	5,48	6,33	14,80	5,69	5,86	12,95	20,35	6,88
VIII	5,51	6,35	14,65	5,7	5,76	12,95	20,15	6,84
IX	5,50	6,41	14,84	5,68	5,86	12,98	19,80	6,84
X	5,52	6,43	15,05	5,65	5,83	12,90	19,85	6,84
XI	5,54	6,42	15,24	5,62	5,84	13,03	19,90	6,80
XII	5,43	6,36	15,19	5,59	5,82	12,90	19,90	6,76
2016 I	4,65	6,35	14,95	5,56	5,9	12,95	19,80	6,72
II	4,68	6,32	14,63	5,59	5,18	12,83	19,80	6,64
III	4,71	6,23	14,26	5,58	5,76	12,95	19,50	6,64
Zmiany w %								
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	0,6	-1,4	-2,5	-0,2	11,2	1,0	-1,5	0,0
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	-14,1	-2,2	-9,2	-4,0	-4,3	-4,3	-8,9	-4,6
<u>III 2016</u> <u>II 2015</u>	-13,3	-2,0	-6,1	-0,2	-1,0	0,4	-2,0	-1,8

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W ostatnich dniach kwietnia i w pierwszym tygodniu maja, zarówno w Polsce, jak i w Europie Zachodniej, warunki pogodowe zdecydowanie się poprawiły. Jednak z powodu opóźnionego sadzenia i wychłodzonej gleby wegetacja ziemniaków bardzo wczesnych i wczesnych i wschody ziemniaków na główny zbiór są opóźnione o 2-3 tygodnie w stosunku do lat poprzednich. Według ocen NEPG (Stowarzyszenie Producentów Ziemniaków Europy Północno-Zachodniej), obejmującego pięć krajów (Niemcy, Francję, Holandię, Wielką Brytanię i Belgię), na dzień 30 kwietnia sadzenie ziemniaków było zaawansowane zaledwie w 60%. NEPG szacuje, że areał uprawy ziemniaków jadalnych (bez sadzeniaków i skrobiowych) w tych krajach w 2016 r. wyniesie 546,5 tys. ha i będzie o 3,7% (o 19,5 tys. ha) większy niż w 2015 r., ale nieznacznie mniejszy niż w 2014 r. (547,6 tys. ha). W ostatnim roku produkcja ziemniaków jadalnych (bez sadzeniaków i skrobiowych) w tych krajach (UE-5) wyniosła 24,82 mln ton i była o 14% mniejsza od rekordowych zbiorów w 2014 r. (28,52 mln ton).

Według prognoz World Potato Markets areał uprawy ziemniaków jadalnych i sadzeniaków w Belgii w 2016 r. ma wynieść 83,0 tys. ha, tj. o 5,6% więcej niż w roku ubiegłym. Plony są przewidywane na poziomie 470 dt/ha, a zbiory 3,90 mln ton, wobec odpowiednio: 466 dt/ha i 3,66 mln ton w roku poprzednim. Średni poziom cen ziemniaków do przetwórstwa (bulwy powyżej 35 mm) w całym sezonie 2015/16 jest szacowany na 125 euro/t, a w sezonie 2016/17 może być nieznacznie niższy (o ok. 5 euro/t).

Ostatnie tygodnie przyniosły znaczący wzrost cen ziemniaków na zachodnioeuropejskich rynkach. Jest to związane z kurczącymi się zapasami ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów, dużym zapotrzebowaniem importowym krajów Europy Południowej i Środkowo-Wschodniej oraz spodziewanym kilkutygodniowym opóźnieniem dostaw ziemniaków wczesnych. W Belgii, po kilkumiesięcznej stabilizacji, w ostatnim tygodniu kwietnia ceny ziemniaków Bintje wzrosły o 25 euro/t (do 150 euro/t). We Francji, w zależności od odmiany, wielkości bulw i opakowania, ziemniaki podrożały od 10 do 30 Euro/t. Ceny ziemniaków jadalnych najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania, w pierwszych dniach maja we Francji wynosiły od 210 do 340 euro/t i były średnio trzykrotnie wyższe niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały od 560 do 720 euro/t i były dwukrotnie droższe niż przed rokiem.

Na rynku niemieckim zmiany miały charakter „kosmetyczny”, ale większe zwwyżki cen na tym rynku miały miejsce już przed miesiącem. W Niemczech ceny ziemniaków konsumpcyjnych w pierwszym tygodniu maja były o 5-10 euro/t wyższe niż przed miesiącem i oscylowały w przedziale 230-235 euro/t, wobec 78-80 euro/t w analogicznym okresie ubiegłego roku i 220-250 euro/t dwa lata wcześniej. Ceny ziemniaków do przetwórstwa wzrosły w ciągu ostatniego miesiąca o ok. 3-5% i w zależności

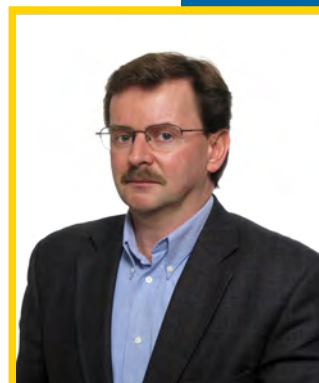
od regionu i kierunku wykorzystania, wynosiły 130-175 euro/t, wobec zaledwie 25-50 euro/t w analogicznym okresie sezonu 2014/15.

Ostatni tydzień kwietnia przyniósł zmianę sytuacji również na krajowym rynku. Ziemniaki na rynkach hurtowych podrożały wprawdzie tylko o kilka groszy na kilogramie, ale z informacji płynących z rynku wynika, że uaktywnił się zauważalnie popyt. Zaktywizowali się kupcy i w dodatku stali się o wiele mniej wymagający co do jakości ziemniaków. Wynika to z faktu, że zapasy krajowych ziemniaków są małe, mimo słabej sprzedaży w ostatnich miesiącach. Podaż krajowych ziemniaków wczesnych przypuszczalnie najwcześniej zacznie się w trzeciej dekadzie maja. Jeśli obecne ożywienie popytowe się utrzyma, to kolejne podwyżki są bardzo prawdopodobne. Zwłaszcza, że tendencją wzrostową wykazują też ceny ziemniaków importowanych. Na rynku dominują tańsze ziemniaki gorszej jakości, co ma wpływ na perspektywę i ocenę całego rynku.

Słaba jakość znaczącej części krajowych ziemniaków najpewniej sprawi, że klienci będą zainteresowani przede wszystkim ziemniakami młodymi. Wielu większych klientów, zaopatrujących się w małym hurcie, już teraz nie chce kupować polskich ziemniaków i wybierają te z importu, gdyż uważają je za lepsze jakościowo. Ceny ziemniaków z importu (z ubiegłorocznych zbiorów) oscylują ok. 1,00 zł/kg i jest to poziom dla takich klientów akceptowalny.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych w ostatnim tygodniu kwietnia wyniósł 0,81 zł/kg, podczas gdy w końcu marca było to 0,71 zł/kg i 0,42 zł/kg w końcu kwietnia 2015 r. W Broniszach w tym okresie ziemniaki oferowano po 0,90-1,35 zł/kg, w Lublinie 0,80 zł/kg, w Sandomierzu 0,60-0,70 zł/kg, w Kaliszu 0,67-0,80 zł/kg, w Poznaniu 0,60-0,80 zł/kg i w Łodzi 0,67-0,87 zł/kg. Na rynkach hurtowych importowane ziemniaki „młode” są oferowane w cenie 2,15-3,00 zł/kg, a bulwy z ubiegłorocznych zbiorów osiągają cenę 0,85-1,10 zł/kg.

Ceny ziemniaków w tzw. dużym hurcie, tj. płacone bezpośrednio producentom, w zależności od regionu i jakości ziemniaków wahają się od 0,60 do 0,80 zł/kg. W tym okresie, według danych MRiRW, średni poziom cen ziemniaków na targowiskach wyniósł ok. 0,95 zł/kg, i był o ok. 58% wyższy niż w analogicznym okresie 2015 r. Najtańsze były ziemniaki w województwie świętokrzyskim (0,58 zł/kg) i małopolskim (0,60 zł/kg), a najdroższe w opolskim (1,19 zł/kg), podlaskim (1,17 zł/kg) i pomorskim (1,16 zł/kg).

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	31 700	50 300	64 000	62 500	777	140	184	221
II	59 000	48 400	59 400	69 800	-	141	182	274
III	52 200	61 000	75 600	69 500	-	100	270	
IV	77 400	58 900	74 800		-	198	257	
V	68 000	48 300	62 600		-	268	160	
VI	42 800	56 700	58 300		-	77	187	
VII	43 500	55 900	54 900		-	114	100	
VIII	78 100	92 500	86 100		1 463	2 369	2 673	
IX	225 100	318 100	289 000		27 800	39 274	36 562	
X	328 200	350 200	328 100		43 925	46 459	52 406	
XI	172 100	260 800	238 400		21 775	38 522	38 997	
XII	77 900	113 100	83 800		6 091	8 527	3 636	
RAZEM	1 256 000	1 514 200	1 475 000	201 800	101 831	135 808	135 614	495

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 222	1 665	12 813	82 502	14 095	41 978	9 911	158 887	34 526	20 909
2015 I	26	235	1 620	7 157	855	3 083	632	10 948	1 810	1 758
II	97	287	1 401	7 697	845	3 433	635	10 498	2 226	2 124
III	110	350	1 866	5 623	845	3 511	737	13 111	2 669	1 887
IV	137	311	1 336	5 915	821	4 248	829	12 712	3 067	2 214
V	120	215	1 039	4 983	1 150	3 528	665	12 691	3 057	2 318
VI	384	236	307	5 966	1 241	3 447	692	15 109	3 841	1 726
VII	91	17	573	7 691	1 575	3 508	1 010	16 891	3 350	1 375
VIII	83	2	340	7 381	1 687	2 945	810	15 070	2 844	1 263
IX	73	7	735	8 383	1 424	3 534	931	14 056	3 793	1 771
X	40	2	1 635	7 429	978	3 885	895	13 018	2 538	1 453
XI	31	2	954	7 982	1 085	3 874	976	12 046	3 143	1 552
XII	31	2	1 006	6 296	1 588	2 982	1 099	12 737	2 188	1 466
2016 I	46	23	1 138	5 489	264	3 768	716	10 512	2 899	2 109
II	44	23	2 071	6 017	780	4 175	794	11 129	3 066	1 782

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2009	I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015	I-XII	28 914	14 224	102 944	14 797	150 192	180 453	78 203	55 960	7 243	6 505
2015	I	81	296	9 460	914	12 733	12 555	6 685	3 512	673	794
	II	400	45	4 701	910	12 698	15 633	6 388	4 546	518	1 161
	III	1 640	1 814	8 393	986	12 308	14 520	6 841	4 463	601	1 333
	IV	5 589	10 576	15 861	1 002	12 248	14 398	7 443	4 339	539	241
	V	17 730	445	21 053	798	11 651	16 098	6 198	4 632	677	338
	VI	2 678	80	10 019	929	12 452	18 035	5 966	5 860	309	302
	VII	4	7	6 417	1 166	13 511	18 578	6 624	5 051	822	244
	VIII	4	10	1 598	1 356	12 594	12 811	5 533	4 818	764	256
	IX	27	3	6 574	1 954	12 312	16 331	7 172	6 233	590	445
	X	451	3	7 638	1 646	12 817	14 726	6 381	4 749	578	587
	XI	102	522	4 909	2 066	12 408	12 576	5 997	4 443	651	315
	XII	210	422	6 322	1 071	12 460	14 194	6 977	3 315	520	490
2016	I	48	711	7 085	1 247	10 985	14 557	5 570	4 705	588	254
	II	593	980	6 162	1 698	12 190	13 665	6 116	4 608	495	146

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

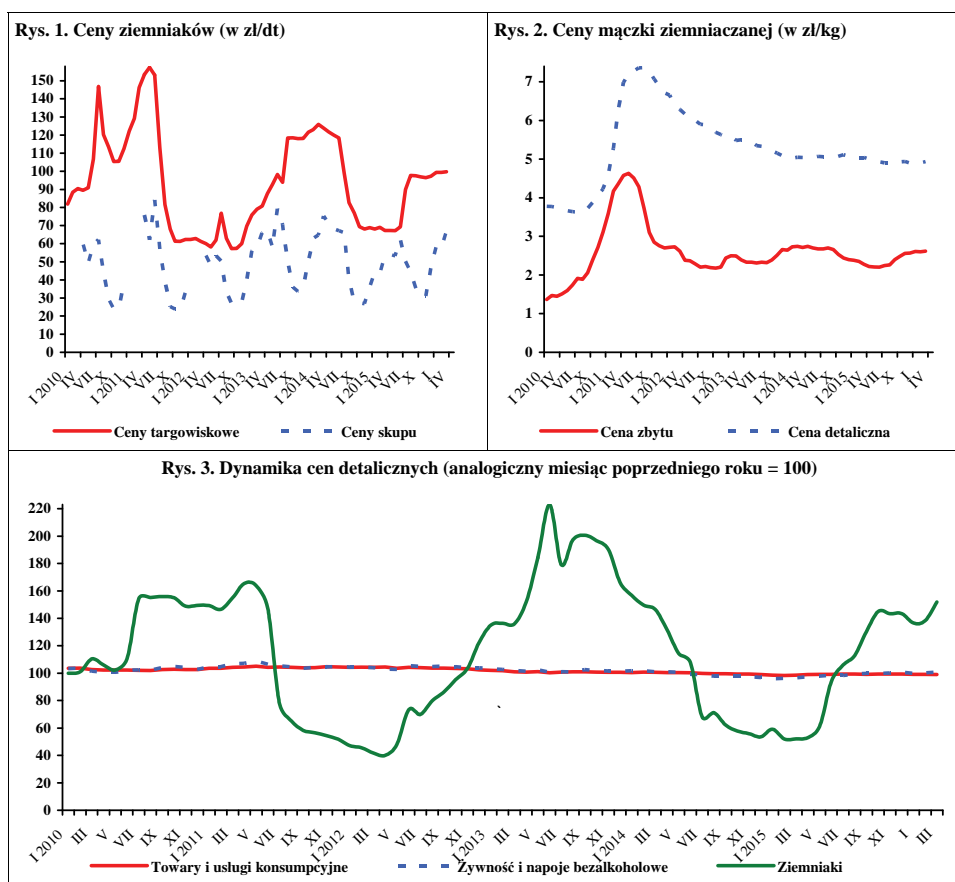
Wyszczególnienie	Rodzaj	III	I	II	III	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2015	2015	2016	2016	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	52,9	58,1	57,2	66,8	126,3	116,8
	targowiskowa	67,3	99,4	99,3	99,7	148,1	100,4
	detaliczna (zł/kg)	0,82	1,21	1,22	1,23	150,0	100,8
	importowa	84,9	91,2	98,7	.	177,9	108,2
	eksportowa	56,5	118,5	81,5	.	134,7	68,8
Relacje cen	skup / targowisko	0,79	0,58	0,58	0,67	85,2	116,3
	targowisko / detal	0,82	0,82	0,81	0,81	98,8	99,6
	skup / detal	0,65	0,48	0,47	0,54	84,2	115,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,29	2,61	2,60	2,58	112,7	99,2
	detaliczna (zł/kg)	5,04	4,89	4,89	4,93	97,8	100,8
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,80	8,58	8,48	8,36	95,0	98,6
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,90	35,10	35,30	35,10	97,8	99,4
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,94	9,88	9,88	9,80	98,6	99,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2015	2016			wsk. zmian cen	
		marzec	styczeń	luty	marzec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	73,2	105,0	105,3	105,1	143,6	99,9
2	Kujawsko-pomorskie	77,6	97,0	96,1	98,3	126,7	102,3
3	Lubelskie	61,8	94,2	95,2	94,5	152,9	99,2
4	Lubuskie	78,1	100,8	96,2	99,6	127,5	103,6
5	Łódzkie	54,5	90,9	86,9	92,0	168,9	105,9
6	Małopolskie	61,0	90,4	87,8	89,6	147,0	102,1
7	Mazowieckie	59,3	110,6	111,7	110,7	186,5	99,1
8	Opolskie	59,3	101,3	111,2	109,7	184,9	98,7
9	Podkarpackie	70,4	90,1	90,9	87,6	124,5	96,4
10	Podlaskie	62,8	115,9	116,3	119,2	189,8	102,5
11	Pomorskie	83,9	101,8	100,5	99,9	119,0	99,4
12	Śląskie	69,1	103,3	103,3	99,8	144,4	96,6
13	Świętokrzyskie	47,9	80,8	81,4	78,8	164,7	96,9
14	Warmińsko-mazurskie	81,2	113,3	116,4	114,7	141,2	98,5
15	Wielkopolskie	74,3	99,5	97,5	98,9	133,2	101,5
16	Zachodniopomorskie	88,7	106,4	108,7	109,8	123,8	101,0
	maksimum	88,7	115,9	116,4	119,2	X	
	minimum	47,9	80,8	81,4	78,8		
	różnica w %	85,3	43,4	43,1	51,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W kwietniu 2016 r., w porównaniu z marcem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny cebuli (o 13%), a obniżyły się ceny kapusty białej (o 4%) i pieczarek (o 1%). Stabilne były ceny marchwi i buraków ćwikłowych. W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu cebuli obieranej (o 1%) i buraków (o 4%). W firmach skupujących warzywa na eksport podniosły się ceny skupu kapusty pekińskiej (o 29%) i buraków ćwikłowych (o 3%), a obniżyły ceny skupu: kapusty białej (o 13%), kapusty czerwonej (o 6%) i cebuli (o 1%). Stabilne były ceny skupu selerów, porów, pietruszki i marchwi. W handlu hurtowym obniżyły się ceny ogórków spod osłon (o 34%), kapusty białej (o 5%) i marchwi (o 2%), a wzrosły ceny cebuli (o 4%),

W relacji do kwietnia 2015 r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) wzrosły ceny: cebuli (o 26-90%) i buraków (o 16-43%). Na rynkach hurtowych wzrosły ceny buraków ćwikłowych (o 35%), cebuli (o 53%), kapusty białej (o 1%) i ogórków spod osłon (o 8%), a obniżyły się ceny hurtowe marchwi (o 20%).

W marcu br., w stosunku do lutego br., wzrosły ceny detaliczne papryki (o 18%), kalafiorów (o 16%) oraz porów i pomidorów (po 3%). Obniżyły się ceny kapusty białej, marchwi, selerów i pieczarek (po 1%). Nie zmieniły się ceny cebuli i buraków ćwikłowych. W relacji do marca 2015 r. wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 27%), buraków ćwikłowych (o 36%), kapusty białej (o 59%), selerów (o 39%), porów (o 13%), cebuli (o 52%), papryki (o 51%), kalafiorów (o 4%), a obniżyły się ceny pieczarek (o 1%).

W lutym br., w stosunku do lutego 2015 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych zwiększyła się produkcja marynat (o 17%), a wyprodukowano mniej soku pomidorowego i konserw warzywnych (po 13%) oraz warzyw mrożonych (o 2%)

Ekspert warzyw świeżych w lutym br. wyniósł 30,1 tys.t, a jego wartość 15,2 mln EUR. W porównaniu z lutym ub.r. wolumen warzyw świeżych sprzedanych na eksport zmalał o 17%, a jego wartość wzrosła o 28%. Do zmniejszenia eksportu przyczyniło się ograniczenie sprzedaży marchwi (o 78%), kapusty (o 68%) i kalafiorów (o 19%). W tym czasie wyeksportowano 56,3 tys.t przetworów

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

warzywnych o wartości 41,3 mln EUR. W stosunku do lutego ub.r. wolumen i wartość eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 3%. Mniej o 23% niż w lutym ub.r. sprzedano konserw i o 2% mrożonek.

W lutym br. zaimportowano 55,4 tys.t warzyw świeżych o wartości 50,1 mln EUR. W relacji do lutego ub.r. import warzyw świeżych obniżył się o 1%, a jego wartość o 11%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem się przywozu pomidorów (o 18%) i papryki (o 23%). Import przetworów warzywnych wyniósł 26,1 tys. t, a jego wartość 23,6 mln EUR. Import przetworów warzywnych wzrósł ilościowo o 40%, a wartościowo o 19%. Więcej zaimportowano mrożonek (o 41%), suszy (o 132%), kukurydzy konserwowej (o 23%) i koncentratu pomidorowego (o 59%). Mniejszy był jedynie import marynat (o 19%).

Saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego w lutym br. było ujemne i wyniosło 17,2 mln EUR, na co złożyło się ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (34,9 mln EUR) oraz dodatnie saldo w obrocie przetworami warzywnymi (17,7 mln EUR).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2015 IV	0,62	1,28	1,04	1,56	0,54	-	-	-	6,38	-	4,86
V	1,02	1,40	1,23	1,86	0,56	-	-	-	4,25	2,28	4,70
VI	1,31	1,80	1,47	2,09	0,85	-	2,15	-	2,74	1,53	4,68
VII	1,22	2,16	0,40	1,75	0,73	2,01	1,25	1,08	2,06	1,23	4,85
VIII	0,88	2,01	1,00	1,22	0,65	2,30	1,36	1,02	2,01	1,64	5,03
IX	0,89	1,94	0,87	1,20	0,68	2,58	1,85	-	2,11	2,12	5,58
X	0,93	1,83	0,83	1,14	0,71	-	-	-	3,86	2,39	5,13
XI	0,94	1,85	0,77	1,12	0,71	-	-	-	3,76	1,99	4,59
XII	0,95	1,90	0,87	1,14	0,77	-	-	-	3,90	1,89	4,66
2015 I-XII	0,85	1,62	0,85	1,29	0,65	2,30	1,65	1,02	3,93	1,88	4,94
2016 I	0,93	1,89	0,94	1,22	0,75	-	-	-	-	-	4,75
II	1,02	1,90	1,04	1,27	0,79	-	-	-	-	-	4,56
III	1,04	1,87	0,89	1,25	0,77	-	-	-	10,00	-	4,57
IV	1,18	1,88	0,85	1,25	0,77	-	-	-	7,42	-	4,53
Wskaźnik zmian w %											
IV 2016 III 2016	113	101	96	100	100	x	x	x	x	x	99
IV 2016 IV 2015	190	145	82	80	143	x	x	x	x	x	93

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW,

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tloczenia ^a
2015 IV	0,95	0,51	0,27	0,43	-	-	-	-	-	-	-
V	1,17	0,70	-	0,35	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,23	0,80	-	-	1,16	-	1,73	-	-	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,13	0,74	1,73	1,08	1,90	-	-
VIII	0,89	-	-	-	-	0,75	1,79	1,16	2,38	0,64	-
IX	1,11	0,45	0,34	0,40	-	0,73	1,68	1,13	-	0,64	0,35
X	1,26	0,76	0,34	0,45	-	-	1,69	1,25	-	0,63	-
XI	1,35	0,74	0,35	0,44	-	-	1,80	1,38	-	-	-
XII	1,22	0,77	0,34	0,46	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,07	0,59	0,31	0,41	1,15	0,74	1,74	1,20	2,14	0,64	0,35
2016 I	1,30	-	-	0,47	-	-	-	-	-	-	-
II	1,35	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
III	1,15	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,16	0,98	0,29	0,50	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
IV 2016 III 2016	101	x	x	104	x	x	x	x	x	x	x
IV 2016 IV 2015	122	192	107	116	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2015 II	-	-	0,93	0,58	0,37	-	0,61	1,30	0,89	0,49	1,40	0,41	-
III	-	-	1,41	0,69	0,53	-	0,85	1,49	0,95	0,53	-	0,42	0,35
IV	-	-	2,30	0,96	0,78	-	1,19	1,91	1,09	0,70	-	0,44	0,35
V	3,61	-	1,27	1,12	0,74	-	1,39	2,15	1,32	0,94	-	0,47	0,35
VI	2,38	1,28	0,94	0,74	0,94	-	1,25	-	-	1,08	-	0,47	0,35
VII	1,35	1,21	1,01	0,49	1,25	4,87	1,40	2,73	1,90	0,86	-	0,60	-
VIII	1,25	1,55	1,39	0,53	-	3,65	1,39	-	2,80	0,74	2,00	0,60	-
IX	3,03	1,60	2,23	0,83	1,12	3,24	1,38	3,60	2,00	0,79	2,00	0,64	-
X	4,04	-	1,10	0,74	1,35	3,50	-	-	1,95	0,78	1,75	0,54	0,50
XI	4,20	-	0,96	0,74	1,30	-	1,05	2,70	1,85	0,77	1,80	0,50	0,40
XII	-	-	1,03	0,73	1,30	-	1,07	2,87	1,85	0,78	1,80	0,55	0,55
2015 I-XII	2,84	1,41	1,28	0,72	0,91	3,82	1,10	2,23	1,59	0,74	1,74	0,50	0,41
2016 I	-	-	1,34	0,83	1,59	-	1,08	3,00	2,04	0,85	2,28	0,62	0,58
II	-	-	1,50	0,91	1,70	-	1,09	3,02	2,20	0,89	2,75	0,59	0,58
III	-	-	1,54	0,85	1,70	-	1,10	3,00	2,20	0,89	2,75	0,58	0,58
IV	5,17	-	1,99	0,74	1,60	-	1,10	3,00	2,20	0,88	2,75	0,60	0,58
Wskaźnik zmian w %													
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	x	x	129	87	94	x	100	100	100	99	100	103	100
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	x	x	87	77	205	x	92	157	202	126	x	136	166

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty	
2015 II		3 305	43 360	17 451	2 357
III		3 746	41 414	18 870	3 214
IV		3 142	31 305	15 563	2 247
V		3 596	30 087	14 032	2 442
VI		2 857	37 002	16 327	2 588
VII		2 494	52 695	22 197	11 223
VIII		4 019	53 020	22 154	12 469
IX		3 519	64 516	32 915	9 331
X		3 082	72 137	27 156	6 487
XI		2 903	59 341	26 597	4 279
XII		1 949	43 353	18 156	2 877
2015 I-XII		37 658	567 432	249 629	61 881
2016 I		2 689	38 317	38 317	2 398
II		2 887	42 638	15 266	2 908
Wskaźnik zmian w %					
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>		87	98	87	123

*/w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014		2015												2016		$\frac{II\ 2016}{II\ 2015}$ (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	
Warzywa ogółem	526093	40716	36155	41457	38742	40254	40319	42201	45236	41661	36537	28396	25385	457059	28946	30144	83
Cebula	124889	10439	11347	15029	14343	10238	6381	6462	8415	9027	9617	10173	8330	119801	10698	12419	109
Kapusta	75298	9629	9581	10511	10703	4697	2469	3000	2153	1753	3059	3521	2922	63998	2838	3032	32
Marchew	42339	5700	4120	3079	1978	2396	2047	2288	1651	1301	1494	1433	1715	29201	1762	923	22
Ogórki	10139	488	65	275	560	803	910	1304	1691	928	307	171	444	7945	420	168	258
Pomidory	99337	377	502	700	4181	12217	15612	15258	15401	14758	10143	4283	2560	95991	1158	858	171
Kalafiory	30693	560	511	556	376	825	5307	6066	4610	2432	2659	2128	530	26560	321	414	81
Przetwory ogółem	613174	55300	57929	64313	54695	50509	50877	51355	47719	59377	62360	62863	52339	669637	51195	56280	97
Susze	28592	2738	2967	2928	2129	2700	2592	2859	2362	4989	3344	3162	1742	34511	2859	3146	106
Marynaty	44529	3149	3118	4444	3487	3623	3258	3726	3262	4480	4583	5332	4562	47024	3462	3762	121
Konserwy	63568	4221	5008	5386	4228	3486	4186	4402	4362	6121	6824	6376	4904	59504	3581	3841	77
-kapusta kwasz.	8759	1021	859	1140	939	712	711	569	366	620	916	1033	1061	9947	690	656	76
Mrożonki	390127	38131	39122	42337	37372	32898	34135	31758	31139	37341	40092	39569	30883	434777	34025	38501	98
Piecarki i ich przetwory	277707	24164	23340	28738	22780	24645	23054	22201	20018	22735	25329	26028	26117	289148	24819	26199	112
Warzywa ogółem	258283	12820	11902	14960	17956	27776	26242	21615	26282	32201	24748	15074	14765	246341	14919	15194	128
Cebula	46950	3427	3699	4552	4201	3991	3122	2953	3443	3720	4211	4279	3805	45402	4178	5138	139
Kapusta	13856	1402	1476	1981	2255	1437	722	676	548	613	906	1011	996	14023	1012	1094	74
Marchew	9813	1261	1079	966	868	1004	830	1005	583	482	600	526	724	9928	708	356	33
Ogórki	7830	384	76	368	629	748	610	871	1283	792	307	197	356	6621	377	197	259
Pomidory	75324	444	467	696	4695	11295	10494	7844	8922	15101	10492	3176	2430	76055	1128	835	179
Kalafiory	17408	367	269	376	267	558	2608	3020	2685	1606	1815	1229	319	15120	240	316	117
Przetwory ogółem	452030	37293	39970	46279	37884	38781	39115	38914	35253	42744	47111	47606	39457	490407	39595	41278	103
Susze	49420	4554	5180	5100	3478	4657	4808	4573	4335	5161	5479	5069	4309	56703	5291	5675	110
Marynaty	39678	2687	2827	3883	3025	3334	2964	3890	2923	4288	4316	4909	4368	43415	3312	3440	122
Konserwy	64496	3991	4793	5571	4275	4199	4788	4808	4529	6190	6996	6528	5228	61896	4022	4183	87
-kapusta kwasz.	5545	559	525	689	548	537	486	369	259	443	691	790	836	6731	504	544	104
Mrożonki	213160	19252	19596	22397	19487	18191	19292	17029	16534	20093	22536	22633	18266	235307	19534	20428	104
Piecarki i ich przetwory	397933	34510	32182	40714	32589	36866	33989	32206	30423	34539	37533	37484	36676	419711	36688	35700	111

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014		2015												2016		II 2016 II 2015 (%)	
	I-XII		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		II
Warzywa ogółem	536315	54711	55721	72725	62570	49360	36379	25689	15 355	17764	26563	47364	55047	519248	54097	55419	99	
Cebula	101302	5391	5480	7492	6133	8841	8021	5805	2 629	3545	6543	5109	4533	69523	4073	5382	98	
Kapusta	14744	1566	222	1655	5349	1307	430	20	596	3936	2669	333	163	18245	466	795	358	
Marchew	20081	578	1495	3411	4116	6698	8502	1706	41	115	192	282	904	28041	3242	3755	251	
Ogórki	47244	8254	5111	5917	1762	717	2420	5158	4 947	2284	3538	6744	7234	54085	6769	6121	120	
Pomidory	148339	16719	19389	22305	17251	11791	7607	6304	2 954	2599	3655	13588	18172	142334	16967	15806	82	
Papryka	54003	6094	6091	6779	4924	5281	4337	4179	647	502	2040	5563	5224	51661	4552	4712	77	
Czosnek	5890	408	473	461	1562	539	261	206	148	808	398	504	411	6179	380	476	100	
Przetwory ogółem	219510	16276	18667	21447	19544	18038	16416	19502	17 477	23207	25798	24692	24819	245884	18263	26045	140	
Mrożonki	44324	2834	3319	3304	3295	3492	3137	3488	3 237	5042	5348	4960	4546	46002	4635	4674	141	
Susze	25007	901	1148	1249	1177	1236	1225	1690	1 673	1935	3343	2426	2041	20045	2062	2664	232	
Marynaty	15077	1049	1304	1504	1141	1201	906	1139	1 175	1395	1798	1993	1572	16177	1140	1058	81	
Konserwy	43144	2755	3574	5824	3368	2696	2502	3458	2 672	4069	5361	6231	5698	48207	2579	3710	104	
-kukurydza konserw.	16930	862	1448	2590	994	615	759	1373	839	1724	2679	3168	2478	19529	937	1779	123	
Koncentrat pomid.	61869	5607	6348	6143	7530	6262	5324	5285	4 698	6203	6181	5557	6919	72058	4610	10095	159	
Warzywa ogółem	429003	56652	56322	70929	64182	48016	27432	18307	9 703	11654	22184	41863	49681	476926	47831	50066	89	
Cebula	2773	711	967	1626	1286	2128	2078	1488	588	781	1155	1106	859	14773	1140	1819	188	
Kapusta	2548	298	81	559	2928	565	171	7	182	583	291	66	54	5786	151	217	266	
Marchew	936	299	509	1280	1927	3295	3320	746	58	112	157	198	412	12312	1179	1388	273	
Ogórki	1402	6134	5694	5995	1670	497	1128	2354	1 908	1064	2685	5310	5120	39560	5108	5794	102	
Pomidory	21615	21351	21902	25110	21455	12600	7495	4902	2 571	3281	5726	13983	19739	160116	16715	16244	74	
Papryka	9738	8080	7181	10145	9928	12978	7115	5361	764	469	2986	6264	6472	77742	6834	8387	117	
Czosnek	1168	481	567	674	1952	803	555	418	383	1152	741	900	841	9467	721	979	173	
Przetwory ogółem	224786	17309	19835	24162	22629	20129	18244	20585	17 673	24240	24658	23792	24745	258001	17577	23550	119	
Mrożonki	3454	2233	2661	2493	2404	2430	2505	2615	2 433	3742	4007	3545	3485	34554	3277	3121	117	
Susze	3760	2357	2732	3687	4139	3022	2881	3155	2 540	3073	3224	3216	2943	36968	2559	3171	116	
Marynaty	1429	1181	1481	1581	1384	1431	1097	1410	1 312	1562	1930	2267	1785	18420	1285	1216	82	
Konserwy	5207	3378	4470	7267	4626	4131	3486	4685	3 675	5578	6343	6740	7021	61401	3461	4029	90	
-kukurydza konserw.	1704	808	1486	2600	1047	641	804	1348	862	1680	2580	2974	2370	19200	931	1606	108	
Koncentrat pomid.	4370	5386	5721	5943	7248	6115	5171	4774	4 392	5878	5614	4935	5768	66945	4263	8882	155	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiori	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2014 I-XII	0,39	0,19	0,23	0,89	0,85	0,63	1,45	0,84	0,65	0,49
2015 I	0,33	0,15	0,22	0,79	1,18	0,66	1,45	0,81	0,55	0,42
II	0,33	0,15	0,26	1,16	0,93	0,53	1,40	0,87	0,61	0,40
III	0,30	0,19	0,31	1,34	0,99	0,68	1,42	0,83	0,60	0,48
IV	0,29	0,21	0,44	1,12	1,12	0,71	1,42	0,84	0,58	0,47
V	0,39	0,31	0,42	0,93	0,92	0,68	1,51	0,92	0,75	0,51
VI	0,49	0,29	0,41	0,67	0,67	0,49	1,51	0,86	0,68	0,49
VII	0,46	0,23	0,44	0,67	0,51	0,50	1,47	1,09	0,65	0,44
VIII	0,41	0,25	0,35	0,76	0,58	0,58	1,59	0,89	0,71	0,45
IX	0,41	0,35	0,37	0,85	1,02	0,66	1,58	0,93	0,71	0,36
X	0,44	0,30	0,40	1,00	1,03	0,68	1,54	0,89	0,75	0,39
XI	0,42	0,29	0,37	1,15	0,74	0,58	1,50	0,86	0,76	0,37
XII	0,46	0,34	0,42	0,80	0,95	0,60	1,47	0,91	0,79	0,32
2015 I-XII	0,39	0,25	0,37	0,94	0,89	0,61	1,49	0,89	0,68	0,43
2016 I	0,39	0,36	0,40	0,90	0,97	0,75	1,54	0,91	0,73	0,47
II	0,41	0,36	0,39	1,17	0,97	0,76	1,41	0,87	0,83	0,38
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2016</u> <u>I 2016</u>	106	101	96	130	100	102	92	96	113	80
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>	125	241	148	101	105	144	101	100	136	94

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiori gruntowe ^a
2014 XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-
III	0,77	0,79	1,09	0,69	10,47	-	10,47	12,45	-
IV	0,86	1,13	1,71	0,72	-	-	4,22	7,61	-
V	1,07	1,50	1,97	0,79	-	-	3,00	4,42	-
VI	1,46	1,64	2,13	0,97	2,20	-	1,95	2,94	2,16
VII	1,57	1,57	1,92	1,06	1,94	-	2,05	2,07	1,70
VIII	1,20	0,98	1,37	0,98	2,47	2,00	2,50	1,73	2,44
IX	1,17	1,21	1,39	0,94	2,01	1,35	2,67	3,05	3,05
X	1,24	1,14	1,34	0,92	-	-	3,35	4,32	4,25
XI	1,26	0,97	1,29	0,93	-	-	4,50	3,78	-
XII	1,26	0,94	1,32	0,92	-	-	6,17	4,76	-
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
IV	1,32	1,14	1,36	0,97	-	-	4,55	6,90	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	104	95	98	100	x	x	66	x	x
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	153	101	80	135	x	x	108	x	x

^{aa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Ketchup	Sok pomidorowy ^a
2015 III	3,42	10,61	3,47	2,95	3,37	5,06	2,09
IV	3,42	10,56	3,46	2,94	3,38	5,05	2,10
V	3,47	10,60	3,45	2,95	3,41	5,04	2,14
VI	3,50	10,63	3,31	2,88	3,31	5,00	2,13
VII	3,52	10,54	3,34	2,92	3,38	4,96	2,15
VIII	3,63	10,31	3,35	2,97	3,43	4,98	2,15
IX	3,76	10,37	3,45	3,04	3,49	4,96	2,17
X	3,73	9,94	3,53	3,06	3,50	4,85	2,14
XI	3,77	9,95	3,51	3,10	3,57	4,84	2,14
XII	3,79	9,97	3,45	3,09	3,57	4,68	2,13
2015 I-XII	3,58	10,38	3,44	3,00	3,42	4,95	2,13
I	3,82	9,94	3,29	3,17	3,61	4,69	2,59
II	3,80	9,87	3,35	3,21	3,64	4,68	2,02
III	3,80	9,79	3,22	3,17	3,51	4,69	2,02
Wskaźnik zmian w %							
<u>III 2016</u> II 2016	100	99	96	99	96	100	100
<u>III 2016</u> II 2015	111	92	93	107	104	93	97

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2015 I	1,51	0,95	1,50	1,33	3,22	4,31	9,61	8,04	-	7,41	7,62
II	1,53	1,14	1,62	1,39	3,22	4,54	9,62	8,13	-	7,63	7,53
III	1,52	1,24	1,88	1,39	3,30	4,85	9,49	7,66	-	6,82	7,46
IV	1,54	1,52	2,47	1,39	3,44	5,30	11,77	8,23	-	6,40	7,37
V	1,87	1,93	3,18	1,45	3,81	5,29	16,00	6,55	6,16	5,36	7,33
VI	2,73	2,16	3,56	2,07	4,42	5,43	11,03	4,66	3,77	3,71	7,43
VII	2,89	2,48*	3,35	2,36	5,55	5,24	9,34	3,64	3,30	2,89	7,48
VIII	2,42	2,65*	2,53	1,99	5,59	5,11	5,71	3,08	3,37	3,09	7,56
IX	2,20	1,94	2,40	1,87	5,37	4,97	5,16	4,14	3,72	4,10	7,79
X	2,19	1,85	2,33	1,83	4,93	5,09	5,69	5,51	4,73	4,36	7,64
XI	2,19	1,83	2,32	1,81	4,72	5,04	8,23	5,62	-	4,51	7,58
XII	2,20	1,83	2,25	1,80	4,66	5,02	8,59	6,61	-	4,36	7,65
2015 I-XII	2,07	1,64	2,45	1,72	4,35	5,02	9,19	5,99	4,18	5,05	7,54
I	2,24	1,93	2,34	1,88	4,66	5,34	10,53	7,51	-	5,60	7,64
II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
III	2,31	1,97	2,39	1,89	4,59	5,48	14,32	7,69	-	7,08	7,41
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2016</u> II 2016	100	99	99	100	99	103	118	103	x	116	99
<u>III 2016</u> III 2015	152	159	127	136	139	113	151	100	x	104	99

* cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2015 I	5,66	15,05	8,60	9,40	8,48	10,40	3,78	6,28	9,06	4,11
II	5,54	15,00	8,44	9,40	8,46	10,45	3,80	6,33	9,11	4,13
III	5,50	14,85	8,52	9,32	8,40	10,45	3,76	6,30	9,14	4,11
IV	5,52	14,75	8,48	9,26	8,36	10,50	3,82	6,23	9,00	4,18
V	5,54	14,65	8,54	9,38	8,42	10,45	3,83	6,28	9,00	4,21
VI	5,56	14,60	8,52	9,46	8,44	10,45	3,82	6,33	8,94	4,22
VII	5,59	14,70	8,52	9,42	8,44	10,50	3,80	6,28	9,03	4,22
VIII	5,60	14,55	8,54	9,50	8,48	10,40	3,82	6,23	8,97	4,23
IX	5,57	14,50	8,48	9,40	8,48	10,50	3,79	6,25	9,00	4,22
X	5,61	14,65	8,40	9,50	8,48	10,45	3,80	6,23	9,11	4,21
XI	5,62	14,55	8,48	9,36	8,40	10,45	3,80	6,23	8,97	4,19
XII	5,66	14,65	8,50	9,48	8,26	10,40	3,77	6,10	8,77	4,14
2015 I-XII	5,58	14,71	8,50	9,41	8,43	10,45	3,80	6,26	9,01	4,18
I	5,96	14,65	8,46	9,50	8,72	10,55	3,79	6,20	8,97	4,14
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
III	6,01	14,95	8,44	9,60	8,40	10,75	3,77	6,23	8,89	4,10
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2016</u> II 2016	100	100	100	101	96	100	99	100	99	100
<u>III 2016</u> III 2015	109	101	99	103	100	103	100	99	97	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

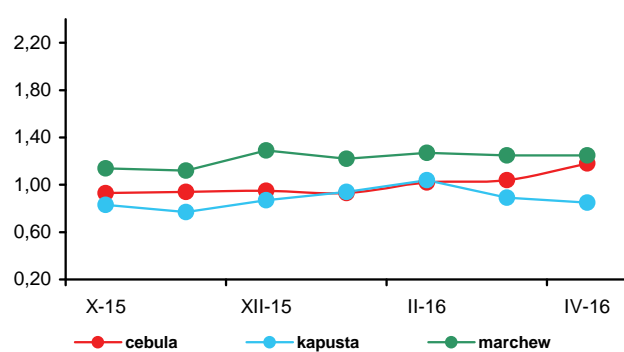
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

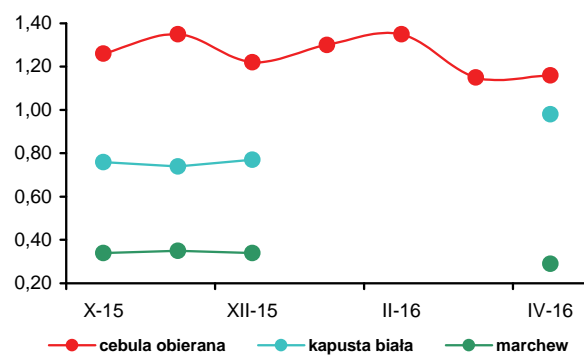
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2014 X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-
II	68	72	55	44	48	52
III	79	85	85	42	-	-
IV	85	89	88	46	59	-
V	87	87	85	44	44	41
VI	85	79	75	45	58	45
VII	88	88	81	49	65	61
VIII	89	86	82	51	-	-
IX	88	91	81	50	-	-
X	81	87	76	53	-	-
XI	79	80	75	48	-	-
XII	81	85	77	55	-	-
2016 I	85	88	78	51	-	-
II	87	89	79	54	65	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

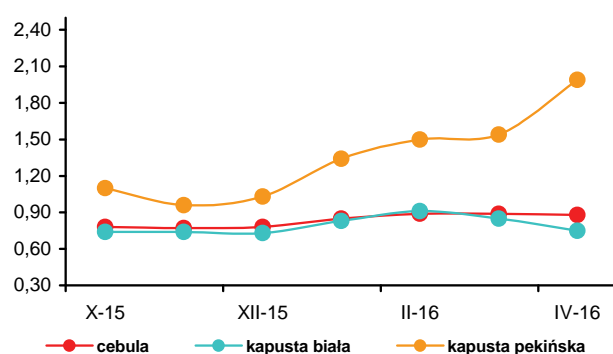
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

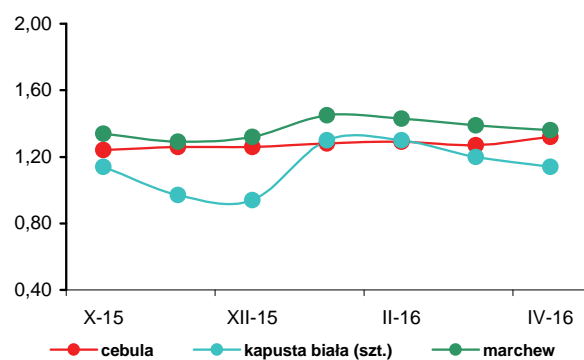
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

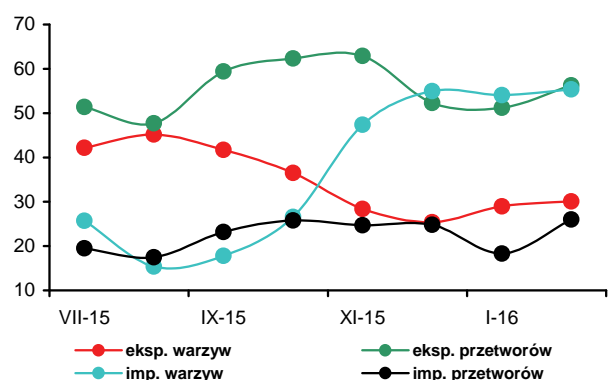
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

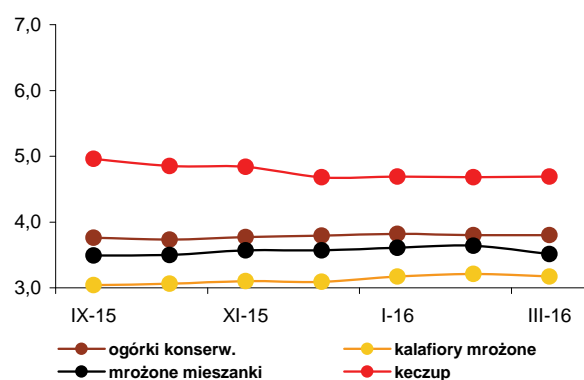
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

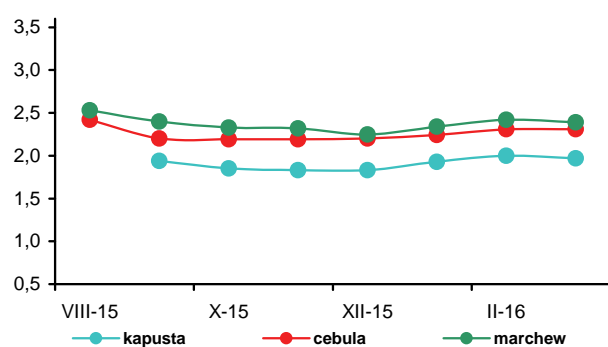
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

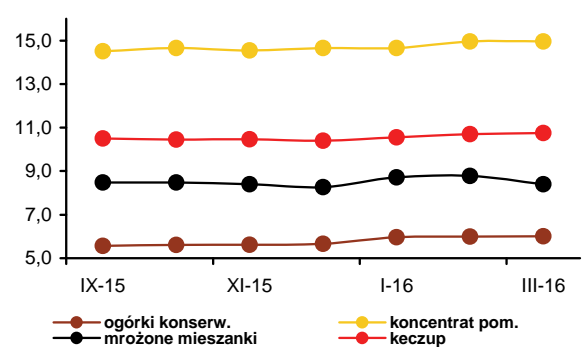
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W kwietniu 2016 r., w porównaniu z kwietniem roku poprzedniego, średnie ceny oferowane za jabłka na rynkach hurtowych były niższe o 15%, w spółdzielniach ogrodniczych o 26%, a przez firmy eksportujące o 42%. Zakłady przetwórcze za jabłka do tłoczenia płaciły o 37% mniej. Cena gruszek na rynku hurtowym (częściowo pochodzących z importu) obniżyła się o 3%, a w skupie w spółdzielniach ogrodniczych gruszki potaniały o 28%. Na rynkach hurtowych tańsze

były mandarynki (o 6%) oraz winogrona (o 5%). Podrożały natomiast pomarańcze (o 44%) oraz cytryny (o 52%). Nie zmieniły się ceny bananów.

W kwietniu br. w porównaniu z marcem 2016 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych i w spółdzielniach ogrodniczych zmniejszyły się o 1%, a w skupie na eksport o 3%. Potaniały też, skupowane przez zakłady przetwórcze, jabłka do tłoczenia na sok o 11%. Nie zmieniły się ceny gruszek oferowane w spółdzielniach ogrodniczych, a na rynkach hurtowych wzrosły o 6%. Na rynkach hurtowych podrożały cytryny (o 9%) i pomarańcze (o 41%), a potaniały winogrona (o 13%) oraz mandarynki (o 7%). Ceny bananów nie zmieniły się.

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w marcu 2016 r. w relacji do marca 2015 r. podniosły się o 14,5%, przy stabilnych cenach żywności i napojów bezalkoholowych. Najbardziej wzrosły ceny owoców jagodowych (o 32,5%) oraz jabłek (o 28,3%). Podrożały też owoce pestkowe (o 15,2%), cytrusowe (o 13,9%), owoce suszone i orzechy (o 2,7%), a także banany (o 0,7%). Przetwory owocowe były droższe o 4,0%, a owoce mrożone potaniały o 1,3%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lutym 2016 r. w relacji do lutego 2015 r. była większa o 9%. Produkcja soków pitnych produkowanych z jabłek zwiększyła się o 88%, wytwarzanych z owoców cytrusowych o 8%, a pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się o 14%. Mniejsza była także produkcja soków zagęszczonych (o 48%), dżemów (o 51%) oraz owoców mrożonych (o 7%). Większa była natomiast produkcja kompotów i owoców

pasteryzowanych (o 10%). W okresie I-II 2016 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do analogicznego okresu 2015 r. o 6% do 84,4 tys. ton. Zmniejszyła się produkcja soków pitnych cytrusowych o 6%, pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych o 10%, a zwiększyła się o 4% produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek. Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 55%, dżemów o 50%, a owoców mrożonych o 9%. Większa o 1% była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych. Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w marcu 2016 r. były wyższe niż w marcu 2015 r. o 13%, a pitnych soków pomarańczowych o 1%. Ceny zbytu dżemów produkowanych z truskawek zwiększyły się o 4%, a z czarnych porzeczek obniżyły się o 4%.

Wolumen eksportu przetworów owocowych w lutym 2016 r. wobec lutego 2015 r. był mniejszy o 13%, a owoców świeżych zwiększył się o 5%. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało trzykrotne zwiększenie zagranicznej sprzedaży gruszek, przy stabilnym wywozie jabłek. W grupie przetworów owocowych do spadku eksportu przyczyniło się ograniczenie eksportu zagęszczonego soku jabłkowego (o 39%), a także mrożonek owocowych (o 7%). W wyniku wzrostu cen eksportowych owoców świeżych wpływ z ich sprzedaży za granicą zwiększył się o 25% do 52,2 mln euro. Z powodu wyższych cen eksportowych skoncentrowanego soku jabłkowego, mrożonek owocowych i dżemów, wpływ z eksportu przetworów owocowych wzrósł do 88,5 mln euro. Import owoców świeżych zmniejszył się o 11% do 100,7 tys. ton, głównie w wyniku spadku przywozu owoców cytrusowych (o 21%), przy zwiększonym imporcie bananów (o 9%). Import przetworów owocowych zmniejszył się o 28% do 24,2 tys. ton. W lutym br. dodatnie saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 17,5 mln euro, wobec ujemnego w wysokości 9,3 mln euro w lutym 2015 r. W okresie I-II 2016 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami poprawiło się do 1,0 mln euro, z 25,2 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zwiększyła się o 5% do 267,8 mln euro, a importu zmniejszyła się o 4% do 268,8 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2015 II	0,75	2,79	-	-	-	-	-
III	0,97	3,15	-	-	-	-	-
IV	1,39	3,65	-	-	-	-	-
V	2,01	4,49	9,13	-	-	-	-
VI	2,01	3,50	3,29	-	-	-	-
VII	2,02	-	3,91	4,00	4,55	1,83	2,18
VIII	1,49	1,95	-	3,00	3,48	1,66	1,55
IX	1,38	1,96	-	-	-	1,69	1,72
X	1,13	2,17	-	-	-	-	2,66
XI	1,11	2,37	-	-	-	-	3,03
XII	1,10	2,37	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,34	2,80	3,52	3,88	4,02	1,73	2,23
2016 I	1,08	2,42	-	-	-	-	-
II	1,05	2,44	-	-	-	-	-
III	1,05	2,63	-	-	-	-	-
IV	1,03	2,63	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
IV 2016 III 2016	99	100	x	x	x	x	x
IV 2016 IV 2015	74	72	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawk i bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2015 II	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	2,72	1,64	1,60	0,80	5,55	-	-	-	-
VII	0,33	2,58	-	1,70	0,62	5,22	-	1,76	1,31	-
VIII	0,35	-	-	-	-	7,72	0,75	1,63	1,03	1,04
IX	0,50	-	-	-	-	9,95	0,92	-	-	1,56
X	0,51	-	-	-	-	10,15	-	-	-	1,73
XI	0,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	0,38	2,65	1,64	1,65	0,71	7,72	0,84	1,70	1,17	1,44
2016 I	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
IV 2016 III 2016	89	x	x	x	x	x	x	x	x	x
IV 2016 IV 2015	63	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2015 II ^a	0,69	1,20	1,00	0,63	0,61	0,67	0,67	2,45	2,40	-	-	-
III ^a	0,96	1,35	1,20	0,99	0,94	0,97	0,95	-	-	-	-	-
IV ^a	1,47	2,00	1,68	1,57	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-	-
V ^a	1,80	2,45	2,05	1,95	1,88	1,89	1,89	-	-	-	-	-
VI ^a	1,68	2,50	2,00	1,79	1,75	1,76	1,77	-	-	4,52	6,50	-
VII ^a	1,80	-	-	1,86	1,87	1,83	1,80	-	-	9,00	6,56	-
VIII	1,33	-	-	1,88	1,88	1,85	-	1,80	-	10,00	7,50	1,38
IX	1,04	1,46	1,30	0,98	0,98	0,98	0,96	1,85	1,83	-	-	1,90
X	0,92	1,35	1,15	0,86	0,86	0,97	0,95	1,83	2,13	-	-	2,38
XI	0,94	1,41	1,26	0,93	0,91	0,98	0,94	2,00	2,50	-	-	-
XII	0,94	1,59	1,35	0,95	0,92	0,97	0,99	2,13	2,50	-	-	-
2015 I-XII	1,18	1,64	1,40	1,24	1,22	1,24	1,18	2,04	2,26	7,84	6,85	1,89
2016 I	0,93	1,54	1,35	0,90	0,89	0,95	0,98	2,17	2,50	-	-	-
II ^a	0,95	1,52	1,36	0,86	0,89	0,95	0,98	2,22	2,50	-	-	-
III ^a	0,88	1,41	1,35	0,89	0,87	0,94	0,98	-	-	-	-	-
IV ^a	0,85	1,33	1,13	0,78	0,81	0,84	0,84	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	97	94	84	88	93	89	86	x	x	x	x	x
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	58	67	67	50	54	56	56	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2015 I	13 341	10 801	25 716	18 863	16 271	3 155	4 564
II	7 364	7 836	25 107	14 497	17 996	3 372	4 247
III	9 576	12 631	29 288	17 071	18 027	3 695	5 228
IV	9 610	11 510	22 786	9 033	16 573	3 522	4 819
V	13 166	10 110	25 290	5 556	15 282	2 567	4 814
VI	10 346	10 556	26 152	6 621	84 335	3 092	5 003
VII	9 509	9 752	40 985	15 498	106 367	2 836	5 941
VIII	9 993	10 208	40 672	20 519	56 033	2 656	5 153
IX	21 674	11 123	37 539	44 874	32 899	3 285	4 733
X	28 297	10 847	31 794	84 478	19 268	3 140	4 897
XI	21 675	11 323	28 166	65 288	15 994	1 646	5 553
XII	15 820	14 309	26 532	12 968	14 084	1 483	4 627
2015 I-XII	170 371	131 006	360 027	315 266	413 129	34 449	54 576
2016 I	7 598	8 992	23 844	7 383	14 327	1 627	4 227
II	13 843	8 477	21 669	7 544	16 818	1 666	4 666
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2016</u> <u>I 2016</u>	182	94	91	102	117	102	110
<u>II 2016</u> <u>II 2015</u>	188	108	86	52	93	49	110

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014		2015*												2016*		II 2016 II 2015 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	
	1 370 263	145 105	143 148	152 750	120 669	125 584	82 400	68 185	39 506	37 135	46 783	71 629	80 069	1 112 962	109 360	150 507	
Owoce świeże	1 096 055	126 027	132 588	141 698	111 622	116 753	58 070	28 452	15 069	18 617	34 403	51 843	53 659	888 800	87 282	132 112	100
Jabłka	37 015	5 119	1 802	2 819	2 055	859	452	286	499	2 314	3 425	4 196	3 377	27 204	6526	6162	342
Gruszki	19 412	232	368	381	327	382	10 254	3 018	359	265	335	363	118	16 402	144	305	83
Truskawki	12 474	5	5	46	63	24	184	347	2 902	2 567	445	34	8	6 631	9	22	406
Maliny	18 193	660	289	360	282	203	147	4 907	4 382	5 109	1 045	330	144	17 858	183	124	43
Wiśnie	8 323	43	-	-	-	-	851	8 345	3 068	97	30	-	43	12 476	128	198	x
Przetwory owocowe	870 656	76 032	78 654	89 279	77 006	70 274	79 391	83 501	76 664	74 640	84 097	85 712	62 193	937 443	65 662	68 476	87
Zagęszczony sok jabłkowy	261 931	28 787	27 990	30 069	25 007	21 164	22 456	22 895	17 406	16 968	29 013	30 255	17 729	289 739	18 481	17 152	61
Truskawki w puszkach	6 949	588	614	676	723	653	620	695	895	642	680	733	585	8 104	692	779	127
Wiśnie w puszkach	5 107	557	444	477	364	310	408	458	757	352	408	464	242	5 240	347	333	75
Dżemy	32 521	2 048	2 389	2 355	1 987	1 972	2 485	2 858	2 864	3 479	2 839	2 581	2 314	30 172	2 181	2 052	86
Mrożonki	322 729	28 226	30 951	35 993	30 887	30 371	32 284	34 534	33 263	30 456	28 640	28 767	19 556	363 930	27 146	28 864	93
Owoce świeże	612 853	41 347	41 762	50 772	49 170	58 855	47 720	57 049	52 937	46 415	28 573	33 390	38 088	546 078	40 221	52 156	125
Jabłka	351 592	27 766	31 991	39 886	40 143	49 525	25 462	12 666	5 119	6 150	11 640	17 501	18 268	286 117	25 931	38 382	120
Gruszki	18 260	2 257	888	1 866	1 428	517	241	195	295	1 207	1 792	2 051	1 686	14 423	2 779	3 027	341
Truskawki	19 363	203	341	428	242	531	9 591	2 803	993	279	329	289	118	16 147	174	308	90
Śliwki	6 152	11	8	94	109	41	156	256	1 668	1 610	358	28	9	4 347	18	34	443
Maliny	26 197	1 175	594	711	621	424	498	7 338	8 843	13 893	3 402	1 238	533	39 270	650	370	62
Wiśnie	5 803	30	-	-	-	-	597	4 978	1 819	69	29	-	48	7 568	118	173	x
Przetwory owocowe	1 090 891	84 679	86 846	98 871	85 406	80 927	94 943	97 093	97 204	105 347	113 302	104 344	76 842	1 125 804	86 981	88 490	102
Zagęszczony sok jabłkowy	275 911	23 616	22 751	25 211	21 372	18 181	19 189	19 087	15 311	16 354	31 448	32 423	20 068	265 009	21 923	19 682	87
Truskawki w puszkach	9 839	829	875	927	1 106	932	888	945	1 163	845	1 020	1 012	796	11 339	978	1 169	134
Wiśnie w puszkach	6 567	779	519	622	440	403	490	543	793	475	494	561	366	6 485	405	422	81
Dżemy	52 796	3 107	3 782	3 871	3 130	3 099	4 068	4 381	5 241	7 620	5 424	4 742	3 873	52 340	4 033	3 318	88
Mrożonki	413 709	35 034	36 713	43 314	37 191	36 640	37 321	39 093	41 298	40 520	38 040	35 593	25 326	446 083	35 367	35 729	97

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2015 I	0,22	0,44	0,87	0,78	1,78	0,69	1,17	0,75	0,82	1,41	1,40
II	0,24	0,49	0,93	0,54	2,05	-	1,11	0,68	0,81	1,43	1,17
III	0,28	0,66	1,12	0,67	1,98	-	1,09	0,74	0,84	1,37	1,30
IV	0,36	0,69	0,74	0,75	2,20	-	1,10	0,80	0,85	1,53	1,21
V	0,42	0,60	1,39	1,05	2,09	-	1,11	0,77	0,86	1,43	1,30
VI	0,44	0,53	0,94	0,71	3,39	0,70	1,08	0,82	0,85	1,43	1,20
VII	0,45	0,68	0,93	0,51	1,50	0,60	1,14	0,71	0,83	1,36	1,19
VIII	0,34	0,59	2,76	0,57	2,02	0,59	1,18	0,79	0,88	1,30	1,05
IX	0,33	0,52	1,05	0,35	2,72	0,71	1,29	0,79	0,96	1,32	1,35
X	0,34	0,52	0,98	1,00	3,26	0,94	1,15	0,72	1,08	1,50	1,21
XI	0,34	0,49	0,80	0,35	3,75	-	1,13	0,69	1,07	1,38	1,21
XII	0,34	0,50	1,00	-	3,70	1,11	1,30	0,69	1,13	1,36	1,51
2015 I-XII	0,32	0,53	0,98	0,52	2,20	0,61	1,14	0,75	0,91	1,40	1,24
2016 I	0,30	0,43	1,21	1,45	3,56	0,92	1,20	0,78	1,19	1,41	1,17
II	0,29	0,49	1,01	0,68	2,99	0,88	1,22	0,70	1,15	1,50	1,27
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2016</u> I 2016	97	114	83	47	84	96	102	90	97	106	109
<u>II 2016</u> II 2015	121	100	109	126	146	-	110	103	142	105	109

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2015 III	1,25	1,16	1,23	1,28	1,20	2,83	-	-	-	-	5,15	4,32	4,50	3,60	10,31
IV	1,68	1,70	1,78	1,72	1,77	3,08	-	-	-	-	4,97	4,56	4,57	3,65	10,81
V	2,15	1,95	2,20	2,15	1,95	3,31	11,58	-	-	-	4,59	5,33	4,66	3,75	10,54
VI	2,35	2,30	2,38	2,37	2,36	3,31	3,81	-	6,91	-	4,45	6,48	4,80	3,85	14,82
VII	2,39	-	-	-	-	3,41	5,14	3,61	7,04	2,38	4,26	7,32	5,40	4,56	11,74
VIII	1,92	-	-	-	-	2,79	8,11	3,05	9,04	2,36	3,83	8,38	6,24	4,64	5,17
IX	1,67	1,68	1,74	1,72	1,70	2,87	9,21	-	-	2,27	3,92	8,40	6,85	4,71	5,00
X	1,65	1,64	1,69	1,63	1,64	2,93	12,41	-	-	-	4,18	7,80	6,86	4,80	5,41
XI	1,64	1,62	1,65	1,63	1,62	2,85	-	-	-	4,01	3,91	6,79	5,51	5,01	6,35
XII	1,54	1,52	1,55	1,54	1,55	2,83	-	-	-	-	3,92	6,50	4,60	4,01	8,86
2015 I-XII	1,70	1,57	1,64	1,62	1,59	2,98	8,38	3,33	7,66	2,76	4,36	6,19	5,18	4,16	9,07
2016 I	1,50	1,52	1,54	1,56	1,52	2,79	-	-	-	-	4,50	6,59	4,39	3,66	10,29
II	1,49	1,50	1,51	1,55	1,48	2,87	-	-	-	-	4,81	6,55	4,44	3,66	10,80
III	1,44	1,42	1,47	1,48	1,45	2,82	-	-	-	-	4,95	6,35	4,62	3,72	11,82
IV	1,42	1,41	1,45	1,47	1,40	3,00	-	-	-	-	4,95	6,93	4,31	5,25	10,25
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IV 2016</u> III 2016	99	99	99	99	97	106	x	x	x	x	100	109	93	141	87
<u>IV 2016</u> IV 2015	85	83	81	85	79	97	x	x	x	x	100	152	94	144	95

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2015	I	8,33	8,63	2,03	2,56
	II	8,33	8,77	2,02	2,58
	III	8,37	8,87	2,00	2,57
	IV	8,17	9,10	1,97	2,63
	V	8,13	9,07	2,00	2,67
	VI	8,30	9,07	1,97	2,66
	VII	8,27	9,00	1,99	2,69
	VIII	8,30	9,03	2,00	2,63
	IX	8,27	9,17	1,99	2,61
	X	8,07	8,90	2,08	2,64
	XI	8,10	8,67	2,14	2,62
	XII	8,07	8,37	2,18	2,59
2015	I-XII	8,23	8,89	2,03	2,62
2016	I	8,30	8,60	2,22	2,59
	II	8,20	9,03	2,27	2,60
	III	8,03	9,23	2,25	2,59
Wskaźniki zmian cen (%)					
	<u>III 2016</u> II 2016	98	102	99	100
	<u>III 2016</u> III 2015	96	104	113	101

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2015	I	1,99	4,79	-	-	-	12,78	4,86	4,53	5,74	5,04	
	II	1,98	4,87	-	-	-	11,90	5,38	4,45	5,48	5,45	
	III	2,03	5,04	-	-	-	12,15	5,53	4,36	5,54	5,70	
	IV	2,36	5,49	-	-	-	13,13	5,50	4,49	5,77	5,89	
	V	3,00	6,24	-	32,57	13,90	13,05	5,25	4,64	6,53	5,99	
	VI	3,38	6,69	-	13,52	5,73	14,36	5,08	4,90	7,59	6,45	
	VII	3,56	6,82	5,91	10,54	7,08	17,16	4,87	5,39	8,46	7,56	
	VIII	3,37	6,05	3,98	-	11,16	17,46	7,52	4,44	5,85	9,61	8,58
	IX	2,99	4,97	3,80	-	-	18,82	6,42	4,48	5,87	10,0	8,64
	X	2,81	4,74	4,64	-	-	7,04	4,68	5,81	8,52	8,23	
	XI	2,70	4,84	-	-	-	8,44	4,50	5,50	7,34	6,43	
	XII	2,66	4,89	-	-	-	11,48	4,40	4,77	7,08	4,98	
2015	I-XII	2,74	5,45	4,58	18,88	9,47	17,82	4,91	5,05	7,31	6,58	
2016	I	2,64	5,09	-	-	-	12,71	4,79	4,73	7,55	5,23	
	II	2,65	5,09	-	-	-	13,46	5,38	4,64	7,67	5,68	
	III	2,62	5,21	-	-	-	14,34	5,54	4,60	7,90	6,18	
Wskaźniki zmian cen (%)												
	<u>III 2016</u> II 2016	99	102	x	x	x	x	107	103	99	103	109
	<u>III 2016</u> III 2015	129	103	x	x	x	x	118	100	106	143	108

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jablkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2015 I	13,31	3,68	4,41	16,48	7,34	6,24
II	13,33	3,75	4,40	16,34	7,38	6,31
III	13,31	3,73	4,40	16,30	7,40	6,25
IV	13,53	3,72	4,42	15,82	7,52	6,25
V	13,58	3,74	4,40	15,98	7,54	6,22
VI	13,56	3,66	4,39	15,82	7,76	6,22
VII	13,39	3,70	4,42	15,92	7,88	6,19
VIII	13,42	3,67	4,37	15,86	7,94	6,19
IX	13,31	3,63	4,35	15,84	8,04	6,16
X	13,25	3,67	4,35	15,88	8,14	6,16
XI	13,31	3,67	4,28	16,00	8,26	6,14
XII	13,28	3,63	4,28	15,70	8,26	6,06
2015 I-XII	13,39	3,69	4,37	16,00	7,78	6,20
2016 I	13,17	3,66	4,32	15,74	8,38	6,16
II	13,31	3,65	4,33	15,72	8,40	6,26
III	13,19	3,63	4,29	15,84	8,42	6,14
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>III 2016</u> II 2016	99	99	99	101	100	98
<u>III 2016</u> III 2015	99	97	98	97	114	98

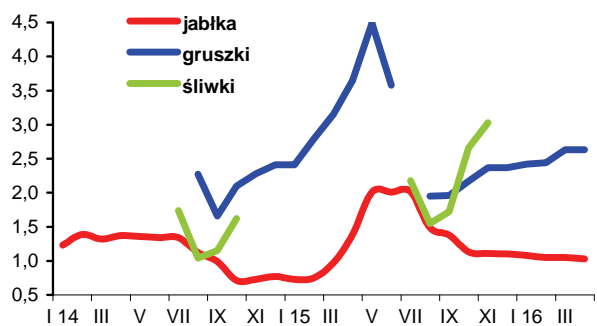
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

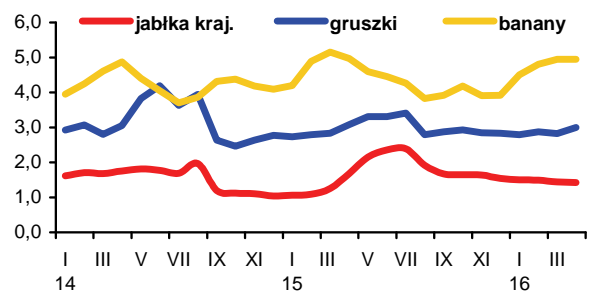
Miesiące	Jablka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2014 IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-
II	55	70	-	48	49	-
III	79	75	-	51	50	-
IV	82	76	79	44	46	-
V	88	78	75	46	55	-
VI	79	75	-	48	48	42
VII	-	66	68	45	59	42
VIII	-	68	-	44	55	32
IX	66	74	-	42	53	48
X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-
IV	49	72	-	69	87	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

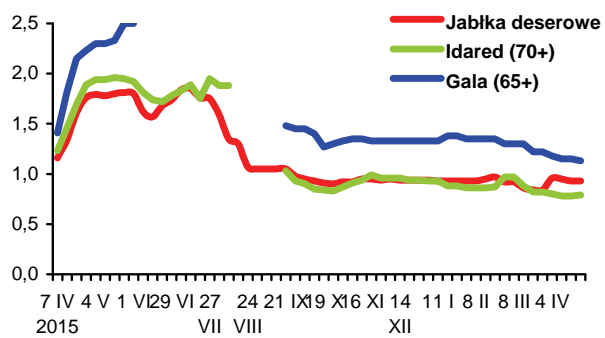
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2014 - 2016 r. (zł/kg)

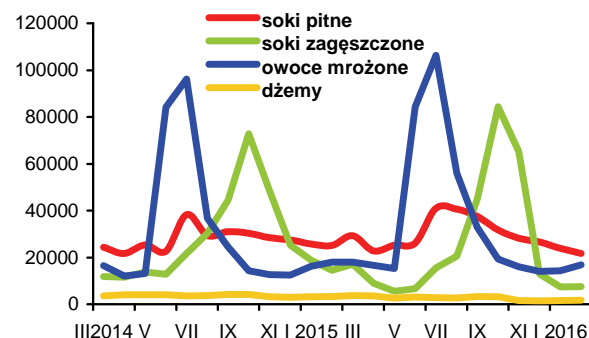
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2014 -2016 (zł/kg)

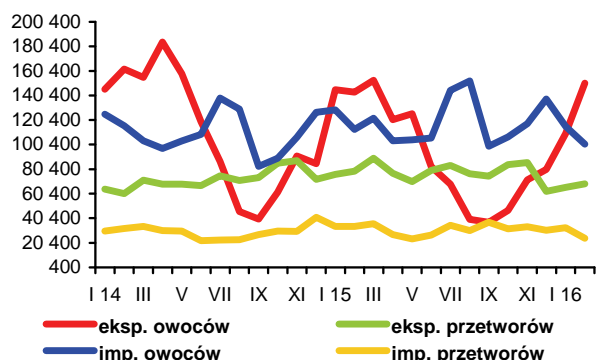
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IV 2015 r. do IV 2016 r. (zł/kg)

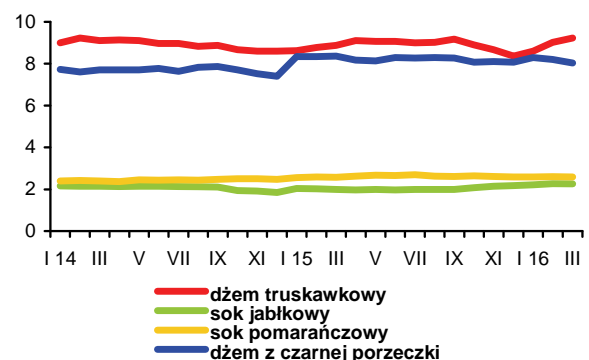
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2014 - 2016 r. (tony)

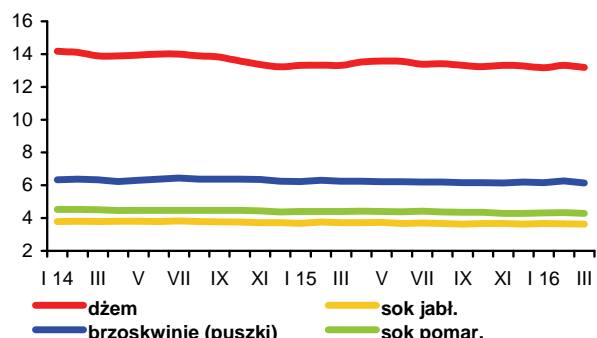
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2014 - 2016 r. (tony)

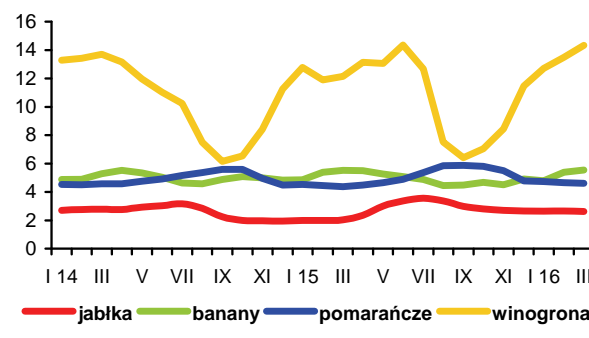
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Utrzymuje się niekorzystna koniunktura na światowym rynku mleka, czego przejawem są spadkowe notowania cen artykułów mlecznych na giełdach towarowych. W kwietniu ceny trwałych produktów mlecznych na giełdach europejskich były o 2-5% niższe niż w marcu. Masło potaniało do 2309 EUR/t, odtuszczone mleko w proszku do 1522 EUR/t, a pełny proszek mleczny do 1805 EUR/t. Ceny serów dojrzewających typu Edam i Gouda obniżyły się do 2180-2220 EUR/t, a sera Cheddar do 2560 EUR/t. Na giełdzie w Chicago i na giełdzie Fonterra w Oceanii zmiany cen artykułów mlecznych w tym okresie były różnokierunkowe, ale przeważały spadki.

Wobec braku poprawy koniunktury na światowym rynku, w marcu kontynuowane były obniżki krajowych cen skupu mleka oraz cen sprzedaży przetworów mlecznych, przede wszystkim na poziomie zbytu. Przeciętna cena skupu mleka, pod wpływem zwiększonych dostaw, spadła do 105,89 zł/hl, tj. o 3,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim i o 15,5% w relacji do marca 2015 r. W I kwartale br. przeciętny poziom cen skupu mleka wyniósł 109,03 zł/hl i był o 10,1% niższy niż w tym samym okresie przed rokiem. Tak niskie ceny skupu po raz ostatni notowano w pierwszej połowie 2010 r.

Na targowiskach, mimo niskich cen mleka, krowy dojne podrożały w marcu do 3256 zł/szt., tj. o 4,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim i o 10,3% w skali roku. Jałówki 1-roczone potaniały do 1925 zł/szt., tj. o 2,7% w stosunku do lutego, ale były nieznacznie droższe niż w marcu ub. roku. W I kwartale br. przeciętny poziom cen krów dojnych wyniósł 3164 zł/szt. i był o 3,1% wyższy niż w I kwartale roku poprzedniego, podczas gdy średni poziom cen jałówek 1-roczych obniżył się o 1,5% do 1944 zł/szt.

Presja podaży, a także spadek światowych cen artykułów mlecznych powodują, że wyroby przemysłu mleczarskiego nadal tanieją. W marcu ceny zbytu przetworów mlecznych były średnio o ponad 1% niższe niż w lutym. Przede wszystkim potaniały przetwory trwałe, w dużej części kierowane na eksport. Pogłębił się spadek cen masła w blokach (do 4,2%), przy obniżkach cen masła konfekcjonowanego o 2,5% i masła z dodatkiem oleju o 1,6%. Ceny serów dojrzewających zmalały o 1,2-3,1%, a mleka w proszku od 0,8% (odtuszczonego) do 1,2% (pełnego). Potaniały także prawie wszystkie przetwory świeże, z wyjątkiem mleka o zawartości 3,0-3,5% i 1,5-2,0% tłuszczu w kartonie (wzrost cen o 0,5-1,1%), serków twarogowych typu „Almette” (wzrost o 0,8%), a także jogurtu owocowego (ceny stabilne). Najgłębszy był spadek cen mleka skondensowanego (o 3,5%), mleka UHT o zawartości 0,5% tłuszczu (o 3,0%), a także mleka o zawartości 1,5-2,0% tłuszczu w folii i serków homogenizowanych (o 1,7-1,8%). Ceny zbytu pozostałych przetworów świeżych były niższe niż w lutym o 0,5-1,4%.

W I kwartale br. przeciętny poziom cen zbytu przetworów mlecznych był o ok. 6% niższy niż w tym samym okresie przed rokiem, na czym zaważył głównie spadek cen produktów trwałych, tj. serów dojrzewających (o 12-14%), odtuszczonego mleka w proszku (o 14%), pełnego proszku mlecznego (o 9%) oraz masła konfekcjonowanego i w blokach (o 6-7%), a także mleka UHT (o 7-13%).

W handlu detalicznym średni poziom cen artykułów mlecznych w marcu był taki sam jak w lutym. Zdecydował o tym wzrost cen napojów i innych produktów mlecznych obejmujących kefiry, maślanki, serki twarogowe, serki homogenizowane i desery mleczne (o 0,4%) oraz twarogów i jogurtów (po 0,1%), a także stabilizacja cen serów dojrzewających i topionych, przy spadku cen mleka zagęszczonego i w proszku (o 0,2%) oraz świeżego mleka pitnego i śmietany (o 0,3-0,4%). Ceny detaliczne masła zmalały w tym okresie o 1,2%. W pierwszych trzech miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., przeciętny poziom cen detalicznych artykułów mlecznych był niższy o 3,4%, a masła o 8,2%.

Dynamicznie rośnie skup mleka. W marcu rolnicy dostarczyli do mleczarni 921,5 mln l mleka, tj. o 7,8% więcej niż w lutym i o 9,2%

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

więcej niż w marcu 2015 r. W I kwartale skup wyniósł 2663 mln l i był o 9,8% większy niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

Większy o 10% skup mleka w okresie styczeń-luty br., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., umożliwił zakładom mleczarskim zwiększenie produkcji trwałych przetworów mlecznych. Przede wszystkim zwiększono produkcję pełnego mleka w proszku (o 43%), którego ceny uzyskane w eksporcie w pierwszych dwóch miesiącach br. były średnio o 30% wyższe niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Zwiększono również, mimo niższych cen eksportowych, produkcję serów pleśniowych i proszkowanych (o 18%), odtuszczonego mleka w proszku i serów dojrzewających (po 12%), mleka płynnego przetworzonego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” (o 11%), masła i tłuszczów mlecznych (o 10%), suszonej serwatki (o 9%), jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych oraz twarogów (o 3-4%). Na wzrost produkcji masła i serów dojrzewających wpłynęło wyraźne zwiększenie krajowego spożycia tych artykułów. Znacznie ograniczono natomiast produkcję mleka i śmietany zagęszczonej (o 19%), serów topionych (o 4%) oraz nieznacznie śmietany.

Wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w okresie styczeń-luty 2016 r. były gorsze niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Eksport przetworów mlecznych zmniejszył się do ok. 616 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 3,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. Zmalała sprzedaż zagraniczna wszystkich przetworów, z wyjątkiem mleka płynnego i śmietany (wzrost o 17%), kazeiny (wzrost o 12%) oraz serów i twarogów (wzrost o 2%). Najgłębszy był spadek eksportu mleka w proszku oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 18-19%). Eksport masła zmniejszył się o 10,5%, a suszonej serwatki o 5%. Najmniej spadła sprzedaż zagraniczna lodów (o 1%). Wpływy z eksportu przetworów mlecznych zmniejszyły się o 8% do 236,2 mln EUR.

Import w tym czasie wyniósł ok. 256 mln l w ekwiwalencie mleka surowego i był o 1% większy niż przed rokiem, o czym zdecydował zwiększony import mleka zagęszczonego i w proszku (o 16%) oraz kazeiny (aż o ok. 90%). Zmalał natomiast przywóz serwatki, mleka płynnego i śmietany (o 30-31%), masła (o 25%) oraz serów i twarogów (o 17%). Wydatki na import zmniejszyły się o 2% do 120,1 mln EUR.

W konsekwencji pogorszyło się saldo handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych w okresie pierwszych dwóch miesięcy br. zmalała do ok. 361 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, czyli o 6% w porównaniu z tym samym okresem 2015 r. Wartość dodatniego salda wymiany handlowej, w wyniku spadku cen transakcyjnych, spadła o 13% do 116,1 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2014 I-XII	10 326,3	137,11	.
2015 I-XII	10 558,4	113,40	.
2015 II	756,6	120,74	121,55
III	844,2	121,02	122,06
IV	884,9	116,43	118,17
V	965,0	112,52	115,01
VI	943,7	110,40	112,17
VII	964,5	108,47	111,99
VIII	941,7	107,81	111,26
IX	872,2	108,79	111,98
X	871,7	112,03	116,01
XI	819,8	113,20	116,49
XII	868,1	112,89	117,52*
2016 I	886,9	111,80	114,76
II	854,5	109,54	112,60
III	920,8	105,89	110,45
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2016</u> II 2016	107,8	96,7	98,1
<u>III 2016</u> III 2015	109,2	87,5	90,5

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * cena uwzględnia premie wypłacone dostawcom.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	170,1	405,2	310,7
2014 I-XII	2 882,2	179,5	56,6	420,0	378,1	179,6	406,0	301,3
2015 ^a I	228,4	12,5	2,8	34,4	26,5	16,5	35,6	24,0
II	219,2	11,8	2,4	30,4	25,7	15,1	33,2	21,9
III	250,2	12,6	3,2	39,3	31,0	15,4	41,2	22,1
IV	247,9	14,2	4,1	35,1	29,6	15,2	33,4	25,6
V	258,7	16,3	3,8	35,9	33,7	16,3	35,7	25,3
VI	251,9	16,7	2,8	35,0	33,9	14,7	34,2	25,7
VII	265,9	15,4	3,7	37,2	31,3	15,9	34,1	27,9
VIII	260,5	12,9	2,9	33,6	29,5	16,1	33,7	27,6
IX	249,5	12,5	4,0	32,7	27,1	14,8	34,0	26,3
X	252,4	12,1	3,1	32,7	28,0	17,1	35,6	26,1
XI	249,8	8,5	3,3	31,2	26,0	15,2	35,9	25,8
XII	264,8	13,3	4,2	28,8	28,2	17,4	33,7	26,3
2016 ^a I	251,7	14,1	3,8	33,0	26,3	19,3	34,7	26,1
II	244,2	13,2	3,6	33,9	25,8	15,5	36,7	25,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>II 2016</u> I 2016	97,0	94,1	93,5	102,6	98,1	80,3	105,6	96,8
<u>II 2016</u> II 2015	111,4	112,5	150,8	111,4	100,4	102,8	110,3	114,9

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2015 I	1,93	2,02	8,43	11,87	13,76	15,59	0,96	5,68	10,11	12,80
II	1,93	2,01	8,56	11,66	14,06	15,53	0,97	5,63	10,10	12,91
III	1,93	2,01	8,79	11,74	14,48	15,71	0,96	5,61	10,05	12,90
IV	1,92	1,99	8,29	11,65	13,94	15,44	0,95	5,60	10,03	12,39
V	1,91	1,90	8,08	11,39	13,40	14,86	0,95	5,59	9,96	11,92
VI	1,89	1,90	7,95	11,09	13,35	14,85	0,93	5,57	9,92	11,74
VII	1,89	1,87	7,65	10,76	13,31	14,80	0,90	5,54	9,94	11,24
VIII	1,88	1,80	7,47	10,69	13,13	14,65	0,88	5,53	9,94	11,14
IX	1,89	1,80	7,50	10,49	13,40	14,84	0,86	5,53	9,92	11,40
X	1,89	1,81	7,74	10,79	13,89	15,05	0,85	5,54	9,92	11,71
XI	1,89	1,81	7,78	10,88	13,93	15,24	0,84	5,53	9,89	11,96
XII	1,90	1,80	7,58	10,82	13,89	15,19	0,84	5,53	9,82	11,87
2016 I	1,89	1,83	7,47	10,78	13,63	14,95	0,89	5,51	9,93	11,62
II	1,89	1,82	7,41	10,68	13,23	14,63	0,89	5,49	9,90	11,32
III	1,87	1,80	7,35	10,55	12,67	14,26	0,89	5,43	9,83	11,00
IV ^a	1,75	1,78	7,04	8,53	9,78	11,94	.	5,19	9,11	9,63
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	98,9	98,9	99,2	98,8	95,8	97,5	100,0	98,9	99,3	97,2
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	96,9	89,6	83,6	89,9	87,5	90,8	92,7	96,8	97,8	85,3

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 18-24 IV 2016 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2015 II	2,70	2,94	16,79	3,37	4,32	0,74	1,25	1,70	14,15	19,86
III	2,68	2,93	16,92	3,38	4,28	0,73	1,25	1,69	14,08	19,93
IV	2,69	2,92	16,79	3,37	4,26	0,73	1,24	1,69	14,13	19,76
V	2,65	2,91	16,96	3,38	4,21	0,73	1,24	1,68	13,98	19,33
VI	2,65	2,88	16,91	3,38	4,15	0,73	1,23	1,69	14,11	19,03
VII	2,63	2,88	16,92	3,38	4,07	0,72	1,23	1,67	14,16	18,95
VIII	2,61	2,82	17,15	3,40	4,03	0,71	1,21	1,68	14,20	18,43
IX	2,59	2,85	17,19	3,38	3,96	0,71	1,20	1,67	14,14	18,41
X	2,59	2,83	17,11	3,38	3,97	0,71	1,20	1,65	14,05	18,33
XI	2,57	2,77	16,98	3,38	3,98	0,72	1,20	1,67	14,08	18,26
XII	2,54	2,80	16,79	3,35	3,98	0,72	1,20	1,65	13,94	17,98
2016 I	2,54	2,80	16,85	3,37	3,96	0,72	1,19	1,67	13,88	17,85
II	2,51	2,76	17,00	3,37	3,96	0,72	1,19	1,65	13,81	17,80
III	2,51	2,75	17,04	3,36	3,90	0,72	1,19	1,65	13,87	17,53
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	100,0	99,6	100,2	99,7	98,5	100,0	100,0	100,0	100,4	98,5
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	93,7	93,9	100,7	99,4	91,1	98,6	95,2	97,6	98,5	88,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

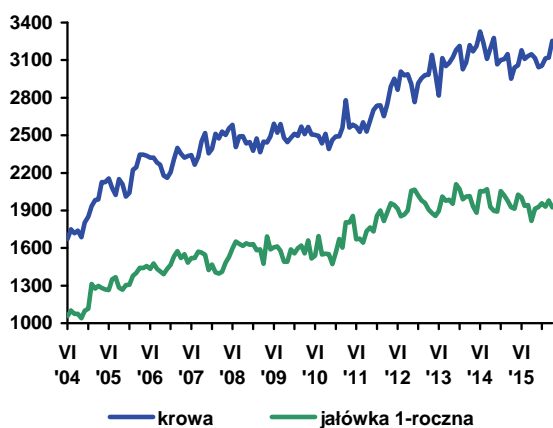
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	157,7	207,5	35,7	385,5	110,2	118,5	65,6	14,9	191,2	34,2
2015 I-XII	141,3	221,5	40,8	512,3	101,2	103,4	75,3	13,6	209,5	38,8
2015 I	9,4	17,1	4,4	31,7	9,9	9,9	6,7	1,1	16,1	3,2
II	14,4	16,1	4,6	35,2	9,0	6,9	5,8	1,2	17,6	2,7
III	13,8	18,0	3,1	47,7	10,3	6,7	5,8	1,0	18,3	3,6
IV	14,5	17,8	3,3	41,3	7,9	8,5	4,9	0,9	14,9	3,7
V	13,1	18,4	3,6	41,3	8,2	10,3	5,7	0,8	13,9	3,1
VI	10,7	19,3	3,8	44,5	8,2	9,0	6,0	1,0	16,3	3,2
VII	14,6	19,9	3,0	44,8	8,8	9,1	7,0	0,9	19,3	2,8
VIII	13,5	18,5	3,0	44,1	7,8	8,4	6,5	1,3	20,5	3,3
IX	10,8	20,1	3,1	43,4	8,0	7,3	6,8	1,5	21,9	3,0
X	7,7	19,5	2,5	49,2	8,1	8,9	7,4	1,4	17,3	3,2
XI	7,9	19,0	3,2	43,4	7,7	8,2	7,0	1,3	16,1	3,7
XII	10,9	17,7	3,1	45,7	7,2	10,3	5,6	1,1	17,2	3,3
2016 I	10,8	16,8	2,9	32,6	7,8	10,1	5,5	0,9	15,7	3,3
II	8,4	17,2	5,1	45,6	7,7	9,4	4,9	0,8	7,9	3,5
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>II 2016</u> I 2016	78,1	102,0	177,9	140,0	98,6	93,4	89,6	98,2	50,1	107,2
<u>II 2016</u> II 2015	58,5	106,6	112,4	129,7	85,3	136,9	84,7	69,6	45,0	131,3

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

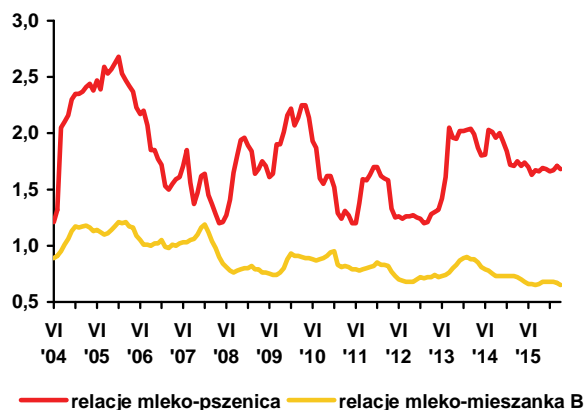
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	2 775	3 195	3 416	698	1 200	1 889	3 756	4 008	469	1 548
2015 I-XII	1 976	2 678	2 927	502	1 097	2 304	3 456	3 543	408	1 330
2015 I	1 816	2 645	2 795	538	1 048	1 942	3 385	3 551	388	1 372
II	1 764	2 617	2 823	567	1 032	2 452	3 320	3 373	385	1 423
III	1 996	2 734	3 166	553	1 069	2 425	3 647	3 670	392	1 359
IV	2 163	2 684	3 026	551	1 126	1 979	3 707	3 825	394	1 346
V	2 078	2 766	2 931	557	1 150	2 004	3 591	3 542	443	1 318
VI	2 076	2 733	2 957	551	1 123	2 202	3 711	3 660	402	1 323
VII	1 992	2 607	2 942	498	1 076	2 476	3 252	3 696	398	1 281
VIII	2 036	2 635	2 943	441	1 093	2 820	3 375	3 477	411	1 244
IX	1 927	2 583	2 895	461	1 125	2 612	3 260	3 300	334	1 268
X	1 775	2 644	2 883	439	1 121	2 642	3 319	3 434	455	1 241
XI	1 998	2 756	2 924	460	1 116	2 319	3 534	3 576	455	1 437
XII	1 985	2 734	2 922	438	1 119	2 044	3 525	3 654	464	1 339
2016 I	1 893	2 638	2 901	472	1 129	2 059	3 211	3 734	460	1 334
II	1 955	2 553	2 673	422	1 099	2 158	3 250	3 554	448	1 229
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2016</u> I 2016	103,3	96,8	92,1	89,4	97,3	104,8	101,2	95,2	97,4	92,1
<u>II 2016</u> II 2015	110,8	97,6	94,7	74,4	106,5	88,0	97,9	105,4	116,4	86,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

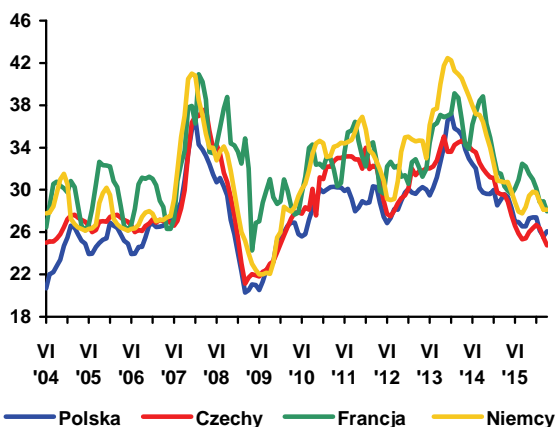
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

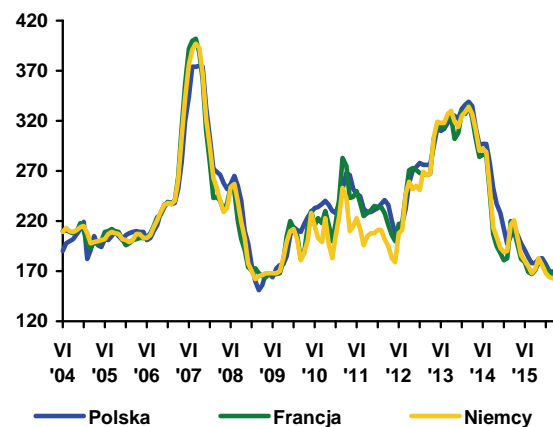
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

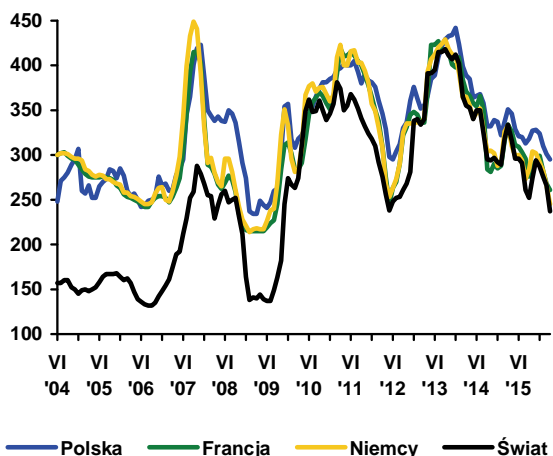
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

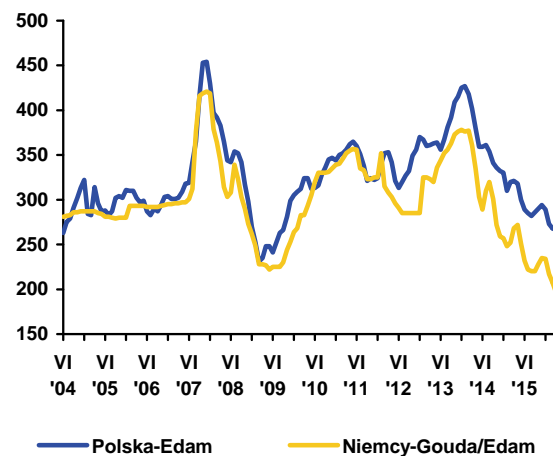
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

USDA przewiduje, że w 2016 r. produkcja wołowiny na świecie wzrośnie o ponad 1% do ponad 59 mln ton, o czym zadecyduje przede wszystkim zwiększenie produkcji w Brazylii (o ponad 2%), Indiach (o prawie 5%) i Stanach Zjednoczonych (o prawie 5%). Ocenia się, że w br. zwiększy się również światowa konsumpcja tego gatunku mięsa (o ponad 1%), a także eksport (o prawie 1%) i import (o ponad 1%). Szansą dla unijnych (w tym polskich) eksporterów jest przewidywany wzrost popytu importowego ze strony niektórych krajów azjatyckich (np. Chin, Japonii, Korei Południowej, Hongkongu, Malezji).

Średnia cena skupu bydła w pierwszym kwartale 2016 r. wyniosła 5,83 zł/kg w. ż. i była o 4,5% niższa niż przed rokiem. W marcu 2016 r. wyniosła 5,50 zł/kg w. ż. i była 7,7% mniejsza niż przed miesiącem. Ceny skupu młodego bydła spadły do 5,69 zł/kg w. ż. wobec 6,21 zł/kg w. ż. w lutym. Spadkowi cen skupu bydła towarzyszyło 2,4% zwiększenie cen skupu trzody chlewnej i 0,3% zmniejszenie cen skupu drobiu. Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen zakupu bydła przez ubojnie oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do dwóch lat i krów. W trzecim tygodniu kwietnia 2016 r., podobnie jak przed miesiącem, najniższe ceny skupu zanotowano w regionie północnym. Najwyższe ceny skupu wystąpiły w regionie centralnym. Najniższe ceny ćwierci z byków (do lat dwóch) i krów były w regionie południowym. Natomiast najwyższe ceny ćwierci z byków (do lat dwóch) i krów zanotowano w regionie północnym, pomimo najniższych średnich cen skupu w tym regionie.

Na rynku unijnym polska wołowina jest nadal konkurencyjna cenowo. W trzecim tygodniu kwietnia średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła w Polsce wyniosła 303,35 EUR/100 kg i była o 1,4% niższa niż przed miesiącem. W UE średnia cena spadła w tym czasie o 1,9% do 367,06 EUR/100 kg. Ceny polskie były niższe o ponad 17% niż średnio w UE-28. Tusze młodego bydła w Polsce były również tańsze niż u głównych nabywców polskiej wołowiny tj. w Holandii (o 6%), we Włoszech (o 22%), Francji (o 8%), Hiszpanii (o 20%) i Niemczech (o 17%).

Skup bydła od kilku lat systematycznie rośnie. Jednakże w pierwszym kwartale 2016 r. skupiono 99,3 tys. ton wagi żywej bydła tj. o 0,6% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim i o 54,9% więcej niż w 2012 r. W tym okresie w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej

pracowników wytworzono 44,8 tys. ton wołowiny, tj. o 6,7% mniej niż przed rokiem, ale o 4,7% więcej niż w bardzo słabym pod tym względem 2012 r.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszych dwóch miesiącach 2016 r. był większy o ok. 7% w porównaniu z rokiem poprzednim. Było to wypadkową wzrostu eksportu mięsa schłodzonego o 10%, mięsa solonego i wędzonego o 43%, mięsa mrożonego o 2% oraz spadku wywozu przetworów wołowych o 2% i bydła o 10%. Największymi odbiorcami polskiego bydła były: Holandia (4,6 tys. sztuk), Włochy (4,1 tys. sztuk), Czechy (4,0 tys. szt.), Hiszpania (3,7 tys. sztuk) oraz Chorwacja (1,4 tys. szt.), a mięsa wołowego Włochy (13,1 tys. ton), Niemcy (8,7 tys. ton), Holandia (6,3 tys. ton), Hiszpania (4,4 tys. ton) i Francja (3,7 tys. ton). Do-minującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 91%.

Ceny eksportowe wołowiny mrożonej wzrosły o 10% do 3,28 EUR/kg, a schłodzonej o 1% do 3,24 EUR/kg. Pomimo wzrostu średniej ceny eksportowej bydła o 2%, jego wywóz zmalał pod wpływem rosnącego zainteresowaniem tuczem i ubojem z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny.

Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w tym okresie został zwiększony o 4% do 8,7 tys. ton. Zadecydował o tym przede wszystkim wzrost przywozu wołowiny schłodzonej o 24% do 3,4 tys. ton. Import bydła spadł o 8% do 17,4 tys. szt. Głównymi rynkami zaopatrzenia w bydło były: Słowacja (4,8 tys. szt.), Włochy (3,9 tys. szt.), Litwa (2,8 tys. szt.) i Łotwa (2,5 tys. szt.), a w wołowinę Włochy (1,0 tys. ton), Słowacja (0,4 tys. ton), Irlandia (0,4 tys. szt.), Czechy (0,4 tys. ton) i Rumunia (0,3 tys. ton). Średnia cena importowa wołowiny schłodzonej wzrosła o 2% (do 2,61 EUR/kg), wołowiny mrożonej o 42% (do 3,88 EUR/kg), a bydła zmniejszyła się o 8% (do 1,86 EUR/kg).

Przy znacznym wzroście wielkości obrotów handlowych żywcem wołowym, mięsem i przetworami wołowymi dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w pierwszych dwóch miesiącach 2016 r. wzrosło do ok. 171 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2014	I-XII	675,0	354,8	20,4	308,8	70,0	42,2	25,1
2015	I-XII	832,1	407,0	19,2	366,7	52,9	28,8	22,2
2014	XII	27,5	28,2	1,2	24,6	4,0	1,8	2,0
2015	III	38,9	36,1	1,3	33,0	5,6	3,3	2,2
	IV	31,6	31,3	1,7	27,8	5,0	2,7	2,1
	V	31,9	34,4	1,8	31,1	3,8	2,4	1,2
	VI	33,4	34,5	1,4	31,2	3,7	1,9	1,6
	VII	35,7	36,7	2,0	32,7	4,1	2,1	1,8
	VIII	32,3	33,6	1,6	30,1	4,2	2,2	1,8
	IX	35,4	39,0	1,9	35,4	4,1	2,4	1,6
	X	36,1	39,6	2,2	35,7	5,1	2,2	2,7
	XI	33,9	34,2	1,3	31,2	4,9	2,5	2,3
2016	XII	32,0	32,2	1,4	28,9	4,0	2,2	1,6
	I	29,9	29,1	1,2	26,4	4,5	2,0	2,4
	II	31,9	30,3	1,3	27,4	4,1	2,3	1,7
w % skupu	III	37,5	-	-	-	-	-	-
	sprzed roku	96,4	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	117,6	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2014	XII	5,75	9,52	24,75	25,89	4,30	4,50
2015	I	5,99	9,36	24,72	25,94	4,13	4,33
	II	6,13	9,82	24,66	25,87	4,02	4,22
	III	6,15	8,95	24,86	25,90	4,04	4,21
	IV	6,08	9,68	24,75	25,94	4,07	4,27
	V	6,13	9,93	24,68	25,90	4,03	4,23
	VI	6,22	9,66	24,79	25,80	3,99	4,15
	VII	5,81	9,50	24,79	25,93	4,27	4,46
	VIII	5,86	9,52	24,82	25,96	4,24	4,43
	IX	5,83	9,57	24,80	26,01	4,25	4,46
	X	5,91	9,56	24,87	26,02	4,21	4,40
	XI	6,11	9,59	25,02	26,12	4,09	4,27
	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	I	6,10	9,56	25,07	26,03	4,11	4,27
	II	5,96	8,77	25,11	26,06	4,21	4,37
	III	5,50	-	25,11	26,21	4,57	4,77
w % ceny	sprzed roku	89,4	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	92,3	-	-	-	-	-

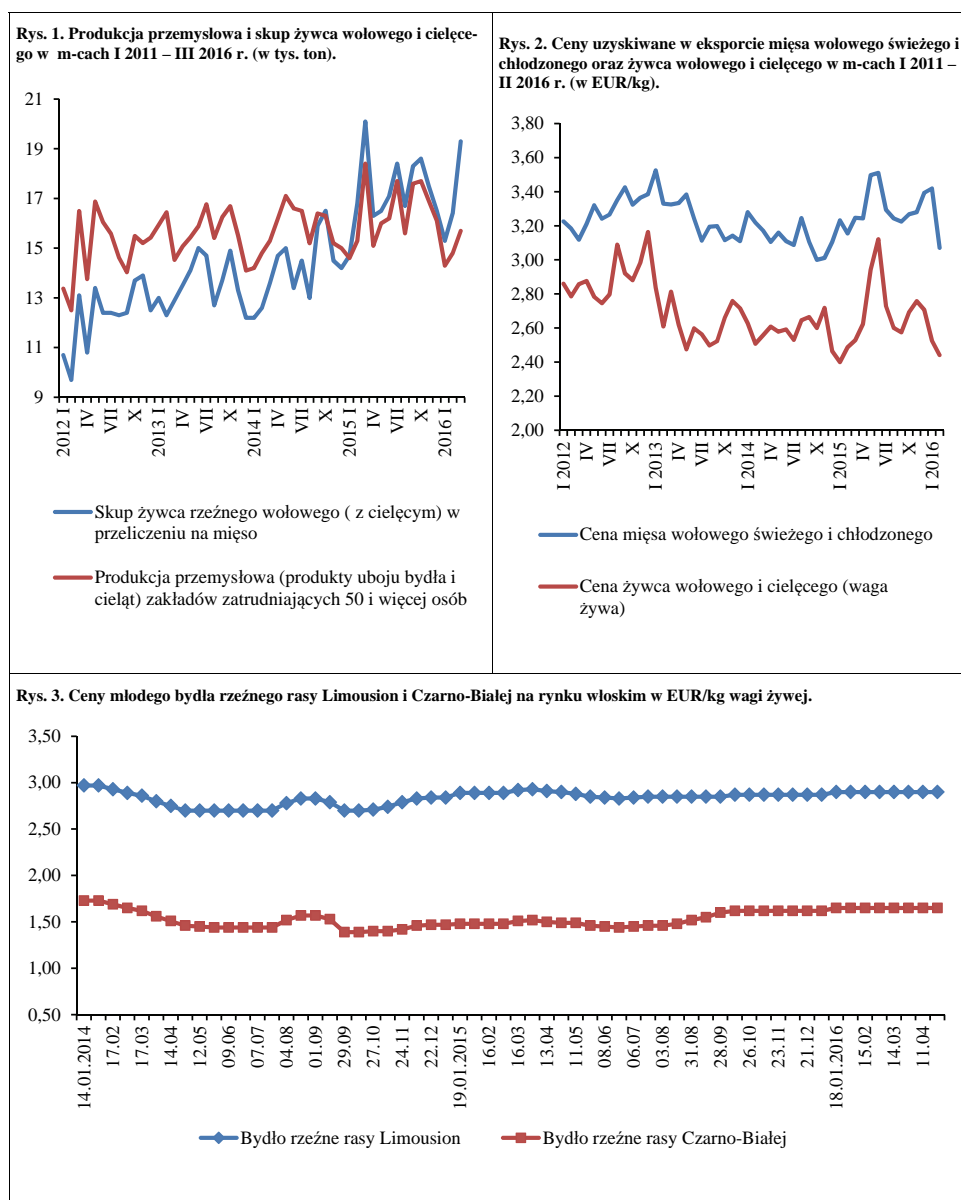
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	VIII 2015	IX 2015	X 2015	XI 2015	XII 2015	I 2016	II 2016	III 2016	IV 2016
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,93	5,80	5,96	6,05	6,07	6,19	6,01	6,11	6,04
Byki do 2 lat	6,80	6,81	6,96	7,10	6,74	7,12	6,86	6,93	6,83
Krowy	4,45	4,37	4,53	4,56	4,50	4,57	4,64	4,70	4,64
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,23	10,66	10,87	10,66	10,90	10,90	10,74	10,95	11,26
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	12588	12348	12567	12786	12880	13206	12758	12608	12219
ćwierci z krów rzeźnych	9356	9046	9391	9459	9622	9726	9880	9775	9640
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:									
UE	385,13	383,67	378,90	384,21	382,77	381,67	376,01	374,23	367,06
Polska	309,52	306,29	312,19	323,89	312,51	309,60	297,29	307,62	303,35

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF, FAMMU.

Rok 2016 jest trzecim kolejnym rokiem spadków cen trzody. W I kwartale 2016 r. przeciętna cena skupu wyniosła 4,09 zł/kg i była o prawie 5% niższa niż rok wcześniej, i o 15% niższa niż w I kwartale 2014 r. oraz o 22% niższa niż w I kwartale 2013 r. Jej permanentny spadek powoduje sukcesywne pogorszenie się opłacalności chowu, pomimo spadku cen zbóż i pasz przemysłowych. W I kwartale 2016 r., relacje cen skupu trzody do targowiskowych cen żyta i jęczmienia kształtowały się odpowiednio, jak 1:6,8 i 1:5,7. W I kwartale 2015 r. poziom tych relacji wynosił 1:7,4 i 1:6,0. Tegoroczne relacje były więc węższe odpowiednio o 8% i 5% od już wąskich relacji sprzed roku.

Te wąskie ubiegłoroczne relacje cen, wywołały w marcu 2015 r. redukcję pogłowia macior prośnych (o 3,1%), która była pierwszym sygnałem spadkowej tendencji pogłowia trzody. W czerwcu 2015 r. pogłowiu trzody obniżyło się o 0,7%, w tym pogłowiu macior prośnych o 7,1%. W grudniu ogólne pogłowienie było niższe już o 6%, a pogłowiu macior prośnych o 16,4%. Znacznie większy od przeciętnego spadek pogłowia macior prośnych powoduje, że w czerwcu br. pogłowiu trzody może być mniejsze niż w czerwcu 2015 r. o ok. 10% i może wynieść ok. 10,5 mln sztuk.

W kwietniu ceny wieprzowiny w Unii Europejskiej nadal obniżały się. Decydowały o tym dwa czynniki, a mianowicie utrzymująca się jeszcze w niektórych krajach wzrostowa tendencja produkcji oraz mięso zgromadzone w magazynach prywatnych, które w styczniu objęte było programem dopłat do prywatnego magazynowania. W kwietniu magazyny opuściło 45 tys. ton tego mięsa, a więc połowa mięsa objętego programem. Wzmogło to presję podaży na ceny trzody, nie dopuszczając do normalnego o tej porze roku sezonowego wzrostu cen. W kwietniu cena trzody klasy E, przeciętna w UE-28 wyniosła 127,22 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 12% niższa niż rok wcześniej. Cena polskiej trzody wyrażona w euro wyniosła natomiast 127,46 i była o 13% niższa niż rok wcześniej. Ze względu na deprecjację złotego względem euro, spadek ceny wyrażonej w złotych był mniejszy. Cena skupu trzody w kwietniu wyniosła 4,10 zł/kg i była o 7% niższa niż rok wcześniej. W maju i w czerwcu sytuacja będzie podobna, gdyż mięso zgromadzone w styczniu, także będzie opuszczało magazyny.

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

Wprowadzie jego ilość, podobna do kwietniowej, rozłoży się na dwa miesiące, a ilość mięsa wynikająca z dobiegającej końca wzrostowej tendencji produkcji będzie też mniejsza, ale i tak oba czynniki będą nadal osłabiać sezonowy wzrost cen.

W rezultacie, w czerwcu cena trzody może być o 3-5% niższa niż rok wcześniej, co oznacza że zawierać się może w przedziale 4,20-4,30 zł/kg. W drugim półroczu, ceny trzody mogą stopniowo zbliżać się do poziomów ubiegłorocznych, a następnie je przekraczać. W grudniu cena trzody może więc wynieść około 4 zł/kg. Gdyby tak się stało oznaczałoby to jej wzrost w skali roku o ok. 4%.

Jeśli po tegorocznych żniwach, ceny na rynku zbóż nie ulegną większej zmianie, a ceny trzody zaczną powoli rosnać, to warunki chowu będą sukcesywnie poprawiać się. Wówczas można liczyć na zmniejszenie stopy spadku pogłowia, która w grudniu mogłaby wynieść ok. 5%, a pogłowiu trzody ok. 10 mln szt. Rzeczywiste efekty poprawy warunków chowu i wzrost pogłowia trzody mogłyby jednak nastąpić dopiero w połowie przyszłego roku, gdyż proces wygasania tendencji spadkowej wymagał będzie odpowiedniego czasu.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2014	VI	95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4
	VII	105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3
	VIII	102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7
	IX	116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2
	X	120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1
	XI	112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9
	XII	119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4
2015	I	116,7	123,9	60,7	90,9	53,5	100,9	7,2
	II	100,9	120,5	55,5	109,1	50,5	112,0	5,0
	III	134,6	125,0	63,5	127,1	66,3	118,8	-2,8
	IV	106,3	92,9	55,8	100,9	53,8	93,2	2,0
	V	116,7	127,7	59,6	96,3	56,8	115,0	2,8
	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4
2016	I	126,5	108,4	67,9	111,9	52,3	97,8	15,6
	II	126,5	125,3	64,9	116,9	51,2	101,4	13,7
	III	131,7	97,8	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2014	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154
2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153
	II	4,44	7,8	6,2	137,12	3,2	264,13	1,7	152
	III	4,38	7,6	6,0	136,95	3,2	264,19	1,7	159
	IV	4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164
	V	4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,85	1,6	163
	VI	4,43	7,9	6,5	135,96	3,3	263,34	1,7	158
	VII	4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154
	VIII	4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155
	IX	4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151
	X	4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151
	XI	3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146
	XII	3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144
2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143
	II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139
	III	4,20	7,1	5,9	136,91	3,1	255,47	1,6	146

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

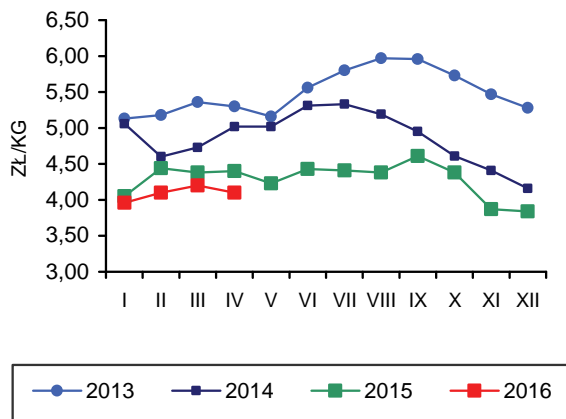
Lata I miesiące	Cena skupu za wagę poubojo- wą schłodzo- ną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2014 IV V VI VII VIII IX X XI XII	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7	
	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3	
	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9	
	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6	
	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8	
	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6	
	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3	
	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7	
	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0	
	2015 I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII	5,32	12,50	19,88	12,62	14,34	24,34	15,58	114,7	122,4	123,5
		5,83	12,38	19,81	12,48	13,98	24,18	15,50	112,9	122,1	124,2
		5,75	12,50	19,88	12,57	14,02	24,22	15,50	112,2	121,8	123,3
5,76		12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1	
5,54		12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6	
5,80		12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8	
5,78		12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3	
5,74		12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0	
6,04		12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8	
5,74		12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4	
5,07		12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0	
5,03		12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3	
2016 I II III	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4	
	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1	
	5,50				13,49	24,09	15,26				

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

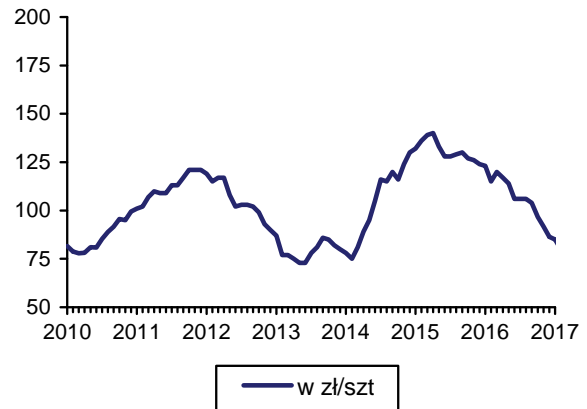
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2014 IV V VI VII VIII IX X XI XII	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4	
	163,96	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5	
	170,87	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8	
	169,58	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4	
	164,79	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3	
	158,32	155,06	160,69	149,31	98,2	96,2	105,6	
	143,42	144,83	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1	
	140,83	140,33	143,08	135,54	99,7	98,1	103,5	
	134,64	129,63	135,68	134,07	96,2	95,5	96,1	
	2015 I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6
		137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9
		141,13	141,61	145,69	129,28	100,3	97,2	109,5
144,04		146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6	
142,03		139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9	
146,44		143,84	150,88	136,05	98,2	95,3	105,7	
144,25		140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0	
142,82		138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1	
146,65		145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9	
141,97		137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8	
132,07		123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6	
126,21		119,77	128,77	124,40	94,5	93,0	96,3	
2016 I II III	127,45	122,08	132,89	121,82	95,8	91,9	100,2	
	127,66	126,29	133,20	121,81	98,9	94,8	103,7	
	127,29	130,92	131,93	120,13	102,9	99,2	109,0	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

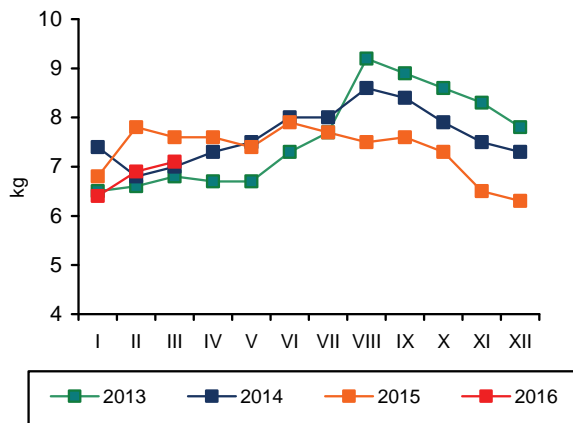
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

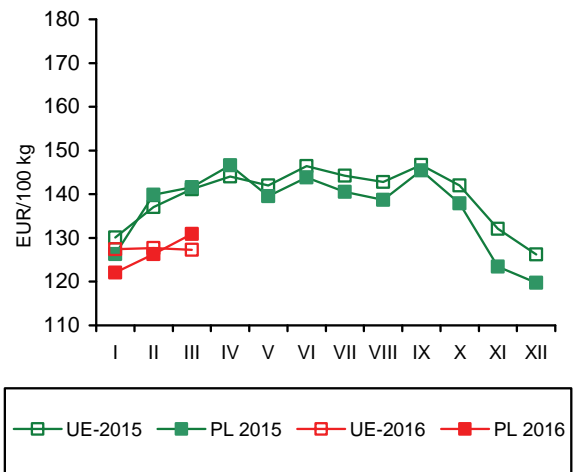
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

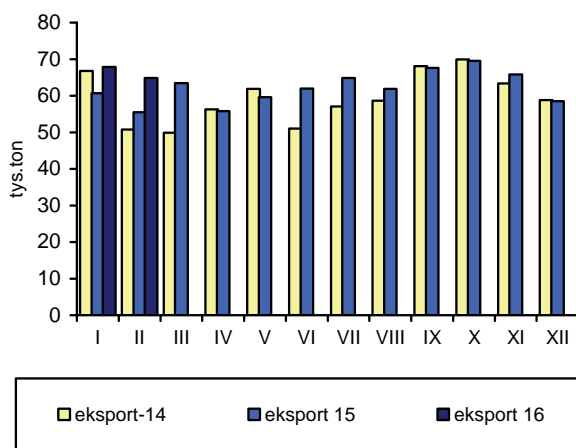
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

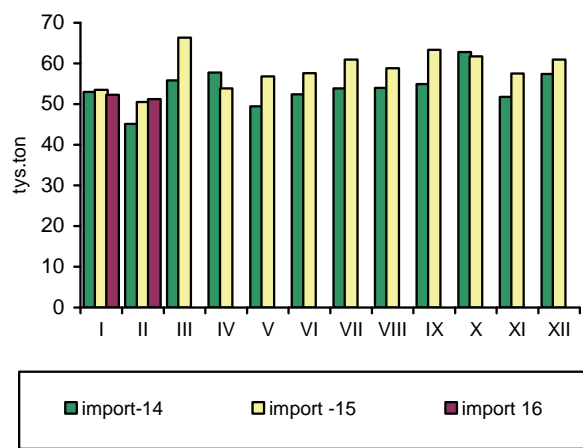
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Utrzymuje się silna wzrostowa dynamika produkcji mięsa drobiowego. Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w marcu 2016 r. ok. 198 tys. ton tego mięsa. Jest to o 5,3%, tj. o 10 tys. ton więcej niż przed miesiącem i o 13,8%, tj. o 24 tys. ton więcej niż przed rokiem. W pierwszym kwartale br. produkcja przemysłowa mięsa drobiowego zwiększyła się o ok. 74 tys. ton, tj. o 14,6% w porównaniu z analogicznym okresem w poprzednim rokiem.

Sprzedaż zagraniczna była nadal głównym czynnikiem sprawczym rozwoju produkcji i całej branży drobiarskiej. Rozwojowi eksportu drobiu z Polski sprzyja postępująca dywersyfikacja rynków zbytu, wspierana programami promocyjnymi współfinansowanymi ze środków UE. W lutym 2016 r. sprzedano za granicę o 16,4%, tj. o 10,2 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim, a eksport stanowił ok. 37% przemysłowej produkcji drobiu wytwarzanej w dużych i średnich zakładach. Import mięsa drobiowego zmniejszył się o 9,5% w relacji do poprzedniego miesiąca i o 13,2% w relacji do poprzedniego roku. W pierwszych dwóch miesiącach br. łącznie eksport wzrósł 13,8%, a import zmalał o 3,8%.

W pierwszym kwartale br. obniżyły się koszty paszowe w chowie drobiu rzeźnego. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt potaniały 3,8% w relacji do analogicznego okresu przed rokiem, natomiast dla indyków o 3,3%. W marcu w porównaniu do lutego 2016 r., pasze dla kurcząt były o 1,5% tańsze, natomiast dla indyków o 1,2% droższe. Relacja cen żywiec/pasza wyniosła w marcu br. średnio na rynku kurcząt 2,62 wobec 2,69 przed rokiem, a na rynku indyków 4,07 wobec 4,30. W pierwszym kwartale br. opłacalność produkcji kurcząt rzeźnych i indyków pogorszyła się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Wskaźnik opłacalności chowu indyków kształtował się jednak na poziomie znacznie powyżej granicy rentowności, natomiast w chowie kurcząt spadł nieco poniżej tej granicy. W kwietniu ceny skupu kurcząt oraz indyków rzeźnych obniżyły się o 3%. Przyczyniło się to prawdopodobnie do dalszego spadku opłacalności chowu drobiu rzeźnego. Może to świadczyć o okresowej nadprodukcji żywca drobiowego.

Spadkowe tendencje występują także w zbyciu. Ceny zbytu uzyskiwane w kwietniu br. przez ubojnie za tuszki kurcząt obniżyły się o 1,5% w relacji do mar-

ca i były 1,6% niższe niż w kwietniu 2015 r. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez ubojnie przemysłowe za tuszki indyków były o 3,1% niższe niż przed miesiącem i 2,9% niższe niż przed rokiem.

W pierwszym kwartale 2016 r. przeciętna cena detaliczna kurczęcia patroszonego wyniosła 6,77 zł/kg i była o 2,2% niższa niż w analogicznym okresie przed rokiem. W marcu br. cena detaliczna tuszki brojlera kurzego wzrosła o 3% w porównaniu do poziomu z lutego, ale była o 1,6% niższa niż w marcu 2015 r.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim nieznacznie się pogorszyły. W marcu 2016 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 41,5% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o ok. 42%. Przeciętna cena sprzedaży kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 5%, podczas gdy cena polska wyrażona w euro o 4,7%. Spadek cen notowano także na Węgrzech, w Hiszpanii i w Holandii. We Francji, w Czechach i w Niemczech, miał miejsce wzrost cen.

W pierwszym kwartale ub. roku, konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była o 3,4% większa niż przed rokiem, natomiast wędlin drobiowych o 10% mniejsza. Przyczyniły się do tego zmiany cen detalicznych produktów drobiarskich. W drugim kwartale konsumpcja bezpośrednia mięsa drobiowego ukształtowała się na takim samym poziomie jak w roku poprzednim. Konsumpcja wędlin drobiowych obniżyła się o 5,5% zarówno w relacji do poprzedniego roku, jak i do poprzedniego kwartału. W trzecim kwartale spożycie bezpośrednie mięsa drobiowego nie zmieniło się w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, a wędlin obniżyło się o 5,3%. Łącznie w okresie trzech kwartałów 2015 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego na jednego mieszkańca nie zmieniło się w porównaniu z rokiem poprzednim, a wędlin zmniejszyło o ponad 5%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
I	133,0	146,0	162,0	174,0	195,0
II	122,0	131,0	142,0	159,0	188,0
III	136,0	148,0	157,0	174,0	198,0
IV	126,0	157,0	169,0	171,0	
V	137,0	151,0	163,0	182,0	
VI	137,0	144,0	145,0	173,0	
VII	132,0	157,0	169,0	174,0	
VIII	139,0	151,0	154,0	165,0	
IX	134,0	150,0	171,0	172,0	
X	156,0	175,0	179,0	201,0	
XI	142,0	162,0	163,0	189,0	
XII	133,0	155,0	156,0	190,0	
RAZEM	1627,0	1827,0	1930,0	2124,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016
I	2575	2746	63125	70225
II	2863	2485	62351	72582
III	2945		70419	
IV	2868		68222	
V	2936		67352	
VI	3127		69631	
VII	3206		67535	
VIII	2908		59144	
IX	3156		68213	
X	3500		84202	
XI	2727		80319	
XII	1818		78917	
RAZEM	34629		839430	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1304	1318	3,39	3,14	6,55	6,63	6,90	6,82
II	1321	1310	3,45	3,27	6,51	6,58	6,91	6,64
III	1322	1290	3,56	3,38	6,67	6,55	6,95	6,84
IV	1311		3,40	3,28	6,57	6,45	6,96	
V	1299		3,53		6,53		6,75	
VI	1279		3,62		6,77		7,10	
VII	1272		3,73		6,66		7,12	
VIII	1289		3,69		6,57		7,28	
IX	1291		3,57		7,01		7,39	
X	1295		3,47		6,73		7,00	
XI	1296		3,32		6,66		6,89	
XII	1305		3,14		6,23		6,60	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1433	1377	1350	5,78	6,02	5,91	8,84	8,85	8,83
II	1434	1395	1331	5,71	6,02	5,73	8,51	8,74	8,73
III	1451	1393	1347	5,68	5,97	5,65	8,60	9,68	9,78
IV	1442	1361		5,72	5,99	5,48	9,57	8,75	8,50
V	1443	1342		5,86	5,97		8,70	8,86	
VI	1448	1337		6,01	5,99		8,83	8,94	
VII	1451	1343		5,94	5,99		8,78	8,86	
VIII	1410	1339		6,00	5,96		8,89	8,97	
IX	1416	1325		6,04	5,94		8,83	8,96	
X	1336	1333		6,03	5,98		8,80	8,96	
XI	1319	1338		6,10	5,97		9,26	8,81	
XII	1329	1350		6,06	5,94		9,56	9,84	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016 I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,60
III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	178,60

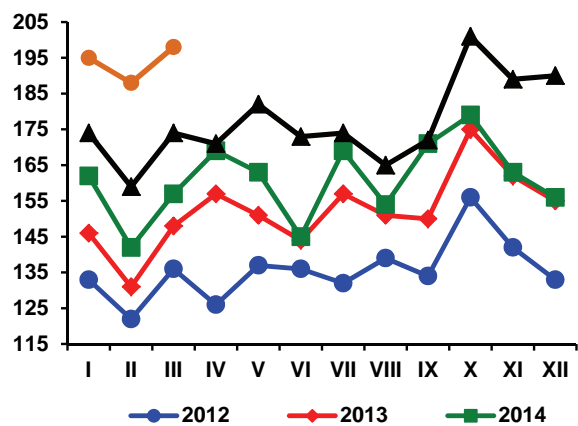
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

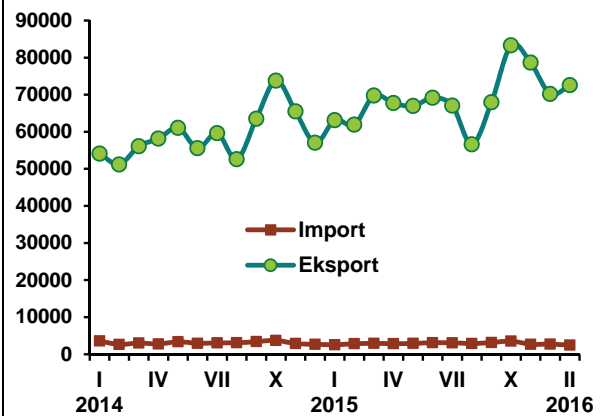
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1,53	1,49	1,54	0,20	0,20	0,18
II	1,44	1,51	1,51	0,19	0,18	0,17
III	1,45	1,47	1,47	0,19	0,19	0,18
IV	1,60	1,63	-	0,18	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

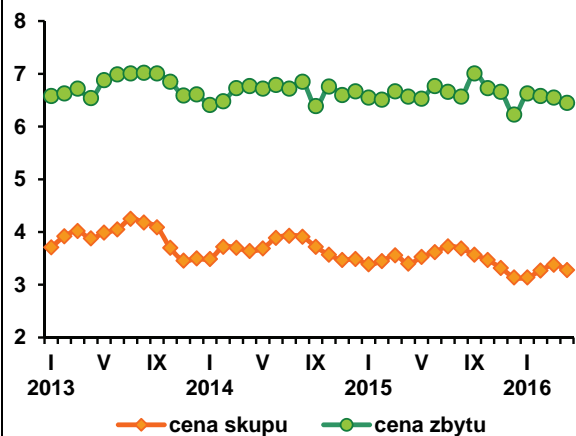
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

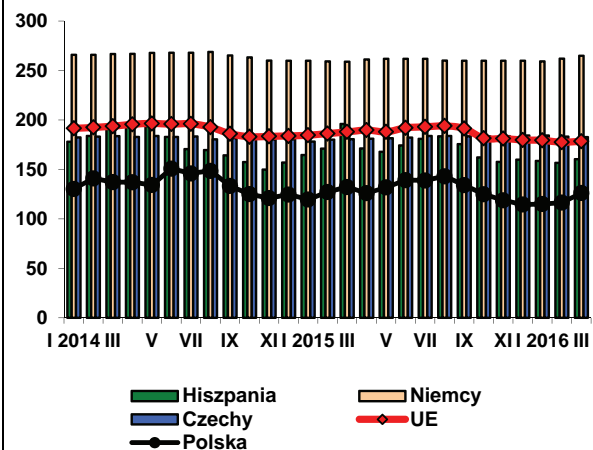
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W pierwszym kwartale 2016 r. średnia cena jaj wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 33,82 zł za 100 sztuk i była o 2% niższa niż w roku poprzednim, ale o 23,7% wyższa niż w 2011 r., tj. przed wymianą klatek. W kwietniu średnia cena jaj wszystkich klas wagowych obniżyła się do poziomu 32,19 zł za 100 sztuk, tzn. była o 5% niższa niż w kwietniu poprzedniego roku. W relacji rok do roku, najbardziej potaniały jaja małe, klasy S o 7,4% oraz największe, klasy XL o 7,6%. Geny jaj średnich, klasy M były niższe o 1,6%, a dużych, klasy L o 2,8%. W relacji do poprzedniego miesiąca potaniały jaja wszystkich klas wagowych przy czym najsilniej, bo o 9,1% jaja najmniejsze, klasy S. Jaja klasy XL staniały o 4,4%, klasy L o 6%, a klasy M o 2,2%.

Przeciętne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w marcu 2016 r. o 1,9% niższe niż w poprzednim

miesiącu i o 0,4% niższe niż przed rokiem. Średnio w pierwszym kwartale br. ceny mieszanek pełnoporcjowych dla kur niosek wzrosły jednak o 1,5% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Towarzyszył temu spadek cen sprzedaży jaj przez fermy. Średnie ceny uzyskiwane przez producentów jaj konsumpcyjnych w pierwszym kwartale br. były o 7,8% niższe niż w 2015 r. W marcu br. ceny sprzedaży jaj przez fermy obniżyły się o 3,6% w relacji do lutego. Przeciętna opłacalność produkcji jaj pogorszyła się więc znacząco, choć w znacznym stopniu zależy to od struktury kanałów sprzedaży jaj przez ich bezpośrednich producentów. W marcu br. na zakup 1 tony paszy trzeba było przeznaczyć średnio o ok. 7% więcej jaj niż przed rokiem.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu były w pierwszym kwartale br. o ok. 10% niższe niż przed rokiem.

W kwietniu nastąpił dalszy ich spadek o 27,5% w relacji do marca i o 25% w relacji do kwietnia 2015 r. Ich poziom był najniższy od 2011 r. Amplituda wahań cen była jak zwykle znaczna.

Ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych ustabilizowały się w pierwszym kwartale 2016 r. na poziomie ok. 0,51 zł za sztukę, tj. zbliżonym do poziomu z poprzedniego roku. W marcu br. jaja były w handlu detalicznym o ok. 2% tańsze niż przed miesiącem i przed rokiem.

W większości państw Unii Europejskiej ceny jaj konsumpcyjnych spadły w pierwszym kwartale br. W marcu w relacji rok do roku, najsilniejszy spadek cen jaj miał miejsce w Czechach, o 7,4%. W Holandii i w Niemczech ceny jaj obniżyły się o ponad 5%. Tylko we Francji jaja konsumpcyjne nieznacznie podrożały (o 0,6%). Przeciętne ceny w jaj w UE obniżyły się o 8%, a w Polsce o 0,8%. Relacje średnich cen sprzedaży jaj w Polsce i we Wspólnocie pogorszyły się. W marcu

2016 r. polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 9,4% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a dwanaście miesięcy wcześniej tylko o 1,5% więcej.

W 2015 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 12,8% większy niż przed rokiem, a import o ok. 30% mniejszy. Eksport przetworów z jaj zwiększył się o 7,5% w relacji rok do roku, natomiast import zmniejszył o 5,6%. W lutym br. sprzedano za granicą o 39% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem, natomiast eksport przetworów z jaj był aż o 124% większy. Import jaj świeżych zmniejszył się o 6,1%, a przetworów z jaj wzrósł o 25%. Łącznie w okresie dwóch miesięcy br. eksport jaj świeżych zwiększył się o 47,2%, a przetworzonych o 56,2%. Import jaj w skorupkach był o 16,8% mniejszy, a przetworów z jaj o 8,3% większy niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1893	1449	15496	24153	416	380	1496	1664
II	1176	1104	16305	22658	420	525	995	2226
III	1806		18972		473		1174	
IV	1232		18863		431		1694	
V	1370		20713		387		1992	
VI	1343		19663		454		2412	
VII	905		22014		394		1783	
VIII	1485		19535		407		1700	
IX	1421		19615		450		1720	
X	1971		20684		362		1899	
XI	1137		21339		567		1900	
XII	1088		20815		283		1583	
RAZEM	16787		234014		5044		20348	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	44,20	40,64	36,20	34,64	32,10	30,99	28,90	30,06
II	42,80	41,00	35,80	36,69	33,40	32,70	27,20	23,66
III	43,00	40,38	33,60	35,23	29,80	31,29	27,00	28,62
IV	42,20	39,01	34,10	33,13	31,10	30,61	28,10	26,01
V	41,90		33,20		29,50		24,00	
VI	43,10		37,50		33,00		24,90	
VII	43,10		38,30		33,80		29,40	
VIII	45,60		35,60		30,10		28,00	
IX	45,10		39,70		32,80		29,10	
X	43,50		36,80		31,60		30,20	
XI	43,28		37,90		32,65		28,56	
XII	40,00		33,70		28,30		22,00	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

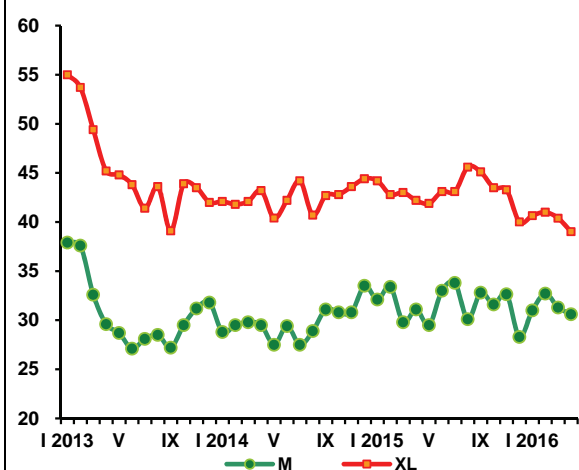
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,08
III	134,41	112,82	135,98	112,85	108,94	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	104,40	97,67	124,08
V	133,60	102,30	112,90	104,40	97,67	124,32
VI	129,91	94,29	100,83	96,43	95,87	116,64
VII	142,16	104,90	122,89	128,29	123,39	134,02
VIII	136,15	107,01	118,93	123,71	115,90	132,20
IX	142,02	107,79	118,91	128,27	118,83	133,80
X	134,32	114,39	112,24	115,66	113,39	129,35
XI	135,47	114,40	113,41	117,64	112,63	130,34
XII	131,67	114,73	118,84	121,44	109,55	129,56
2016 I	124,47	104,87	117,10	110,19	99,77	120,52
II	124,22	104,07	132,76	103,95	100,93	120,49
III	133,35	104,46	129,03	113,48	102,81	121,85

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W grudniu 2015 r. ogólne pogłowie owiec w Unii Europejskiej było większe niż w grudniu 2014 r. o 2%. Jego wzrost w krajach UE-15 był mniejszy niż w UE-13, a powodem był spadek pogłowia u takich ważnych producentów, jak Grecja (o 2%), Francja (o 2%), Niemcy (o 1%) i Holandia (o 4%). W niektórych krajach UE-15, jak np. w Hiszpanii i w Wielkiej Brytanii pogłowie owiec wzrosło odpowiednio o 7% i 4%. Wzrost pogłowia uwidocznił się natomiast w takich krajach UE-13, jak na Litwie o 18%, na Łotwie o 11% i w Rumunii o 6%.

Zmiany te leżą u podstaw krótkookresowej prognozy Komisji Europejskiej, z której wynika, że w 2016 r. produkcja mięsa owczego w UE-28 wyniesie 920 tys. ton i będzie o 1% większa niż rok wcześniej. W UE-13, wzrost produkcji będzie większy niż średnio w Unii Europejskiej i wyniesie prawie 3% w skali roku. W 2016 r., w krajach UE-28 zwiększy się też import mięsa owczego o ok. 2%. Większa podaż będzie więc wywierać presję na ceny, by w rezultacie doprowadzić do wzrostu spożycia.

Od końca ubiegłego roku spadają ceny jagniąt i owiec ciężkich. W I kwartale 2016 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 586 EUR/100 kg wagi poubojowej, a owiec ciężkich 519 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 8% i 5%. W kwietniu spadek tych cen jeszcze się pogłębił. Przeciętna w UE-28 cena jagniąt wyniosła 551 EUR/100 kg i była niższa niż w kwietniu 2015 r. o 11%. Cena owiec ciężkich osiągnęła 522 EUR/100 kg i w porównaniu do ceny ubiegłorocznej była niższa o 9%.

Ceny polskich owiec ciężkich wyrażone w euro wyniosły w I kwartale 2016 r. średnio 382 EUR/100 kg

wagi poubojowej, i były niższe niż przed rokiem o 4%. Ich spadek był więc nieco mniejszy niż przeciętnych cen unijnych. W kwietniu średnie ceny polskich owiec ciężkich osiągnęły 377 EUR/100 kg i były o 9% niższe niż w kwietniu 2015 r., podobnie jak przeciętnych cen unijnych.

Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że przeciętna cena zakupu owiec wyniosła w I kwartale 2016 r. 8,11 zł/kg i była niższa niż rok wcześniej o 5%. Wchodząca w skład tej średniej, cena owiec o wadze 36-40 kg obniżyła się w tym okresie o 6%, a jagniąt o wadze 12-17 kg wzrosła o ok. 2%. W styczniu cena skupu owiec wyniosła 6,48 zł/kg i była o prawie 2% wyższa niż przed rokiem. W lutym osiągnęła ona jedynie 5,97 zł/kg, co oznacza roczny spadek o 12%.

Ze względu na wzrost pogłowia w UE-28 i przewidywany wzrost produkcji żywca można sądzić, że cały 2016 r. będzie nacechowany spadkiem cen owiec i jagniąt w Unii Europejskiej, a co za tym idzie niższymi cenami skupu polskich owiec. W Polsce jego skala będzie dodatkowo zależała od kursu złotego względem euro. Deprecjacja złotego będzie łagodziła spadki cen unijnych, a przy niewielkim ich obniżeniu może nawet doprowadzić do wzrostu cen w Polsce.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Zmiana w % 2015/2014
I półrocze	767	928	609	67
II półrocze	761	876	478	55
Rok	1 528	1 804	1 087	60

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	46,2	88,7	204,5	116,5	131,3	139,5	80,3	115,1	103,0	122,8	74,0	92,0	1314 ^{a)}
2016	133,8	95,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	289,6	107,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2015	98,0	58,7	115,2	116,6	100,6	94,2	232,5	76,6	132,0	135,3	81,9	61,6	1303 ^{a)}
2016	36,8	106,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	37,6	181,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

a) dane nieostateczne

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2014/15	4,62	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79	6,36	6,80
2015/16	8,59	6,67	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01	6,48	5,97
miesiąc roku poprzedniego = 100	185,9	81,7	113,5	118,1	121,4	109,8	103,1	126,1	114,6	91,1	101,9	87,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2015	8,4	17,9	1,97	4,18
II	8,5	18,0	2,02	4,30
III	8,8	18,8	2,14	4,55
IV	8,7	18,4	2,15	4,57
V	8,6	18,2	2,10	4,46
VI	8,5	18,4	2,04	4,34
VII	8,4	18,2	2,00	4,26
VIII	7,8	16,6	1,87	3,97
IX	7,9	16,8	1,87	3,98
X	7,6	16,2	1,79	3,82
XI	7,7	16,4	1,81	3,85
XII	8,8	18,8	2,06	4,38
I 2016	8,2	17,4	1,86	3,95
II	7,7	16,4	1,76	3,72
III	8,2	17,4	1,90	4,04

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2014/2015	52,11	52,08	52,89	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35	52,41	52,32
2015/2016	51,72	51,82	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47	55,18	54,51
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,3	99,5	99,5	100,0	103,6	101,1	99,5	99,1	101,2	102,1	105,3	104,2

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-28												
2014/2015	581,1	582,5	580,9	589,2	603,0	627,8	635,5	660,9	656,7	632,8	619,4	617,1
2015/2016	576,7	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	629,9	619,3	604,4	575,8	578,8	551,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,2	97,5	101,6	103,8	105,5	101,8	99,1	93,7	92,0	91,0	93,4	89,3
Włochy												
2014/2015	597,8	600,5	616,6	634,2	682,9	682,4	663,9	693,9	596,3	545,9	627,5	621,6
2015/2016	570,9	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	680,2	657,5	596,3	552,3	594,0	516,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,5	96,9	97,5	96,2	93,8	96,6	102,5	94,8	100,0	101,2	101,0	83,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-28												
2014/2015	578,0	571,9	508,7	476,9	471,9	471,3	495,1	517,5	531,5	541,9	572,4	560,0
2015/2016	542,2	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	486,5	498,9	504,6	520,2	531,7	572,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,8	90,6	94,4	101,0	102,9	101,2	98,3	96,4	94,9	96,0	92,9	102,2
Wielka Brytania												
2014/2015	607,8	617,9	514,1	467,2	450,1	448,5	484,9	524,5	544,4	564,8	608,4	582,9
2015/2016	556,3	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,5	500,6	506,0	536,7	546,6	592,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	91,5	88,4	93,1	99,9	105,0	101,5	99,9	95,4	92,9	95,0	89,8	101,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2014/2015 NZD/szt. 15 kg	58,86	76,22	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00	60,37	59,67
2015/2016 NZD/szt. 15 kg	53,12	69,49	75,4	70,2	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03	49,93	48,81
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,2	91,2	96,2	89,7	88,5	82,2	84,9	85,5	88,7	87,0	82,7	81,8

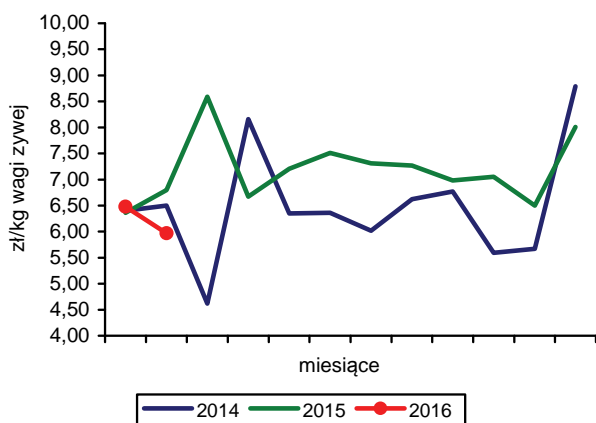
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

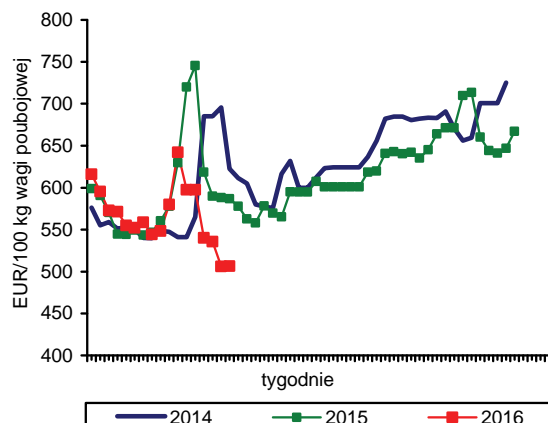
Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2014/2015 AUD/100 kg cwe	570	585	551	479	495	438	463	521	550	547	519	541
2015/2016 AUD/100 kg cwe	575	586	586	584	549	495	511	516	526	538	515	538
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,9	100,2	106,4	121,9	110,9	113,0	110,4	99,0	95,6	98,4	99,2	99,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

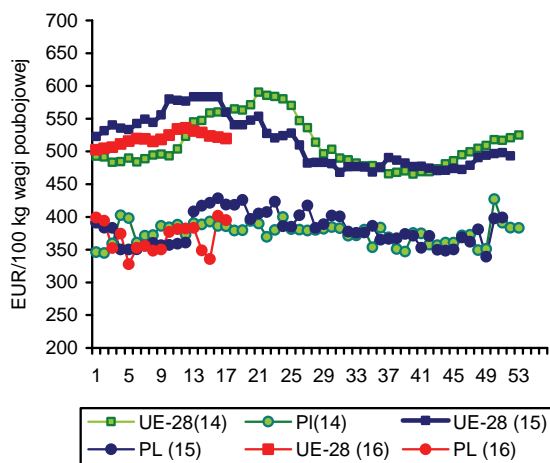
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

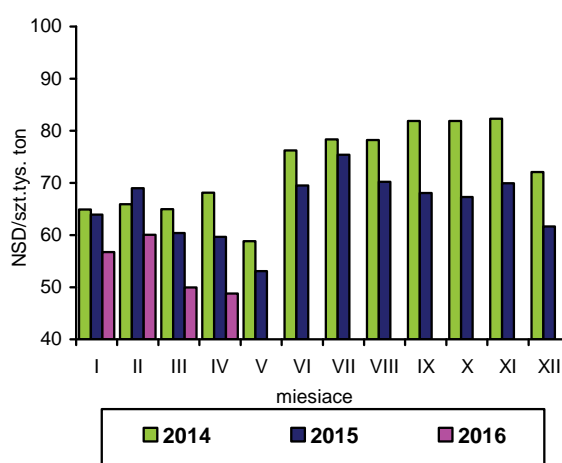
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

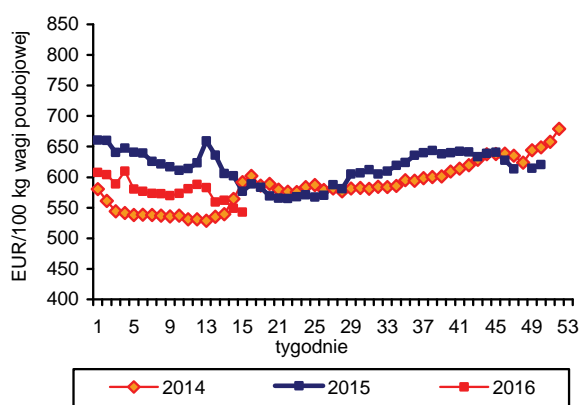
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

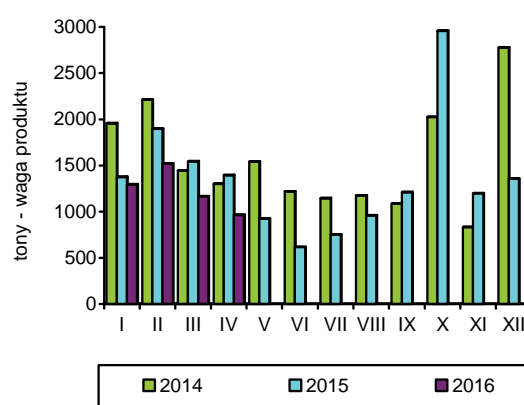
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28-

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W I kwartale 2016 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 50,7 tys. ton i były o 10,9% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Największy wzrost wyładunków wystąpił w przypadku stroni, które zwiększyły się o 78% do 9,1 tys. ton osiągając poziom zbliżony do odnotowanego w całym ubiegłym roku. Połowy szprotów i śledzi zwiększyły się o 5,9% do odpowiednio 28,8 i 9,4 tys. ton. Wyraźny wzrost połowów dorszy w 2015 r. i szanse na poprawę stanu zasobów nie potwierdziły się w 2016 r. W okresie styczeń-marzec połowy tego gatunku zmniejszyły się o ponad 1/4 do zaledwie 3,1 tys. ton. Wykorzystanie kwot połowowych w I kwartale 2016 r. wyniosło: dla szprotów 48,5%, dla śledzi 19,8%, a dla dorszy 23,4%.

W pierwszych miesiącach 2016 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w średnich i dużych zakładach przemysłu rybnego była nieco mniejsza od uzyskanej w roku poprzednim, przy znacznych zmianach w odniesieniu do poszczególnych grup produktów. W okresie styczeń-luty br. wyniosła ona 68,6 tys. ton i była o 1,5% mniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Kontynuowany był silny trend wzrostowy w produkcji świeżych lub chłodzonych filetów z ryb morskich, która wyniosła 8,8 tys. ton (wzrost 2,8-krotny). Wyraźnie zwiększyło się także przetwórstwo ryb wędzonych (o 28% do 14,5 tys. ton), w tym wędzonych łososi o 7% do 8,6 tys. ton, a ryb wędzonych pozostałych aż o 76% do 6,0 tys. ton. Gorsze wyniki produkcyjne odnotowano natomiast w grupie przetworów i konserw ze śledzi (spadek o 10% do 15,9 tys. ton), na co wpłynął znaczny wzrost cen surowców i trudności w dostępie do niego. Bardzo mały w porównaniu z rokiem poprzednim był także wolumen przetwórstwa mrożonych ryb morskich (spadek o 75% do 2,7 tys. ton). Na poziomie roku poprzedniego utrzymała się produkcja mrożonych filetów z ryb morskich (4,9 tys. ton).

W okresie styczeń-luty 2016 r. zmiany eksportu podstawowych grup towarowych były zróżnicowane (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego znacznie zwiększył się wywóz przetwo-

rów i konserw z ryb (o 15,5% do 23,9 tys. ton), a w mniejszym stopniu ryb wędzonych (o 1,2% do 8,3 tys. ton). Wyraźnie mniejszy był wywóz filetów rybnych (o 10,6% do 11,0 tys. ton). We wszystkich wymienionych grupach towarowych odnotowano wzrost cen transakcyjnych (głównie produktów ze śledzi i dorszy). W konsekwencji wartość eksportu tych produktów zwiększyła się w okresie styczeń-luty 2016 r. o 9,0% do 1,03 mld zł. Import ryb i owoców morza oraz ich przetworów zwiększył się w pierwszych dwóch miesiącach

2016 r. o 6,4% (do 91,0 tys. ton), przy 15% wzroście wydatków na ich przywóz (do 1,24 mld zł). Zwiększony import dotyczył tylko ryb filetowanych (o 18,9% do 35,8 tys. ton) oraz ryb świeżych i chłodzonych (o 16,1% do 25,9 tys. ton), przy spadku przywozu pozostałych grup produktów. W ujęciu gatunkowym skokowo zwiększył się import pstrągów i śledzi (o 65 i 59%) oraz w mniejszym stopniu łososi (o 8%). Łososie i śledzie drożały w tym okresie średnio o ok. 15%.

W pierwszych miesiącach 2016 r. znacznie wzrosła dynamika cen detalicznych ryb i owoców morza. W I kwartale 2016 r. były one średnio o 1,5% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a w marcu br. w porównaniu z grudniem 2015 r. wzrost ten wyniósł już 2,2%. Od początku roku drożeją przede wszystkim ryby świeże i chłodzone (o 4,6%), konserwy i przetwory (o 2,0%), mrożone owoce morza (o 2,0%) oraz ryby mrożone (o 1,2%). Niższe ceny konsumenci płacili tylko za świeże lub chłodzone owoce morza (o 2,7%). Wzrosty cen będą prawdopodobnie kontynuowane w kolejnych miesiącach, w konsekwencji czego w całym 2016 r. mogą być one o łącznie o 3-4% wyższe niż w 2015 r.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 ^{a,b} I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2015 ^{a,b} II	7 958	2 420	1 204	2 183	83	13 848	3 440	490
III	15 588	5 026	1 371	1 875	183	24 043	4 877	452
IV	14 716	2 512	1 422	249	637	19 536	5 788	404
V	9 535	2 501	1 493	272	1 244	15 045	4 387	229
VI	2 186	3 246	1 181	500	1 325	8 438	553	2
VII	386	1 277	180	455	1 269	3 567	1 358	1
VIII	437	2 050	216	549	1 593	4 845	575	1
IX	1 330	4 619	905	762	694	8 310	2 585	37
X	2 954	7 270	1 382	583	254	12 443	1 860	69
XI	2 606	3 852	1 527	423	115	8 523	2 895	244
XII	2 820	3 533	1 150	498	82	8 083	2 012	1 581
2016 ^{a,b} I	4 935	2 313	1 282	1 879	38	10 447	2 472	151
II	10 025	2 383	775	3 554	86	16 823	7 261	290
III	13 846	4 681	999	3 710	181	23 417	7 356	438
Wskaźnik zmian (%)								
III 2016 III 2015	88,8	93,1	72,9	197,9	98,9	97,4	150,8	96,9
I-III 2016 I-III 2015	105,9	105,9	73,6	177,6	83,1	110,9	174,9	74,7

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 09.05.2016 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 705	387 483
2015 II	1 427	8 501	7 175	18 567	9 093	1 288	903	35 670
III	2 365	10 810	9 089	20 884	10 017	1 523	1 184	43 148
IV	1 906	4 527	6 259	16 473	7 221	1 286	862	29 165
V	1 739	3 398	6 457	15 024	6 611	1 204	881	26 618
VI	1 772	3 238	6 088	15 315	6 681	877	1 024	26 413
VII	1 182	2 317	6 491	14 119	6 661	1 026	875	24 109
VIII	1 008	3 040	6 312	14 483	6 533	808	732	24 843
IX	1 251	3 832	7 909	18 103	8 324	1 180	1 297	31 095
X	1 642	4 365	9 320	20 816	10 046	1 288	1 068	36 143
XI	2 389	3 580	10 199	20 635	10 304	1 611	1 071	36 803
XII	1 770	4 250	13 102	20 431	11 030	1 007	1 018	39 553
2016 I	4 346	3 902	7 339	18 081	9 284	987	1 044	33 668
II	4 475	5 206	8 858	16 357	6 642	1 149	1 183	34 896
Wskaźnik zmian (%)								
II 2016 II 2015	313,6	61,2	123,5	88,1	73,0	89,2	131,0	97,8
I-II 2016 I-II 2015	285,9	53,1	123,1	95,1	90,2	91,0	128,1	98,5

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 ^b I-XII	435,7	126,1	72,8	55,9	83,5	528,3	181,7	87,1	48,7	173,7
2015 ^b II	35,6	10,5	5,8	4,1	8,0	43,0	14,4	8,9	4,3	12,0
III	45,4	11,7	7,1	5,8	9,5	51,7	16,0	8,1	5,1	19,4
IV	39,7	9,7	5,8	4,4	5,9	39,1	11,6	6,7	3,6	14,5
V	36,5	9,3	6,1	4,0	6,1	37,7	10,1	7,0	2,7	15,2
VI	34,0	9,9	6,1	3,7	7,1	36,2	10,7	5,4	3,0	14,2
VII	27,5	9,6	5,7	4,0	3,4	31,6	9,8	4,6	3,0	11,6
VIII	24,5	9,3	4,6	3,6	2,9	35,1	11,4	5,6	3,7	11,4
IX	31,5	10,6	6,5	4,3	3,3	47,5	15,2	8,5	4,6	16,3
X	37,9	11,5	6,4	4,8	5,1	54,4	21,1	7,6	4,8	17,7
XI	41,3	12,0	7,2	6,2	7,6	57,3	24,7	6,8	5,3	16,7
XII	43,2	11,9	4,9	7,0	12,0	52,1	20,9	8,7	5,0	14,6
2016 ^{b,c} I	29,2	11,0	5,5	3,8	1,7	47,4	18,7	8,0	4,3	13,6
II	31,1	12,9	5,5	4,5	2,6	43,6	17,2	8,2	3,3	12,3
Wskaźnik zmian (%)										
II 2016 II 2015	87,4	122,9	94,8	109,8	32,5	101,4	119,4	92,1	76,7	102,5
I-II 2016 I-II 2015	81,4	115,5	89,4	101,2	21,1	106,4	118,9	89,5	95,0	116,1

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,43	4,98	4,75	7,96	6,90	13,88	20,30	12,06
2015 ^a II	6,65	6,47	4,55	4,99	4,82	8,03	6,73	13,99	20,63	13,55
III	6,58	6,19	4,32	4,69	5,12	7,91	6,48	14,02	20,39	12,27
IV	6,24	6,21	4,18	4,88	5,09	8,90	8,13	14,33	19,10	12,55
V	5,52	5,32	4,37	4,48	4,98	9,20	8,58	14,91	18,82	12,74
VI	5,94	6,00	4,08	4,67	5,07	8,75	7,47	13,56	19,33	12,34
VII	5,45	6,12	4,18	4,78	5,36	8,80	9,04	13,49	19,24	11,72
VIII	6,39	5,79	4,31	4,82	5,33	8,34	7,16	13,91	22,95	10,79
IX	6,28	5,76	4,87	4,98	4,68	7,99	6,56	13,89	18,84	11,47
X	6,25	6,04	4,76	2,20	4,57	7,47	6,77	13,64	19,02	11,86
XI	7,07	6,32	4,43	5,03	4,89	7,02	6,45	13,78	20,59	12,74
XII	7,39	6,29	4,41	8,44	4,75	6,96	6,69	14,45	23,66	12,59
2016 ^a I	7,51	6,43	4,73	3,26	4,88	7,91	7,03	13,79	24,72	12,54
II	8,07	6,82	4,74	6,03	5,14	9,02	6,74	14,97	24,36	12,52
Wskaźnik zmian (%)										
II 2016 II 2015	121,4	105,4	104,2	120,8	106,6	112,3	100,1	107,0	118,1	92,4
I-II 2016 I-II 2015	127,4	102,8	103,0	93,1	108,0	103,4	103,9	105,6	116,3	96,8

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 ^a I-XII	9,05	25,09	21,54	22,27	52,08	51,53	58,28	2,73	1,15
2015 ^a II	8,33	27,03	20,14	22,86	52,03	51,06	50,92	2,75	1,27
III	8,64	25,80	19,11	22,73	51,94	50,52	51,68	-	1,13
IV	8,89	24,44	19,26	20,93	49,98	48,86	54,18	2,74	1,16
V	8,86	25,41	18,96	21,56	50,47	47,10	54,62	2,58	1,09
VI	9,74	23,61	19,12	21,05	51,67	52,13	60,07	2,74	0,91
VII	8,93	25,52	22,91	22,03	50,85	51,27	60,64	2,63	1,31
VIII	9,28	26,98	23,39	24,15	50,73	54,16	63,34	2,71	1,16
IX	9,14	25,32	20,66	23,69	51,28	54,43	55,08	2,73	1,02
X	9,26	25,39	24,82	22,41	52,67	49,80	68,39	2,74	1,39
XI	9,30	23,85	22,72	21,75	53,42	54,54	74,31	2,81	1,65
XII	9,53	29,99	26,81	24,00	54,18	54,39	86,06	2,84	0,99
2016 ^a I	9,84	26,75	23,32	24,05	54,38	49,71	90,74	-	b.d.
II	11,23	30,94	22,69	24,55	54,52	54,35	100,21	2,52	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
II 2016 / II 2015	134,8	114,5	112,7	107,4	104,8	106,4	196,8	91,6	x
I-II 2016 / I-II 2015	124,2	112,3	111,9	111,2	103,0	101,4	184,9	86,6	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
	zł/kg	%	zł/kg	%	zł/kg	%	zł/kg	%	zł/kg	%	zł/kg	%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2015 II	10,63	-	13,69	61%	14,88	68%	11,05	-	9,95	80%	10,47	70%
III	10,67	-	13,77	61%	14,56	66%	11,13	-	9,86	80%	10,37	70%
IV	10,88	-	14,03	62%	14,94	67%	11,63	-	10,04	81%	10,46	70%
V	10,84	-	13,61	61%	14,76	66%	11,51	-	10,08	82%	10,40	70%
VI	11,04	-	13,75	62%	14,70	65%	11,59	-	10,06	82%	10,42	69%
VII	11,09	-	13,72	62%	15,27	68%	12,16	-	10,10	82%	10,55	70%
VIII	11,09	-	13,66	62%	14,75	65%	12,06	-	9,94	81%	10,44	69%
IX	11,06	-	13,15	59%	14,91	65%	12,06	-	10,04	82%	10,42	69%
X	11,09	-	13,27	59%	14,82	64%	12,14	-	9,97	81%	10,50	70%
XI	9,98	-	13,02	58%	15,08	65%	12,33	-	10,10	82%	10,52	70%
XII	9,99	-	13,03	59%	15,37	66%	13,05	-	10,18	84%	10,54	70%
2016 I	10,96	-	13,60	61%	15,05	63%	14,46	-	10,19	83%	10,91	73%
II	10,97	-	13,67	61%	14,99	63%	14,42	-	10,39	84%	10,86	72%
III	11,46	-	13,92	61%	15,06	63%	14,48	-	10,44	84%	10,81	72%
Wskaźnik zmian (%)												
III 2016 / III 2015	107,4	x	101,1	x	103,4	x	130,1	x	105,9	x	104,2	x
I-III 2016 / I-III 2015	106,6	x	100,2	x	103,6	x	132,0	x	104,8	x	104,2	x

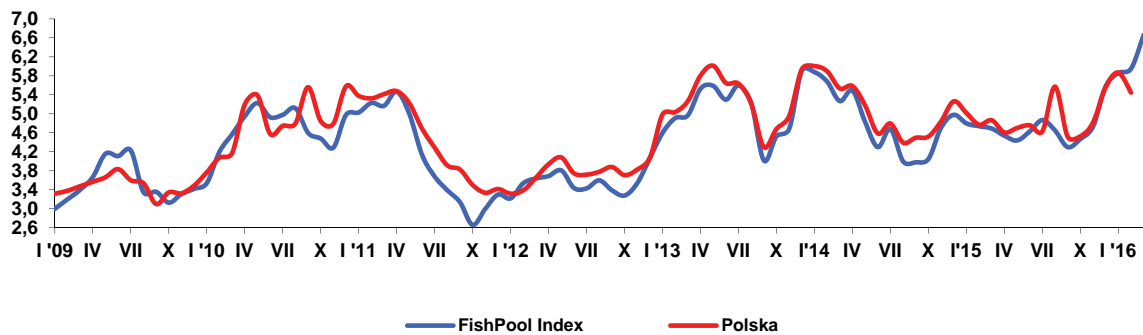
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

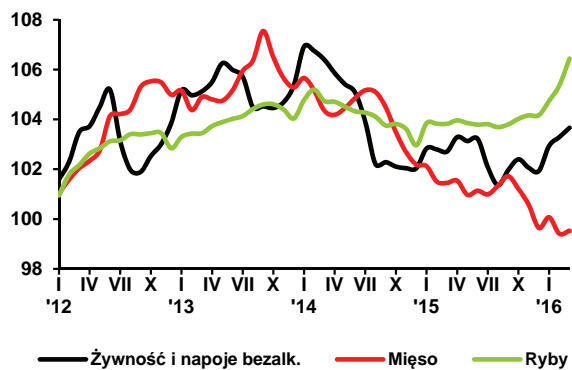
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2012I-XII	21,42	26,76	75,30	32,10	17,62	24,06	25,06	29,82	16,02	15,15	21,95
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2015 II	21,79	29,38	77,20	32,15	16,07	25,39	27,94	33,82	15,02	13,99	22,36
III	22,08	29,98	76,30	32,26	15,84	25,39	28,00	33,88	14,89	14,26	22,44
IV	22,26	30,26	76,90	32,35	15,99	25,35	28,06	33,82	14,94	14,24	22,49
V	22,41	30,47	76,10	32,36	15,97	25,23	28,00	33,82	14,91	-	22,37
VI	22,63	30,69	75,50	32,42	15,85	25,16	28,00	33,65	15,03	-	22,30
VII	22,60	30,80	75,90	32,45	15,81	25,16	27,75	33,41	15,04	-	22,07
VIII	22,80	30,67	75,40	32,46	15,82	25,06	27,87	33,29	15,04	-	22,17
IX	22,81	31,12	75,40	32,33	15,82	25,10	28,06	33,23	15,07	-	22,38
X	23,04	31,14	76,10	32,72	15,81	25,03	27,81	33,23	15,07	14,94	22,47
XI	23,16	31,35	76,10	32,63	15,74	25,03	27,75	33,23	15,01	14,98	22,33
XII	23,43	31,67	75,30	32,71	15,63	25,00	27,50	33,06	15,01	13,32	22,25
2016 I	23,71	31,85	75,90	32,49	15,66	25,13	27,44	32,94	14,98	14,28	22,28
II	23,86	32,07	76,50	32,69	15,46	24,97	27,62	33,18	14,98	14,79	22,40
III	23,92	32,19	78,10	32,79	15,51	25,13	27,87	33,47	15,01	14,80	22,68
Wskaźnik zmian (%)											
III 2016 III 2015	108,3	107,4	102,4	101,6	97,9	99,0	99,5	98,8	100,8	103,8	101,1
I-III 2016 I-III 2015	108,6	109,1	99,6	101,7	96,9	99,1	99,0	98,2	100,1	105,0	100,3

Źródło: Dane GUS.

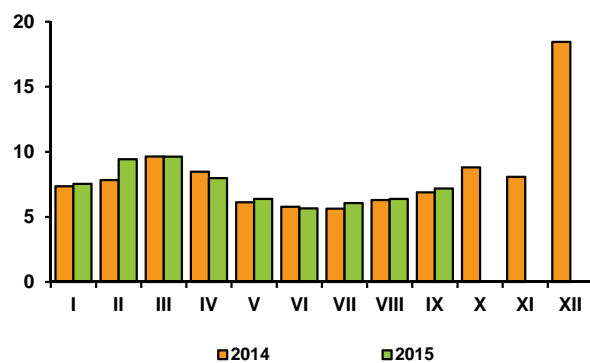
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

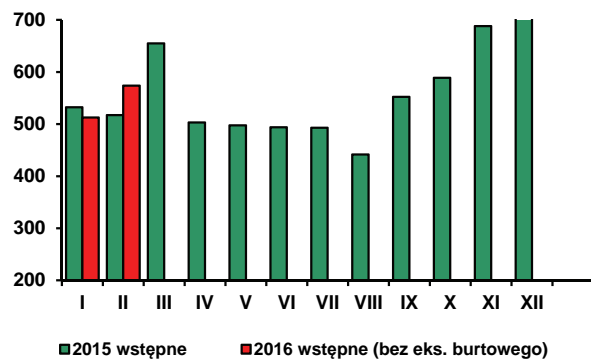
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2011=100)

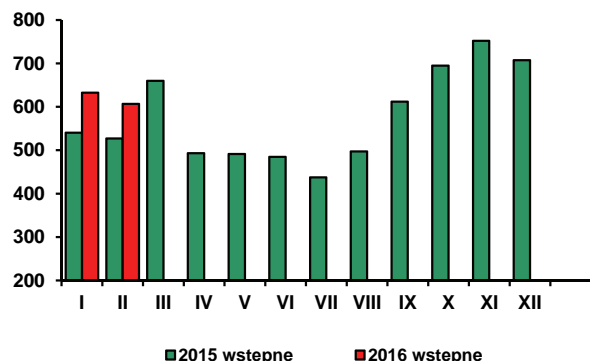
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W marcu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,4 %, po wzroście o 0,3% w lutym. Artykuły żywnościowe podrożały o 0,4%, przy spadku cen napojów bezalkoholowych o 0,1% i wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,1%. Najbardziej zwiększyły się ceny cukru (o 4,3%) oraz owoców (o 2,3%), w tym bananów o 3,4% i owoców cytrusowych o 2,1%, przy spadku cen jabłek o 1,1%. Ceny warzyw podniosły się o 1,6%, o czym zadecydował wzrost cen warzyw świeżych o 2,6%, w tym zwłaszcza kalafiorowatych (o 13,3%), sałaty (o 7,1%) i pomidorów (o 3,3%). Ceny ryb i owoców morza wzrosły przeciętnie o 1,0%. Nieznacznie, bo o 0,1% zwiększyły się przeciętne ceny mięsa, podrobów i przetworów mięsnych, w tym mięsa drobiowego o 1,4%, a wołowego o 0,1%, przy spadku cen wieprzowiny o 0,3% i przetworów mięsnych o 0,1%. Średnie ceny pieczywa i produktów zbożowych oraz artykułów mleczarskich utrzymały się na niezmiennym poziomie. W grupie artykułów zbożowych podrożały makarony (o 0,6%) oraz płatki (o 0,2%) i kasze (o 0,15), a potaniały pozostałe produkty, w tym mąka o 1,5% i ryż o 0,2%. Spośród wyrobów mleczarskich potaniało mleko spożywcze (o 0,3%), przy nieznacznej zwwyżce cen twarogów (o 0,1%) i stabilizacji cen serów dojrzewających. Obniżyły się ceny jaj (o 1,1%) oraz tłuszczów jadalnych (o 0,2%), w tym masła o 1,2%.

W marcu br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 0,8% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,9%. Istotnie wzrosły m.in. ceny cukru (o 27,2%), owoców (o 14,5%) i warzyw (o 6,9%). Droższe były wszystkie rodzaje owoców, w tym jabłka o 28,3%, a owoce cytrusowe o 13,9%. Spośród warzyw najbardziej podrożały ziemniaki (o 52%) oraz warzywa gruntowe ze zbiorów ub. roku, w tym: buraki o 38,5%, kapusta o 30,2%, marchew o 28,1% i cebula o 27,1%. Więcej konsumenci płacili za ryby i owoce morza (o 2,4%), kasze (o 1,8%) oraz dżemy, miód, czekoladę i wyroby cukiernicze (średnio o 1,1%, w tym za czekoladę o 2,5%, a za wyroby cukiernicze o 0,9% więcej). Wzrosły ceny makaronów (o 0,8%), mięsa wołowego (o 0,4%) i pieczywa (o 0,2%). Obniżyły się przeciętne ceny tłuszczów jadalnych (o 5,0%), artykułów mleczarskich (o 3,4%), jaj (o 2,4%) i produktów mięsnych (o 1,9%). Ceny masła zmalały o 8,0%, tłuszczów wieprzowych o 7,1%, margaryn o 3,4%, a olejów o 1,6%. Spośród wyrobów mlecznych najbardziej potaniały sery dojrzewające (o 5,1%), mleko spożywcze (o 4,7%, w tym pełnotłuste o 5,8%), śmietana (o 2,7%) i twarogi (o 2,3%). Spadek cen mięsa wieprzowego wyniósł 3,9%, drobiowego 1,6%, a wędlin 1,3%. Nieznacznie niższe niż przed rokiem były także ceny mąki pszennej (o 0,6%) i ryżu (o 0,2%).

W I kwartale 2016 r. przeciętny poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 0,4% wyższy, w tym żywności o 0,5% wyższy niż w I kwartale 2015 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,9%. Wzrosły ceny cukru (o 24,2%), owoców (o 12,5%) i warzyw (o 5,5%, w tym ziemniaków o 49,9%). Przewidywany poziom cen ryb i owoców morza podniósł się o 1,5%, pieczywa i produktów zbożowych był stabilny, a pozostałych grup żywności – niższy niż rok wcześniej. Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi w zakresie restauracji i hoteli, edukacji oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe. Ceny tzw. innych towarów wzrosły o 0,4%, towarów i usług związanych ze zdrowiem utrzymały się na niezmiennym poziomie, a pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych – wykazywały tendencję spadkową. Najbardziej obniżył się poziom cen towarów i usług związanych z transportem (o 7,4%), w tym paliw do prywatnych środków transportu o 11,5%. Spadł także przeciętny poziom cen odzieży i obuwia (o 4,2%), towarów i usług w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 0,6%, w tym nośników energii o 2,6%), towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 1,1%), wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,5%) oraz łączności (o 0,2%).

Utrzymującej się deflacji towarzyszyły korzystne tendencje na rynku pracy i wzrost dochodów ludności. W I kwartale br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 2,6% wyższe od obserwowanego przed rokiem. W końcu marca stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 10,0% i była o 1,5 pkt. proc. mniejsza niż rok wcześniej. W marcu br. siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosła w skali roku o 4,3%, a w I kwartale zwiększyła się o 4,7%. Przewidywana miesięczna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I kwartale br. wzrosła w skali roku o 3,2%, a w marcu br. o 2,3%.

Zjawiska te oraz wzrost popytu związany ze świętami wielkanocnymi były głównymi czynnikami podtrzymującymi dynamikę obrotów handlu detalicznego i wzmagającymi skłonność konsumentów do robienia żywnościowych zakupów. Według danych GUS, w marcu br. całkowita sprzedaż detaliczna w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była większa

niż przed rokiem o 3,0%, podczas gdy **sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wzrosła o 6,4%**. W I kwartale br., w porównaniu z I kwartałem ub. roku, wzrost sprzedaży detalicznej żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wyniósł 5,8%, przy wzroście sprzedaży detalicznej ogółem o 4,4%.

Przewiduje się, że w II kwartale br. tempo wzrostu sprzedaży żywności będzie zbliżone do notowanego w pierwszych trzech miesiącach br. Sprzyjać temu będą: sezonowy wzrost popytu w okresie maj-czerwiec (popularne imieniny, komunie, grillowanie itp.), uruchomienie wydatków z programu Rodzina 500+ oraz pozytywne nastroje konsumentów. Potwierdzają to także optymistyczne oceny koniunktury przez przedstawicieli branży żywnościowej. Według badania koniunktury konsumenckiej prowadzonego wspólnie przez GUS i NBP w kwietniu odnotowano wzrost wartości wskaźników syntetycznie opisujących obecne i oczekiwane w najbliższych miesiącach tendencje konsumpcji indywidualnej¹, a przedstawiciele branży żywnościowej i gastronomicznej ocenili koniunkturę lepiej niż w miesiącach wcześniejszych².

Utrzymujący się podwyższony poziom popytu będzie stymulował wzrost cen detalicznych żywności. Można przypuszczać, że w końcu I półrocza br. żywność będzie średnio o 2,5-2,8% droższa niż w grudniu 2015 r. Z uwagi na przewidywany w br. wzrost produkcji owoców i warzyw, sezonowy spadek cen żywności w okresie letnim może być głębszy niż rok wcześniej. W efekcie we wrześniu ich poziom będzie prawdopodobnie zbliżony do notowanego w końcu 2015 r. Spodziewany w IV kwartale br. wzrost cen mięsa, cukru i tłuszczów roślinnych może być w dużej części zneutralizowany przez spadek cen owoców i warzyw. W grudniu br. ceny żywności mogą być takie same, lub nieco tylko wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w marcu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych w UE-28 wzrosły o 0,9%, a w strefie euro o 1,2%. Wzrost inflacji miał miejsce w 25 krajach, w dwóch - stabilizacja, a w jednym - spadek. Najbardziej zwiększyły się ceny konsumpcyjne w Portugalii (o 2,2%), we Włoszech (o 2,1%) i w Hiszpanii (o 2,0%), a najmniej – w Danii, Luksemburgu i w Polsce (po 0,1%) oraz na Węgrzech i w Rumunii (po 0,2%). W Czechach i Słowacji utrzymały się one na niezmiennym poziomie, a w Bułgarii obniżyły się o 0,6%.

W marcu br. w UE-28 ceny żywności były średnio o 0,1% wyższe, a w strefie euro o 0,2% wyższe niż w lutym br. Żywność podrożała w 12 krajach członkowskich, w tym najbardziej w Belgii (o 1,6%), w Estonii (o 1,1%) i na Łotwie (o 0,7%). W Polsce, podobnie jak w Szwecji i Niemczech ceny żywności zwiększyły się o 0,5%. W Czechach, Rumunii, Hiszpanii i Austrii były stabilne, a w pozostałych krajach spadły: od 0,1% w Luksemburgu i Słowacji do 2,7% na Cyprze.

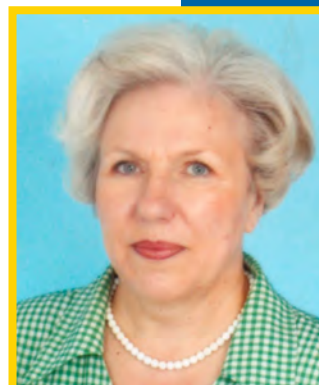
W marcu br. w UE-28 ceny żywności były takie same jak w marcu ub. roku, podczas gdy w strefie euro wzrosły o 0,6%. W 15 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, a w pozostałych były niższe niż rok wcześniej. Najgłębszy ich spadek odnotowano w Rumunii (o 6,4%), na Cyprze (o 5,7%), w Wielkiej Brytanii (o 2,7%), na Słowacji (o 2,1%) i w Chorwacji (o 2,0%), a największy wzrost – w Belgii (o 3,4%), Szwecji (o 2,1%), na Litwie (1,8%) i w Hiszpanii (o 1,7%). W Polsce, podobnie jak w Niemczech ceny żywności zwiększyły się o 1,3%.

Według FAO, w marcu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 1,0%, po wzroście w lutym o 0,1%. Zadecydowały o tym wzrosty cen cukru (o 17,1%), olejów roślinnych (o 6,3%) i mięsa (o 0,1%), którym towarzyszyły spadki cen artykułów mleczarskich (o 7,2%) i zbóż (o 0,4%). Ceny artykułów mleczarskich osiągnęły najniższy poziom od czerwca 2009 roku.

W marcu 2016 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 19,3% niższy niż rok wcześniej. Niższe były ceny produktów mlecznych (o 29,5%), mięsa (o 14,1%) i zbóż (o 13,1%), a wyższe - cukru (o 16,6%) i olejów roślinnych (o 5,3%).

1 *Koniunktura konsumencka. Kwiecień 2016 roku. Informacja sygnałowa*, GUS, Warszawa, kwiecień 2016, s. 1, <http://www.stat.gov.pl> (odczyt: 30.04.2016).

2 *Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w kwietniu 2016 roku. Opracowanie sygnałowe*. GUS, Warszawa, kwiecień 2016, s. 12, <http://www.stat.gov.pl> (odczyt: 30.04.2016).

Krystyna Świetlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w marcu 2016 r.

Wyszczególnienie	III 2016			I – III 2016
	II 2016=100	III 2015=100	XII 2015 = 100	I – III 2015 = 100
O G Ó Ł E M	100,1	99,1	99,5	99,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,4	100,8	101,7	100,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	99,9	100,3	100,3	100,6
Odzież i obuwie	101,8	96,5	96,4	95,8
Mieszkanie	99,9	99,4	99,5	99,4
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,0	99,3	99,4	99,4
w tym nośniki energii	99,8	97,3	98,3	97,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,8	99,4	99,8	99,5
Zdrowie	100,0	99,9	98,1	100,0
Transport	100,8	91,6	93,9	92,6
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,3	86,6	91,8	88,5
Łączność	99,9	99,7	100,1	99,8
Rekreacja i kultura	98,3	98,0	99,3	98,9
Edukacja	100,0	100,8	100,1	100,8
Restauracje i hotele	100,2	101,2	100,3	101,2
Inne towary i usługi	100,2	100,6	100,7	100,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w marcu 2016 r.

Wyszczególnienie	III 2016			I-III 2016
	II 2016 = 100	III 2015=100	XII 2015=100	I-III 2015=100
Żywność (bez napojów)	100,4	100,9	101,8	100,5
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	100,1	100,2	100,0
Pieczywo	100,0	100,2	100,1	100,0
Ryż	99,8	99,8	100,1	99,7
Makarony	100,6	100,8	100,2	100,5
Mięso i przetwory	100,1	98,1	99,9	98,0
Mięso wieprzowe	99,7	96,1	98,8	96,1
Mięso wołowe	100,1	100,4	100,6	100,1
Drób	101,4	98,4	102,4	98,1
Przetwory mięsne i wędliny	99,9	98,7	99,4	98,7
Ryby i owoce morza	101,0	102,4	102,2	101,5
Mleko, sery i jaja	99,8	96,7	99,5	96,7
Artykuły mleczarskie	100,0	96,6	99,5	96,6
Mleko	99,7	95,3	98,9	95,5
Sery twarogowe	100,1	97,7	99,8	97,8
Sery dojrzewające i topione	100,0	94,9	99,3	94,6
Jaja	98,9	97,6	99,4	97,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,2	95,0	99,8	94,8
Masło	98,8	92,0	98,8	91,8
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,5	92,9	97,9	93,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,6	96,6	101,5	96,4
Oleje roślinne	99,4	98,4	100,1	98,4
Owoce	102,3	114,5	110,9	112,5
Jablka	98,9	128,3	98,4	131,6
Owoce cytrusowe	102,1	113,9	105,1	111,4
Banany	103,4	100,7	128,0	99,6
Warzywa	101,6	106,9	107,8	105,5
Ziemniaki	100,6	152,0	103,5	149,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,7	105,1	102,2	104,4
Cukier	104,3	127,2	110,1	124,2
Napoje bezalkoholowe	99,9	99,7	100,3	99,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4									
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0									
Mięso	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1									
Ryby i owoce morza	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0									
Mleko, sery, jaja	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8									
Tłuszcze	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2									
Owoce	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3									
Warzywa	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6									
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7									
Cukier	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1									
III. Średnia płaca ^a	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8									
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1									
Mięso	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1									
Ryby i owoce morza	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4									
Mleko, sery, jaja	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7									
Tłuszcze	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0									
Owoce	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5									
Warzywa	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9									
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1									
Cukier	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1									
III. Średnia płaca ^a	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3									

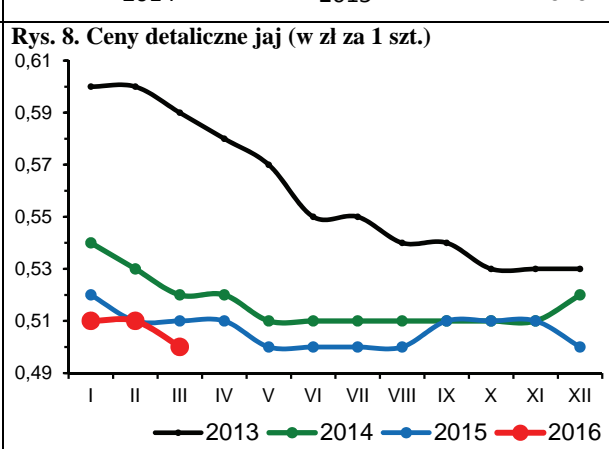
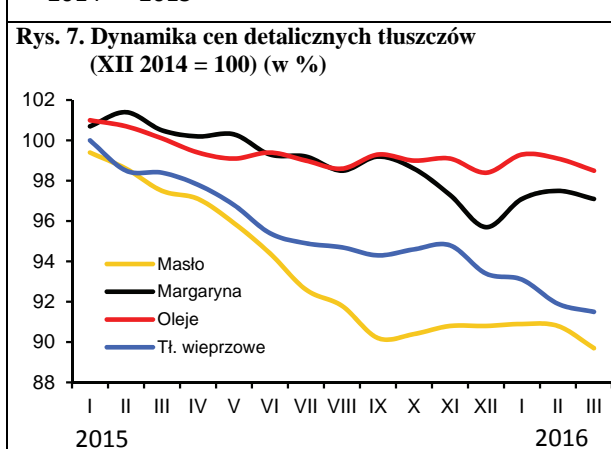
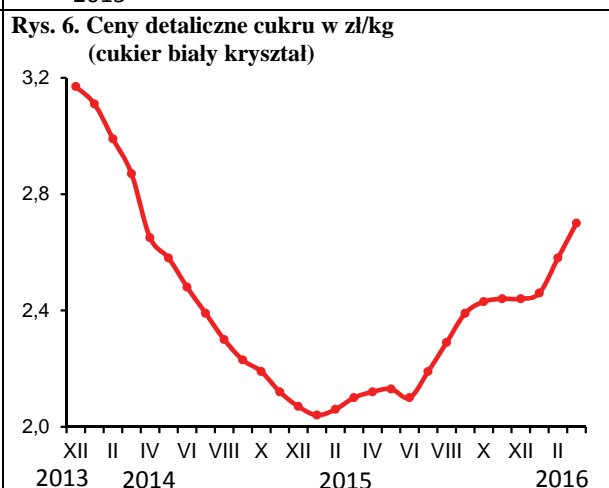
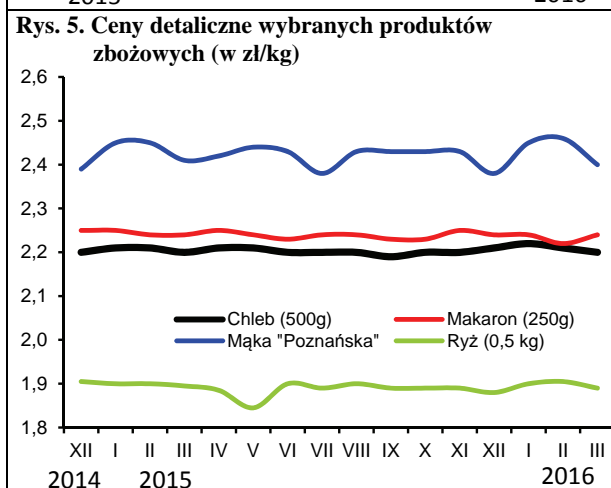
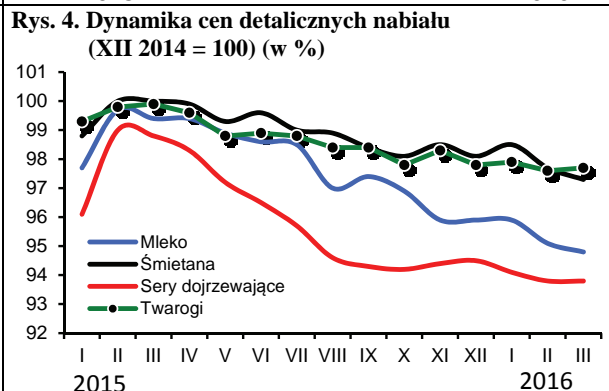
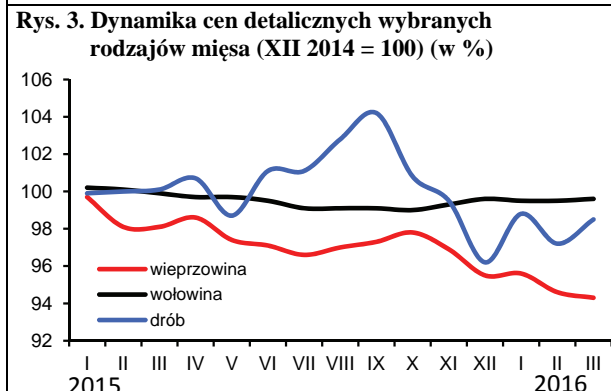
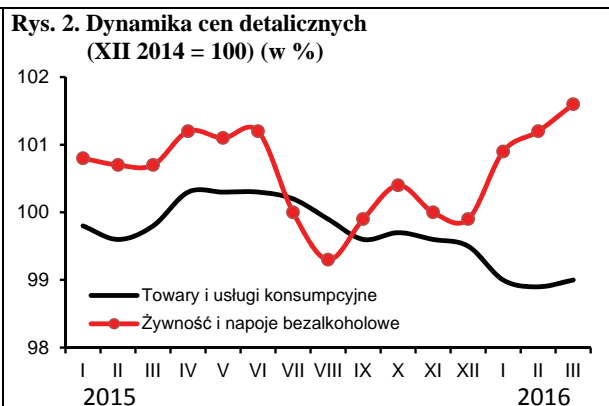
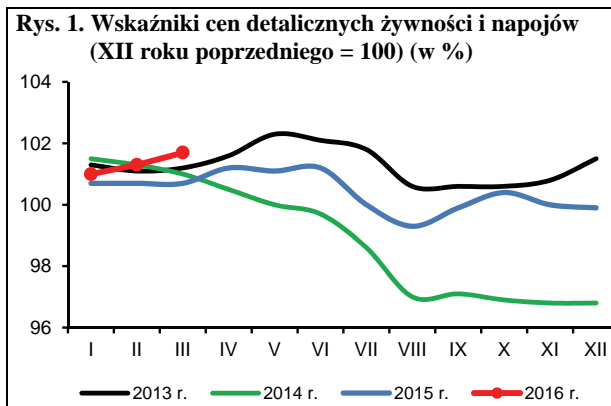
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79	3,80	3,78	3,80	3,79	3,78	3,79	3,76
	b	3,80	3,81	3,78									
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,19	2,20	2,20	2,21
	b	2,22	2,21	2,20									
Makaron – 250 g	a	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24	2,23	2,24	2,24	2,23	2,23	2,25	2,24
	b	2,24	2,22	2,24									
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44	2,43	2,38	2,43	2,43	2,43	2,43	2,38
	b	2,45	2,46	2,40									
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90	25,80	25,93	25,96	26,01	26,02	26,12	26,05
	b	26,03	26,06	26,21									
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47	32,32	32,22	32,10	32,03	31,84	32,15	32,23
	b	32,68	32,57	32,61									
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96	13,81	13,84	13,89	14,00	14,09	13,98	13,79
	b	13,69	13,65	13,49									
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75	7,10	7,12	7,28	7,39	7,00	6,89	6,60
	b	6,83	6,64	6,84									
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46	24,42	24,27	24,22	24,24	24,09	24,22	24,01
	b	23,92	24,08	24,09									
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40	15,41	15,46	15,39	15,50	15,44	15,31	15,41
	b	15,37	15,27	15,26									
Filety mrożone z morskazuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41	22,63	22,60	22,80	22,81	23,04	23,16	23,43
	b	23,71	23,86	23,92									
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91	2,88	2,88	2,82	2,85	2,83	2,77	2,80
	b	2,80	2,76	2,75									
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04
	b	1,05	1,05	1,05									
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23	13,32	13,26	13,18	13,25	13,10	13,14	13,14
	b	13,16	13,14	13,21									
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33	19,03	18,95	18,43	18,41	18,33	18,26	17,98
	b	17,85	17,80	17,53									
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87	5,88	5,84	5,85	5,82	5,80	5,78	5,75
	b	5,78	5,77	5,75									
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,50	0,50	0,50	0,51	0,51	0,51	0,50
	b	0,51	0,51	0,50									
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21	4,15	4,07	4,03	3,96	3,97	3,98	3,98
	b	3,96	3,96	3,90									
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99	3,95	3,94	3,91	3,95	3,87	3,88	3,89
	b	3,87	3,86	3,92									
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85	5,91	5,86	5,76	5,86	5,83	5,84	5,82
	b	5,90	5,82	5,76									
Śłonina – 1 kg	a	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78	5,65	5,69	5,58	5,55	5,60	5,59	5,46
	b	5,47	5,39	5,38									
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73	1,71	1,72	1,71	1,71	1,71	1,70	1,69
	b	1,68	1,66	1,66									
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13	2,10	2,19	2,29	2,39	2,43	2,44	2,44
	b	2,46	2,58	2,70									
Jablka – 1 kg	a	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00	3,38	3,56	3,37	2,99	2,81	2,70	2,66
	b	2,64	2,65	2,62									

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W marcu 2016 r. odnotowano sezonowy wzrost popytu na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co skutkowało wzrostem cen, przede wszystkim maszyn rolniczych i środków ochrony roślin. Popyt na nawozy mineralne z powodu m.in. opóźnień w wypłatach dopłat bezpośrednich był mniejszy niż oczekiwano co przyczyniło się do spadku ich średnich cen. Średnie ceny materiałów budowlanych i bezpośrednich nośników energii pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca.

W marcu 2016 r. utrzymała się zwiększona sprzedaż nawozów mineralnych, której sprzyjały wypłaty dopłat bezpośrednich za 2015 r. Popyt był jednak wyraźnie mniejszy niż w latach poprzednich o tej porze, co było związane ze spadkiem dochodów gospodarstw rolnych nie tylko pod wpływem malejących cen większości produktów rolnych, a także wolniejszym tempem wypłat dopłat obszarowych. Mniejszy od oczekiwanego wzrost popytu, ale także malejące koszty produkcji i transportu nawozów w związku z niskim poziomem cen surowców energetycznych przyczyniły się do spadku cen nawozów mineralnych na krajowym rynku. Ceny zmalały średnio o 0,4% w porównaniu z poprzednim miesiącem, przy czym potaniały przede wszystkim nawozy azotowe: mocznik o 1,2%, saletrzak o 1,0%, a saletra amonowa o 0,4%. Mniejsze niż w lutym były również ceny superfosfatów (o 0,2-0,3%). Ceny pozostałych nawozów pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca lub nieznacznie wzrosły. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne potaniały średnio o 1,6%. Obniżki cen dotyczyły przede wszystkim nawozów azotowych, wśród których saletrzak potaniał o 6,5%, saletra amonowa o 6,4%, a mocznik o 5,8%. Ceny pozostałych nawozów (za wyjątkiem superfosfatu granulowanego) wzrosły, przy czym najbardziej podniesiono cenę fosforanu amonu (o 3,1%).

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż były nieznacznie gorsze w stosunku do poprzedniego miesiąca. Na zakup 1 kg NPK w marcu 2016 r. należało przeznaczyć równowartość 6,0 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w lutym 2016 r. oraz o 0,5 kg więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,5 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,3 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej poprawiły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 90 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg mniej niż w poprzednim miesiącu, ale o 2 kg więcej niż rok wcześniej.

Ceny nawozów wapniowych wzrosły w marcu o 0,6%. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe podrożały o 5,9%.

W marcu 2016 r. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym¹ zmalały o kolejne 5,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Za wyjątkiem fosforanu amonu ceny analizowanych przez Bank Światowy nawozów mineralnych były niższe niż miesiąc wcześniej. Superfosfat potrójny² potaniał o 16,4%, mocznik³ o 2,9%, a sól potasowa⁴ o 1,8%. Fosforan amonu⁵ zdrożał w tym czasie o 1,4%. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów na światowym rynku zmalały o 19,4%, w tym superfosfat potrójny potaniał o 31,3%, mocznik o 25,1%, fosforan amonu o 24,8%, a sól potasowa o 9,2%. Powodem niższych w porównaniu z rokiem poprzednim cen nawozów mineralnych w handlu światowym był pogłębiający się spadek cen produktów rolnych⁶, skutkujący zmniejszonym popytem na podstawowe środki produkcji, a także malejące ceny surowców energetycznych⁷, skutkujące mniejszymi kosztami produkcji i transportu nawozów. Trwający od kilku lat spadkowy trend cen nawozów wynika również z mniejszego od oczekiwanego popytu w Chinach i Indiach. Ponadto 3-4 lata temu zostało ukończonych wiele inwestycji (rozpoczętych w okresie dynamicznie rosnącego popytu na nawozy w latach 2007-2008), które wpłynęły na istotne zwiększenie potencjału produkcyjnego.

W marcu 2016 r. ceny bezpośrednich nośników energii nie zmieniły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Spadki cen gazu ziemnego propan-butan, koksu i węgla zostały zniwelowane wzrostem cen paliw ropopochodnych. Najbardziej podrożał olej napędowy (o 3,7%) oraz olej opałowy (o 3,0%),

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

a największy spadek cen (o 5,1%) dotyczył gazu ziemnego propan-butan. Wzrost cen paliw ropopochodnych na krajowym rynku jest następstwem podwyżek cen ropy naftowej w handlu światowym. Malejące światowe ceny gazu ziemnego wpłynęły z kolei na spadek cen krajowych. W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii obniżono średnio o 6,9%. Najbardziej w tym czasie potaniał olej opałowy (o 24,9%), olej napędowy (o 17,4%) oraz benzyna (o 12,9%).

W lutym 2016 r. trwający od kilkunastu miesięcy spadek cen surowców energetycznych na światowych rynkach został zahamowany, po czym w marcu ceny wzrosły aż o 14,9%⁸. Ropa Brent podrożała o 17,7%, a ceny gazu ziemnego⁹ zostały obniżone o kolejne 12,3%. Wzrost cen ropy naftowej w marcu był następstwem m.in. zmniejszającej się od kilku tygodni liczby czynnych odwiertów w USA (liczba odwiertów była na początku marca najniższa od grudnia 2000 r.) oraz mniejszego od oczekiwanego wzrostu wydobywania w Iranie po zniesieniu sankcji. W ciągu 12 miesięcy ropa naftowa Brent potaniała o 30,0%, a gaz ziemny o 44,5%. Długookresowa tendencja spadkowa cen ropy naftowej w handlu światowym wynika przede wszystkim z nadpodaży surowca. W najbliższych miesiącach ceny ropy w handlu światowym prawdopodobnie dalej będą rosły, czemu będzie sprzyjać prawdopodobne zmniejszenie jej podaży.

Środki ochrony roślin podrożały w marcu o 0,5%, maszyny rolnicze o 0,4%, a ceny materiałów budowlanych pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 1,8%, maszyny rolnicze o 1,4%, a ceny materiałów budowlanych zmalały o 2,2%.

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
- 2 Notowania fob Tunis
- 3 Notowania fob Yuzhnyy
- 4 Notowania fob Vancouver
- 5 Notowania fob US Gulf
- 6 Indeks zmian cen żywności notowany przez FAO zmalał ze 172 pkt. w marcu 2015 r. do 151 pkt. w marcu 2016 r.
- 7 Indeks zmian cen surowców energetycznych notowany przez Bank Światowy był w marcu 2016 r. o 30,6% niższy niż rok wcześniej. Indeks zmian cen gazu ziemnego zmalał w tym czasie o 44,5%.
- 8 Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
- 9 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		III 2015	XII 2015	III 2016	III 2016 II 2016	III 2016 XII 2015	III 2016 III 2015	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	126,76	120,80	118,56	99,0	98,1	93,5	6,72	1,01
Saletra amonowa 34%N	„	146,24	138,84	136,92	99,6	98,6	93,6	6,39	0,96
Mocznik 46%N	„	163,16	157,44	153,72	98,8	97,6	94,2	5,30	0,80
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	92,60	91,64	91,8	99,7	100,2	99,1	7,28	1,09
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	160,68	163,08	163,84	99,8	100,5	102,0	6,50	0,98
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	217,48	222,60	224,2	100,3	100,7	103,1	5,56	0,83
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	168,44	169,52	170,48	100,0	100,6	101,2	4,51	0,68
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	193,28	193,60	193,76	99,7	100,1	100,2	5,49	0,82
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	70,93	66,91	75,14	100,6	112,3	105,9	1,99	0,30

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		III 2015	XII 2015	III 2016	III 2016 II 2016	III 2016 XII 2015	III 2016 III 2015	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,91	44,10	44,30	100,6	100,5	100,9	70,27	10,55
Dursban 480 EC	1 l	52,84	52,94	52,80	99,4	99,7	99,9	83,76	12,57
Decis Mega 50 EW	250 ml	35,46	35,73	36,04	100,4	100,9	101,6	57,17	8,58
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	37,99	39,57	40,10	101,7	101,3	105,6	63,61	9,55
Gwarant 500 SC	1 l	54,03	53,38	53,23	99,6	99,7	98,5	84,44	12,67
Miedzian 50 WP	1,5 kg	64,62	65,69	65,61	99,9	99,9	101,5	104,08	15,62
Roundup	1 l	34,99	35,48	36,12	100,9	101,8	103,2	57,30	8,60
Stomp 330 EC	1 l	42,07	42,95	43,33	100,8	100,9	103,0	68,73	10,32
Fusilade Forte	1 l	131,38	131,93	132,92	100,4	100,8	101,2	210,85	31,65
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,23	18,42	18,62	100,7	101,1	102,1	29,54	4,43
Środek gryzoniobójczy	1 kg	33,88	34,05	34,66	100,6	101,8	102,3	54,98	8,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		III 2015	XII 2015	III 2016	III 2016 II 2016	III 2016 XII 2015	III 2016 III 2015	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	1 t	772,51	769,95	761,08	99,2	98,8	98,5	1207,30	181,21
Koks opałowy	1 t	1059,10	1044,14	1021,33	98,5	97,8	96,4	1620,13	243,17
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,64	4,33	4,04	101,3	93,3	87,1	6,41	0,96
Olej napędowy	1 l	4,71	4,26	3,89	103,7	91,3	82,6	6,17	0,93
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,21	2,63	2,41	103,0	91,6	75,1	3,82	0,57
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,92	2,06	1,68	94,9	81,6	87,5	2,66	0,40
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,61	32,11	32,09	100,0	99,9	95,5	50,90	7,64
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,63	17,88	17,66	99,4	98,8	100,2	28,01	4,20
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,69	16,01	15,82	99,2	98,8	100,8	25,10	3,77
Płyn do chłodnic „Petrygo”	1 l	12,49	12,57	12,51	99,0	99,5	100,2	19,84	2,98
Energia elektryczna	10 kWh	6,59	6,59	6,59	100,0	100,00	100,00	10,45	1,57

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		III 2015	XII 2015	III 2016	III 2016 II 2016	III 2016 XII 2015	III 2016 III 2015	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	21,92	21,20	21,18	99,5	99,9	96,6	33,60	5,04
Wapno	1 t	570,85	580,42	580,38	100,3	100,0	101,7	920,65	138,19
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	157,72	155,39	154,56	100,0	99,5	98,0	245,18	36,80
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3404,34	3306,57	3239,47	99,4	98,0	95,2	5138,75	771,30
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,41	13,02	12,94	100,4	99,4	96,5	20,53	3,08
Dwuteownik gruby	1 t	3480,28	3374,32	3310,47	99,5	98,1	95,1	5251,38	788,21
Blacha dachowa	1 m ²	29,24	28,60	28,37	99,5	99,2	97,0	45,00	6,75
Tynk „Atlas”	25 kg	52,97	51,63	51,62	99,9	100,0	97,5	81,88	12,29
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,16	1,14	1,14	100,0	100,0	98,3	1,81	0,27
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	697,68	691,85	690,47	99,7	99,8	99,0	1095,29	164,40
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	727,86	730,55	731,72	100,0	100,2	100,5	1160,72	174,22
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	77,17	71,36	69,84	99,0	97,9	90,5	110,79	16,63
Okno drewniane szklone	1 szt.	1777,01	1790,03	1784,95	100,6	99,7	100,4	2831,46	424,99
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1627,06	1657,37	1667,58	99,9	100,6	102,5	2645,27	397,04

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

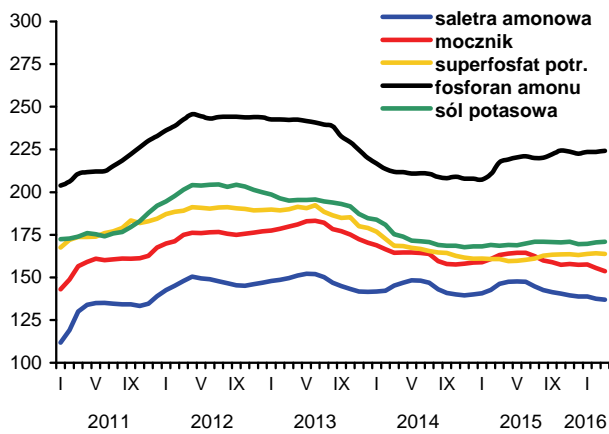
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	III 2015	XII 2015	III 2016	III 2016 II 2016	III 2016 XII 2015	III 2016 III 2015	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	541267,1	561272,0	565066,76	100,4	100,7	104,4	8963,62	1345,40
Kombajn do ziemniaków	81980,8	83225,1	83874,64	100,4	100,8	102,3	1330,50	199,70
Samochód dostawczy	102382,0	98952,1	102576,67	101,1	103,7	100,2	1627,17	244,23
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	49902,6	50234,0	52025,86	100,2	103,6	104,3	825,28	123,87
Siewnik zbożowy 27 redlic	21998,3	22217,5	22316,40	101,0	100,4	101,4	354,00	53,13
Ciągnik Ursus 11054	175651,1	175334,7	175126,28	100,0	99,9	99,7	2778,02	416,97
Ciągnik 90 kW	205609,5	210757,7	209633,47	100,4	99,5	102,0	3325,40	499,13
Przycepa do ciągnika samowładowcza	38201,4	37783,6	38088,67	100,6	100,8	99,7	604,20	90,69
Kopaczka elewatorowa	15237,4	15515,4	15598,84	99,5	100,5	102,4	247,44	37,14
Zestaw uprawowo-siewny	49728,9	52573,6	53030,22	100,4	100,9	106,6	841,22	126,26
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7194,0	7452,0	7534,63	100,1	101,1	104,7	119,52	17,94
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	48429,2	49040,6	49859,00	100,1	101,7	103,0	790,91	118,71
Opryskiwacz 400 l	5185,6	5184,1	5283,86	101,5	101,9	101,9	83,82	12,58
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8669,5	8501,1	8577,38	99,8	100,9	98,9	136,06	20,42
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14376,0	14630,8	14807,50	100,1	101,2	103,0	234,89	35,26
Pług 4-skibowy	12174,7	12294,7	12410,48	99,8	100,9	101,9	196,87	29,55
Kultywator 2,1-2,8 m	4220,3	4188,3	4362,80	102,1	104,2	103,4	69,21	10,39
Dojarka 2 konwie ^a	8218,1	7996,9	7754,66	99,2	97,0	94,4	123,01	73,23
Dojarka z rurociągiem ^a	43997,3	43217,3	40751,80	100,0	94,3	92,6	646,44	384,85
Schladzarka do mleka 500 l ^a	18252,7	18408,3	18436,12	101,7	100,2	101,0	287,26	174,11

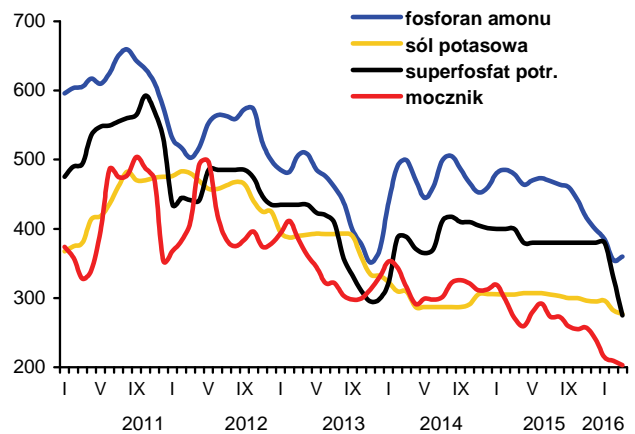
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

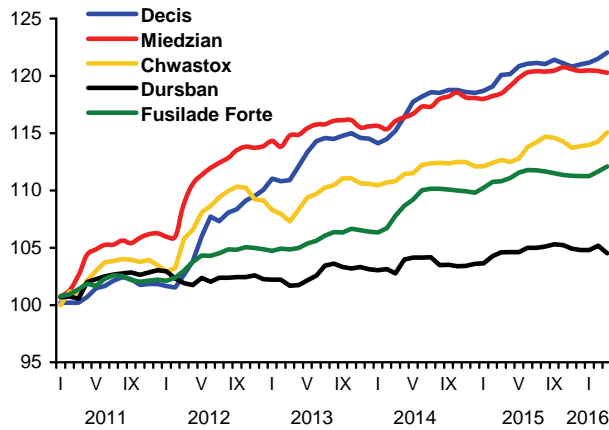
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

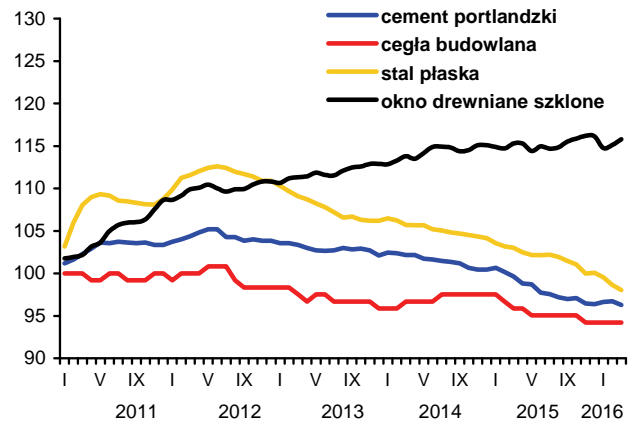
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

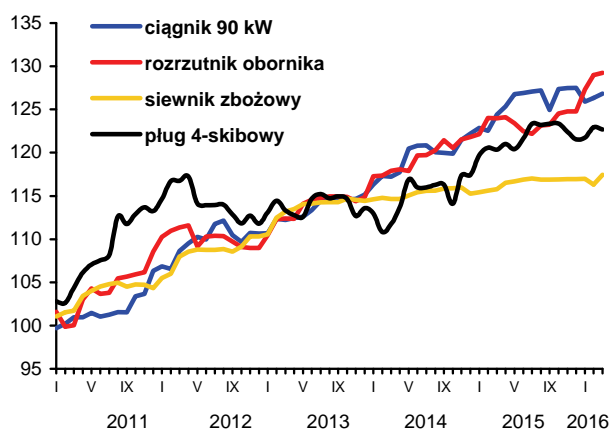
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

